

KRANJ — Včeraj so v Kranju v hali A Gorenjskega sejma odprli šesti kranjski zimskošportni sejem. Sejem, ki bo odprt do nedelje, 23. novembra, ima poleg prodaje stare in nove zimskošportne opreme tudi zanimiv program. Zbor vaditeljev in učiteljev ter trenerjev smučanja, ki sejem organizira, je pripravil poleg prodaje tudi vrsto informacij o tekih, sprehodih in hoji na smučeh, o tečajih smučanja ter o turistični ponudbi. Povedali vam bodo vse o varnosti na cesti v zimskih razmerah, zimskih vrtcih, vrteli pa bodo tudi smučarske filme. Na tem sejmu, ki je največji na Gorenjskem, je pestra ponudba za vse. (H) — Foto: F. Perdan

Leto XXXIII. Številka 90

Organizatorji: občinska konferenca SZDL Kranj, Radovljica, Škofja Loka
Izdaja: Časopisno podjetje Kranj — Glavni urednik Igor Slavac
Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLAS

Kranj, petek, 21. 11. 1980
Cena: 7 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Sporazum gorenjskih klavnic

Poslovno sodelovanje in delitev dela

Med klavniških in predelovalnih središč naj bi bila Slovenija v prihodnje in eno od njih bo na Gorenjskem

KRANJ — Okrog leta 1960 je bila Slovenija 120 klavniških središč, ki so se zaradi zahtev za razvoja združevali v večje središča. Danes imamo v Sloveniji 45 klavnic in predelovalnih središč, kar je še vedno preveč. Zato se Slovenija odloča za združevanje klavnic in predelovalnih središč, od katerih bo eno na Gorenjskem. Počasi, z družbeno pomočjo in spoznanjem klavničarjev, da je le ena pot edini način za doseg gornjega položaja kmetijske proizvodnje in delavcev, se rojevajo središča. Pomemben korak na tej poti bo združitev industrije Gorenjske iz Loke in Kmetijskoživ-

skega kombinata iz Kranja v Kmetijskoživljski kombinat Gorenjske. Oba kolektiva se morata o tem odločiti na referendumu, vendar že sedaj velja poudariti, da načrtovana združitev ne bo pomembna le za gorenjsko klavništvo in mesno predelavo, ampak za družbeno in zasebno kmetijstvo na Gorenjskem nasploh, za večjo proizvodnjo hrane, za preskrbo in za zboljšanje položaja kmetijske panoge.

Prav tako važen prispevek k oblikovanju gorenjskega klavniškega in mesnopredelovalnega središča pa je sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju in delitvi dela, ki so ga v ponedeljek po dveh letih prizadevanj podpisali na gorenjski medobčinski gospodarski zbornici predstavniki

ki škofjeloške, jeseniške, kranjske, radovljiške in bohinjske klavnice. Sporazum je bil sprejet na zborih delavcev, cilji sporazuma pa so boljše medsebojno sodelovanje in zmanjševanje razdrobljenosti, doseganje višje kvalitete izdelkov in večjih količin, specializacija proizvodnje, usklajevanje in dogovarjanje pri surovinah, klanju, predelavi ter prodaji. Sporazum določa tudi vlaganja v modernizacijo sedanjih obratov in gradnjo sodobnega predelovalnega osrednjega gorenjskega obrata na Trati.

Kranjska klavnica se obnovi, da bo lahko letno zmogla klanje 15.000 prašičev in 6000 govedi (sedanje zmogljivosti niso izkoriščene), prav tako se obnovi predelava, ki bo v Kranju še do zgraditve novega obrata na Trati. Potem bo postal predelovalni obrat center za distribucijo mesa in izdelkov, delavcem pa bo zagotovljeno delo na Trati. Škofjeloška klavnica bo z zgraditvijo Trate ukinjena, v Trzinu pa bodo klali le prašiče. Jeseniška klavnica bo povečala klanje na 4000 govedi in 15.000 prašičev, z zgraditvijo obrata na Trati pa predelava preneha, delavci pa bodo imeli delo v povečani klavnici. Radovljiška klavnica bo po zgraditvi predelovalnega obrata na Trati spremenjena v center za distribucijo mesa in izdelkov, bohinjska klavnica pa bo nekaj časa še zadržala klanje za lokalne potrebe, potem pa bo specializirana za izdelovanje klobas. Gorenjske klavne kapacitete se bodo širile le do dogovorjene meje, potem pa bo nujno za Gorenjsko zgraditi osrednji klavniški obrat. Sporazum tudi zavezuje podpisnike, da se takoj začne z gradnjo predelovalnega obrata na Trati, ki bo zmogel 5000 ton letne proizvodnje izdelkov in suho-mesnatih izdelkov, dnevna proizvodnja pa bo 20 ton. Prav tako je v sporazumu določeno, kaj in v kakšni količini bodo delali v novem obratu na Trati, dogovorjeno pa je tudi, da si mora gorenjsko klavništvo zagotoviti do leta 1985 letno 23.000 govedi, oskrba s prašiči pa bo zagotovljena z lastno proizvodnjo in vlaganji v farme v drugih republikah in v Sloveniji.

J. Košnjek

Vsakemu po njegovem prispevku

Med delavci v neposredni proizvodnji ni časa za dolgovezno razpravljanje in dolgočenje kaj in kako narediti, pač pa je tam mesto, kjer se zahtevajo odločne in korenite spremembe, če je to mogoče in potrebno. Stabilizacija ne bo uspešna, če ne bomo vsi prispevali po svojih močeh in kolikor ne bodo tako delavci za stroji in v neposredni proizvodnji ter vodilni v redu opravljali svojih nalog. Zato je skrajni čas, da se spoprimemo s slabostmi, ki jih ne kaže več dopuščati, jih le ugotavljati in sprejemati začasne rešitve. Predvsem je potrebno v vseh okoljih na novo proučiti nagrajevanje, kjer je še vrsta nepravilnosti in neuskladenosti.

Zato ni naključje, da je javna razprava o osnutku družbenega dogovora, ki opredeljuje nova izhodišča delitve po delu, pripravil ga je republiški svet ZZS, tako zaživel. Nobena razprava o kakršnemkoli dokumentu, so povedali na škofjeloškem občinskem svetu ZZS, še ni doživela tolikšnega odmeva med delavci v neposredni proizvodnji, kot prav razprava o delitvi po delu. To med drugim tudi pove, da kljub dolgoletnim razpravam in priporočilom na tem področju ni večjega premika med nagrajevanjem produktivnega dela in »dragega« režijskega dela.

Ne gre zato, so poudarjali delavci, da bi kar počez kritizirali vse delo izven proizvodnje in, da bi vse administrativno delo označili za nepotrebno. Res pa je, da nam administracija poje velik kos kruha in se po svojih zakonitostih še naprej bohoti in zanje ne veljajo merila o produktivnosti in učinkovitosti dela. Tako se sedaj dogaja, da za stabilizacijska prizadevanja in varčevanje vedo predvsem delavci v neposredni proizvodnji, medtem ko se izpadi v proizvodnji in manjši dohodek nič ali pa zelo malo pozna delavec v režiji. Ta razhajanja se vlečejo že dalj časa in verjetno je prav sedaj o sprejemanju družbenega dogovora o delitvi po delu čas, da se uredijo.

Skratka, nujno je, da se začne proizvodno delo boljše vrednotiti, saj bo le na ta način moč med drugim zavreti beg iz proizvodnje v administracijo in le s pravilnim vrednotenjem dela bomo lahko izpeljali spremembo sestave proizvodnje in ne nazadnje tudi stabilizacijo.

L. Bogataj

Sproščene rezerve praška in olja

Kranj — Zaradi zagotovitve normalne preskrbe se je republiški izvršni svet odločil sprostiti republiške rezerve olja in pralnih praškov. Hkrati je republiški izvršni svet priporočil občinam, naj tudi ti sprostiti svoje rezerve. Nekatere občine jih imajo, vsaj enomesečne. V teh občinah je bila preskrba boljša kot tam, kjer teh rezerv še nimajo. Republiški izvršni svet je tudi priporočil, naj bi bili ti proizvodi na poli-

cah popoldne po 15. uri, ko ima večina ljudi možnost nakupa. Prodaja bo še vedno omejena: kupec lahko dobi največ tri kilograme praška, 20 dekagramov kave in dve steklenici olja v zameno za prazne steklenice.

Kranjski komite za gospodarstvo in finance se je odločil, da bo danes (petek) sprostil del občinskih blagovnih rezerv. V trgovine bo šlo 15 ton olja, 5 ton masti in 15 ton praška iz rezerve, trgovci pa bodo dodatno dali na trg 35 ton svojih zalog, kar pomeni, da bo danes popoldne na trgu 50 ton praška. Omenjene količine bi morale zadostovati za normalno preskrbo. O odločitvi republiškega izvršnega sveta in kranjskega komiteja za gospodarstvo so že obveščeni potrošniški sveti pri krajevnih konferencah SZDL, o celoviti problematiki preskrbe pa bo v sredo seznanjena tudi občinska skupščina.

-jk

Zamejski mladinci v Radovljici

Radovljica — V nedeljo, 23. novembra, bo z avtobusom prispelo 40 članov Zveze komunistične mladine Italije iz slovenske občine Devin-Nabrežine. Po delovnih razgovorih s predstavniki občinske konference ZSMS Radovljica si bodo ogledali muzej v Kropi, kjer jim bodo kropski mladinci prikazali film o kropskih kovačih in kolednikih. Od tam bodo odšli na ogled Dražgoše, nato pa obiskali muzej v Begunjah, v Radovljici in Prešernovo hišo v Vrbi.

J. Košnjek

LJUBLJANA — DVE STOENKI ZA ALPSKO REPREZENTANCO — Zastava Ljubljana Borut Mišica je včeraj direktorju alpskih reprezentacij Tonetu Vogrincu, trenerja ženske A in moške alpske reprezentacije Jožetu Sparovcu in Filipu Gartnerju ter smučarjema Bojani Dornig in Križanju izročil ključ za dva nova avtomobila Zastava 101 Comfort. Ključ za alpinec se je delovnemu kolektivu zahvalil za pomoč, saj vemo, da naši reprezentanti izredno slab vozniki. Vsako sezono morajo na evropska smučišča in tekmovalke in dvajset trenerjev. Zastava Ljubljana je pred podpisom, da se vključi v jugoslovanski smučarski sklad. Našim reprezentantom je pri prevozu prišlo na pomoč tudi delovna organizacija (dh) — Foto: F. Perdan

NAJCENEJŠE GORENJSKO

SILVESTROVANJE

Ansambl VILJA PETRIČA s pevko Majdo Renko

Na razstavišču
Gorenjskega sejma v Kranju

CENA VSTOPNICE 350 DIN

Prodaja vstopnic v komerciali
Gorenjskega sejma na razstavišču.

Vsak gost dobi:

- aperitiv
- vstopnico za sejme v letu 1981
- priložnostno spominsko značko

PO JUGOSLAVIJI

Seja predsedstva SFRJ

V Beogradu je bila pod predsedstvom predsednika Cvijetina Mijatovića seja predsedstva SFRJ. Predsedstvo je obravnavalo nadaljevanje izpolnjevanja mobilizacijskega sistema oboroženih sil in družbe ter nekatera druga vprašanja s področja vodenja in poveljevanja v oboroženih silah. Predsednik ZIS Veselin Djuranović pa je predsedstvo seznanil z žgočimi vprašanji v zvezi z uresničevanjem letošnje plačilne bilance.

Vojaki med najbolj prizadevnimi

Spravilo sladkorne pese z njiv v bistriški, ptujski in ormoški občini poteka nemoteno. Poleg strojev so na poljih tudi delavci, vojaki in mladina. Med najbolj prizadevnimi so vojaki iz Maribora in Slovenske Bistrice.

Nova sladkorna tovarna

Predstavniki Generaleksporta iz Beograda in Tehnoeksporta iz Prage so podpisali sporazum o dobavi opreme za novo tovarno sladkorja, ki jo bodo gradili pri Požarevcu. Poleg praške tovarne bo pri dobavi opreme sodelovala tudi strojna industrija Djuro Salaj iz Slavonskega Bрода. Oprema bo vredna več kot milijardo in 8 milijonov dinarjev.

Čista voda na Plitvicah

V narodnem parku Plitvice so pred nedavnim začeli z vsakodnevnimi hidrometeorološkimi meritvami. V ta namen so postavili posebno klimatološko postajo. Postavili so tudi več merilcev dežja in drugih naprav. Vse to delajo z namenom, da zaščitijo čisto vodo v narodnem parku Plitvice.

Manjka strokovnjakov

Organizacije združenega dela v občini Svetozarevo so v minulih desetih mesecih sprejele v delovne razmere 2400 delavcev. Več kot polovica se je zaposlilo za nedoločen čas. Prostih je bilo 3200 mest, vendar so mnoga ostala prazna, ker niso mogli dobiti strokovnjakov. V tej občini je na seznamu nezaposlenih prek 3800 oseb, vendar jih je več kot 2000 brez kvalifikacij, med njimi skoraj 1900 žensk.

Višja RTV naročnina v Srbiji

Predsedstvo RK SZDL Srbije je podprlo zahtevo RTV Beograd za zvišanje naročnine. Končno besedo pa bo imel republiški izvršni svet. Naročnina za TV in radio sprejemnike naj bi se povečala od 140 na 180 dinarjev.

Še več izvoza

Ugodna gibanja zunanjetrgovinske menjave v Sloveniji se nadaljujejo. Tako smo prevzeli obveznost za dodatni izvoz na konvertibilno področje v vrednosti 140 milijonov dolarjev. S tem izvozom si bodo delovne organizacije zagotovile uvoz repromateriala za približno enomesečne potrebe slovenskega gospodarstva.

Nujna samoupravna preobrazba bank in boljše gospodarjenje z denarjem

Praksa zahteva spremembe

Prepočasi uresničujemo naloge, ki smo jih sprejeli na VIII. kongresu ZK Slovenije na področju bančništva in denarja — V sedanjem kreditnodepozitnem mehanizmu bank se dohodek odtuje od združenega dela, banka pa oblikuje denar s tehniko bančnega knjiženja — Še vedno odločanje v zaprtih krogih bank — Delavec bi moral odločati tudi pri emisiji denarja

Ljubljana — Problemska konferenca o samoupravni preobrazbi bank in gospodarjenju z denarjem, ki jo je v sredo sklical Centralni komite ZKS je imela namen oceniti, kateri dejavniki vplivajo na odtujanje dohodka, spregovoriti o ključnih idejnopoličnih vprašanjih pri nas, to je o položaju delavca ter njegovem dejanskem vplivu na pogoje dela in razporejanje dohodka in se dogovoriti za oblike in metode delovanja komunistov pri ustvarjanju pogojev in rešitev na področju gospodarjenja s sredstvi in uresničevanja politike ekonomske stabilizacije.

Tri leta je že, kar smo sprejeli nove zakone, ki urejajo področje gospodarjenja z denarjem, vendar bistvenih sprememb v poslovanju naših bank nismo dosegli. V nasprotju z idejnopoličnimi usmeritvami na VIII. kongresu, imajo pri uresničevanju sedanjega srednjeročnega plana odločilno vlogo kreditnodepozitni odnosi. Povečuje se delež obresti v dohodku, zmanjšuje se akumulativna sposobnost združenega dela in OZD so prisiljene najemati kredite za obratna sredstva in razširjeno reprodukcijo, s tem se pa povečuje njihova odvisnost v bankah. Pri financiranju reprodukcije krediti bank obsegajo že okrog polovice sredstev.

Vse temeljne banke niso uresničevale svoje poslovne politike v skladu s planskimi usmeritvami in še vedno se odloča v zaprtih krogih. Medbančno sodelovanje v Sloveniji in Jugoslaviji še ni prav zaživelo. In še vedno delavec ne odloča pri tako pomembnih stvareh, kot je emisija denarja; še vedno se ustvarjanje novega denarja ne uporablja dovolj za gospodarstvo, temveč v preveliki meri za vnaprejšnjo porabo.

Prepočasi krožijo sredstva plačilnega prometa, saj je potrebnih kar deset dni za prenos sredstev od enega do drugega uporabnika družbenih sredstev. Likvidnost bank se zaostruje in da bi banke zagotavljale svojo likvidnost, uporabljajo dvakrat večje rezerve kot v preteklem letu. Težave pri vzdrževanju likvidnosti pa pogloblja še zmanjševanje sredstev v OZD, zmanjševanje discipline pri poravnavanju obveznosti,

prevelik obseg izplačil za investicije in kasnitve pri izplačilu izvoznih spodbud.

Krivo pa je temu tudi neodgovorno ravnanje komunistov. Da bi spreminili sedanjo prakso, morajo komunisti, ki delujejo v organizacijah združenega dela, v bankah, SDK, organih družbenopolitičnih skupnosti in povsod drugod opredeliti svoje naloge in predvsem ugotoviti, kakšna je resnična gmotna podlaga reprodukcijskih tokov v ozihih ter kakšen je položaj delavcev pri razpolaganju z ustvarjenim dohodkom. Komunisti so tudi odgovorni za usklajevanje planskih listin za naslednje obdobje, za uvajanje novih oblik pri združevanju sredstev, ki naj nadomestijo zdaj prevladujoče kreditne odnose itd. Osnovno pa je, kot je poudaril v svojem uvodnem govoru predsednik predsedstva CK ZKS France Popit, da delavci vedo, koliko sredstev ustvarjajo v proizvodnji, koliko kreditov, domačih in tujih bremen njihovo proizvodnjo.

D. Dolenc

Analiza naj odloči

Visoko — Krajevni konferenci SZDL Visoko in Olševke-Hotemaže ter koordinacijski odbor za gradnjo nove šole iz obeh krajevskih skupnosti je pripravil v sredo na Visokem pogovor o reševanju problematike osnovnega šolstva na tem območju in o predlogu za gradnjo osemletke v prihodnjem petletnem razvoju krajske občine. Predstavniki krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij Visokega, Olševke in Hotemaže so vztrajali, da ima visoko področje pogoje za zgraditev nove osnovne šole, da bi morala analiza o razvoju osnovnega šolstva v krajski občini v razpravo pred sprejemanjem in odločanjem o kraju gradnje nove osnovne šole (analize kljub obljubam še ni) in da morajo biti odločilni vsestranski oblikovani argumenti, ne pa le število učencev. Zavlaščevanje z gradnjo šole, so dejali na seji, utegne povzročiti v krajih težje probleme, tudi družbenopolitične narave, in onemogočiti nekatere akcije, ki jih v krajevskih skupnostih še načrtujejo. -jk

Odlikovanja predsedstva SFRJ je delavcem TOZD TEA podelil predsednik občinskega sveta ZSS Vinko Šarabon.

Odlikovanja predsedstva SFRJ

Pred kratkim je 35 članov temeljne organizacije TEA iz krajske Iskre prejelo odlikovanja predsedstva SFRJ. Hkrati so proslavili tudi 30-letnico delovne organizacije. Svečanost se je začela s predstavitvijo del slikarja Konrada Peternela-Slovenca. Razstavo so odprli v Iskri Labore. Hkrati so pevski zbor Iskra in recitatorji pripravili krajši kulturni program.

Iskrina temeljna organizacija TEA je v zadnjem času doživela izreden razvoj in se je v elektromehanike usmerila v elektroniko. Vse sile so usmerjene v razvoj in čimhitrejši

vstop v množično proizvodnjo elektronskih terminalov, kajti le tako bodo lahko konkurenčni ob hitrem razvoju telefonije v svetu. Prizadevajo si tudi doseči čimvečji razvoj. Poleg velikih delovnih uspehov v preteklih tridesetih letih, so za temeljno organizacijo TEA značilni tudi pomembni koraki v razvoju samoupravljanja, kar se kaže v uspešnem in aktivnem delu družbenopolitičnih organizacij, v veliki aktivnosti delavcev na delavskih zborih in v družbenopolitičnih organizacijah in še posebej v vsebini glasila Informator.

K. Mohar

Svet v tem tednu

Dobro sosedstvo

SOFIJA — Jugoslovansko sodelovanje s sosednjimi državami je vzorno. Trajno ga poglobljamo in utrjujemo in s tem veliko prispevamo k utrjevanju miru v Evropi, še posebej na Balkanu in v Sredozemlju. Znani so stalni stiki in izmenjava mnenj o aktualnih vprašanjih medsebojnega sodelovanja in svetovne varnosti z romunskimi voditelji. Prav tako je bil zadnji obisk grškega voditelja Karamanlisa v Jugoslaviji prispevek k boljšemu medsebojnemu razumevanju in splošni varnosti, nedavna proslavitev 5. obletnice sporazumov med Italijo in Jugoslavijo v Osimu pa je potrdila, da se lahko svet zgleduje na primeru sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Ugoden je tudi razvoj sodelovanja med Avstrijo in Jugoslavijo. Naš zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec je bil pred kratkim na Dunaju, kjer se je ustvarjalno pogovarjal z avstrijskim zunanjim ministrom Pahrom. Trajni so tudi stiki z Madžarsko, nove možnosti pa se odpirajo tudi v sodelovanju z Bolgarijo.

O sodelovanju z južno sosedo je lani razpravljalo predsedstvo SFRJ in predsedstvo CK ZKJ in menilo, da je treba sodelovanje razvijati kljub nekaterim oviram, problemom in različnim stališčem. K uresničevanju teh stališč prispeva tudi sedanji obisk zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca v Bolgariji, kamor ga je povabil bolgarski zunanji minister Peter Mladenov. Bolgarija zadnje čase umirja svoja stališča do Jugoslavije in našega družbenopolitičnega sistema, prav tako pa tudi manj zaostruje vprašanje makedonske narodnostne skupnosti v Bolgariji, čeprav svojega stališča ni spremenila. Vendar je to znak, da vlada v Bolgariji interes za sodelovanje z Jugoslavijo, čeprav tudi vse sedanje možnosti še niso izkoriščene. Menjava med državama dosega res le 260 milijonov dolarjev, vendar številke ne gre zanemarjati, saj je solidna začetna osnova za razvoj sodelovanja. Njegova teža bo morala sloneti na gospodarskem in tehničnem sodelovanju, na znanosti in kulturi, prav tako pa tudi na turizmu in maloobsejni menjavi. V to sodelovanje kaže kar najbolj vpeti tudi makedonsko narodnostno skupnost v Bolgariji ter njene institucije.

Potrditev aktivne politike Jugoslavije je tudi potovanje naše državne delegacije pod vodstvom podpredsednika predsedstva SFRJ Sergeja Kraigherja po Latinski Ameriki. Delegacija je sedaj kot prva jugoslovanska delegacija sploh v mladi revolucionarni državi Nikaragvi. Pogovarjala se je z vodstvom države. Obe strani sta bili enotni, da je treba sodelovanje med državama razvijati in da je neuvrženost edina pot za preseganje nasprotij na svetu. Med obiskom so podpisali sporazum o znanstvenem, tehničnem in kulturnem sodelovanju.

Jugoslovanski veleposlanik na madridski konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi Miroslav Zotović je sodeloval v splošni politični razpravi. Dejal je, da je evropska varnost in sodelovanje trajna naloga v vseevropskem delovanju in da se mora naša celina razvijati na načelih in v duhu helsinkijske listine. To je listina varnosti in sodelovanja ter razvoja Evrope, je dejal Zotović. Evropa ne sme imeti drugih ciljev kot te, zapisane v helsinkijski listini in akcijskem programu. Evropski mir je povezan s svetovnim, zato naša celina ne sme biti otok miru in blaginje v morju svetovne nestabilnosti in revščine. Evropa se ne sme zapirati vase, saj bi to vodilo v njeno degradacijo. Konfrontacije in tekmovalnosti niso nikdar rodila sadov. Dovolj grenkih izkušenj imamo, zato moramo iskati mirne rešitve, je dejal naš veleposlanik. Na madridskem srečanju mora ponovno steči vseevropski dialog.

J. Košnjek

ŠK. LOKA

Danes ob 12. uri bo v sejni sobi doma Zveze borcev Škofja Loka seja predsedstva občinske konference SZDL. Na dnevnem redu bo obravnavala gradiva za sejo družbenopolitičnega zbora, program akcije NNNP, osnutka meril za financiranje KS iz proračuna občine, dolžitev datuma in dnevnega reda letne programske konference in izvedbe javne razprave o ustavnih amandmajih SFRJ in SRS ter sprememb statuta občine Škofja Loka.

L. B.

Sindikalna politična šola končana

Predvor — Pred dnevi se je v Predvoru končala letošnja sindikalna politična šola, ki je zajela sindikalne delavce vse Gorenjske. 67 slušateljev je v 140 urah študijskega programa poslušalo predavanja naših vidnih družbenopolitičnih delavcev od marksističnega pojmovanja razvoja zgodovine družbe do najbolj aktualnih problemov naše socialistične družbe. Namen sindikalne politične šole je bil predvsem zagotoviti višjo raven usposobljenosti sindikalnih delavcev za konkretno politično delo s posebnim poudarkom na nalogah sindikatov v zvezi s stabilizacijo gospodarstva, nagrajevanjem po delu, delitvijo dohodka in drugim.

Tudi tokrat so slušatelji poudarili, da bi morali v tej obliki političnega

izobraževanja imeti še več skupnega dela, da bi lažje izmenjali izkušnje in ocenjevali probleme. Snov za seminarske naloge, ko so jih pisali slušatelji ob koncu šole, so jemali iz problematike lastnih delovnih organizacij; večina nalog je bila zelo uspešnih.

Na sploh organizatorji ocenjujejo, da je medobčinska sindikalna politična šola uspešno zaključila delo in bodo s to obliko izobraževanja nadaljevali. Razmišljati pa bo treba tudi o novih oblikah in metodah dela izobraževanja sindikalnih delavcev na Gorenjskem.

D. D.

Decembra konference

Kranj — Na torkovi seji predsedstva občinske konference SZDL Kranj so se odločili, da se bo 15. decembra sešla občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva krajske občine. Bo predvsem programskega značaja, saj bo njena glavna naloga ocenitev dosedanjega dela SZDL ter dogovor o prihodnjem delu SZDL, srednjeročnem planiranju ter uveljavljanju demokratičnih metod dela v organizaciji kolektivnega dela in odgovornosti. Sedaj že potekajo krajevne konference SZDL, ki bodo končane do 5. decembra. Analiza konference bo tudi eno od izhodnih za pripravo občinske konference.

Predsedstvo se je odločilo, da bo pripravilo enotno javno razpravo o krajevni skupnosti o predlogu sprememb ustave, o temeljnih planih za prihodnje srednjeročno obdobje, o resoluciji za leto 1981, o programih interesnih skupnosti, o predlogu občinskega proračuna in o predlogu sprememb občinskega statuta. Gradivo za razpravo bo zbrano v enotni brošuri, ki jo bodo prejela vsa gospodinjstva v občini. Člani predsedstva SZDL so tudi potrdili predlog mreže usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem in se seznanili z zasnovo gradnje nove soseske Planina III.

-jk

Odkrili ploščo

Organizacija ZB NOV pri krajevni skupnosti Boris Kidrič iz Ljubljane bo v sredo, 26. novembra, ob 15.30 svečano odkrila spominsko ploščo Viktorju Jurkasu-Binetu, predvojnemu komunistu in ustanovitelju 1. odbora OF za kvart 4/a Bežigrad v Ljubljani.

Partizan Bine je padel junaške smrti v boju z Nemci kot vodja Tehnike-Meta v Mišalah pri Podnartu 7. oktobra 1943. leta, pokopan pa je v skupnem grobišču borcev v Kranju. Svečanosti v Bežigradu se bodo udeležili tudi predstavniki krajevne organizacije ZB NOV iz Srednje Dobrave iz radovljiške občine.

Na pobudo organizacije ZB NOV iz krajevne skupnosti Boris Kidrič pa bo pred odkritjem spominske plošče v soboto, 22. novembra ob 10.30 žalna slovesnost v Mišalah na kraju, kjer je padel 1943. leta njihov rojak Bine. Poleg njegovih soborcev in predstavnikov krajevne skupnosti Boris Kidrič se bodo na slovesnosti poklonili njegovemu spominu delegacije s prapori krajevne organizacije ZB NOV iz Podnarta, Kamne gorice, Srednje Dobrave, Kroke in Lancovega.

Organizirano do uporabnih odpadkov

DINOS pripravlja skupaj s SZDL akcije zbiranja odpadnih surovin po krajevnih skupnostih — Čim več uporabnih odpadkov zajeti že pri izvoru — Letos bo DINOS na Gorenjskem zbral 17.000 ton odpadnih surovin

Vse bolj nam prihaja v zavest, da odpadki le niso smeti, da bi, če bi jih, veliko bolj lahko pomagali naši industriji z njimi. Morda bo, ne morda, zagotovo bo bolje v prihodnosti, če bomo do zbiranja odpadnih surovin pristopili organizirano. Tako kot so to jesen pričeli pri DINOSU — TOZD Priprava odpadnih surovin Ljubljana, oziroma v njihovih poslovnih enotah v Kranju, na Jesenicah, v Trzinu, Škofji Loki in v Idriji. Preko organizacije SZDL bodo prodreti v sleherno krajevno skupnost in zainteresirati prebivalce, da bi se doma sortirali take odpadne surovine — največkrat gre to za papir, za steklo, za plastiko — vsaj dvakrat na leto pa bi DINOS postavil na do-

ločeno mesto v krajevni skupnosti, lahko pa tudi na več mest, svoje koše, katere bi krajski napolnili. Za večje predmete, kot so avtomobilske karoserije, bela tehnika in podobno, bi pa določili mesta, kjer bi lahko prišel zbirati DINOS s svojimi grablji in bi vse skupaj naložil in odpeljal. Na Jesenicah in v Trzinu so pred kratkim že začeli z akcijo, vendar jih je prežgal zapadli sneg nekoliko zavrl.

Kdo se bo v krajevni skupnosti za to zavzel, je odvisno od dogovora med krajski. Lahko je to svet krajevnih skupnosti, lahko mladina, lahko taborniki, gasilci, ulični odbori, hišni sveti itd. Pomembno je le, da je tu pobuda in seveda ob zavesti, da moramo pomagati naši industriji,

tudi volja. Lahko je akcija zbiranja odpadnih surovin združena z akcijo očiščevanja okolja, ali morda akcija kosovnega odvoza, ki ga ima na skrbi komunala. Lahko so pa tudi posebne akcije. Nobena posebnost ni več pri nas, da neka večja šola lahko zbere tudi 10 ton papirja, če se otroci potrudijo. In tu je tudi zaslužek. Ta je sicer manjši, če pridejo od Dinosa iskat odpadke, kot če jih pripeljejo v njihova skladišča. Tako je kilogram železa 1,50 din, pločevine 0,50 din, strojne litine 2,60 din, aluminija 22 din, bakra 40 din, medenine 20 do 26 din, zvezanega papirja 2,50 din.

Pri Dinosu si prizadevajo, da bi v tovarnah zajeli čim več odpadnih surovin. Vse prevečkrat pa dragocene surovine s smetmi vred končajo na smetiščih. V Tenetišah bodo imeli delavca, ki bo sproti iz pripeljanih odpadkov ločeval uporabne stvari. Koliko dela bi bilo prihranjenega, če bi te surovine zajeli že takoj pri izvoru.

Vrsta kontejnerjev, napolnjenih s kovinami, papirjem in podobnim stoji v skladiščih Dinosa. In kako veseli so vsakega kontejnerja, ki ga pripeljejo v železarno na Jesenice, v Store ali kam drugam, pove Ivan Pernel, komercialist Dinosa v Kranju. Koliko odpadni papir pomeni papirnici Količevu, ki ima včasih le še za en sam dan zalogo!

17.000 ton uporabnih odpadnih surovin bodo letos zbrali na Gorenjskem, predvidevajo pri Dinosu. Za naslednje leto planirajo 3-odstotno povečanje. Vendar potrebe bodo veliko večje. Le z dobro organizacijo in seveda našo zavestjo, da moramo pametno ravnati z uporabnimi odpadnimi surovinami, bo lahko ta odstotek tudi večji.

D. Dolenc

Obsežni programi za naslednjih pet let

Delavci Elektra Gorenjske bodo jutri proslavili praznik samoupravljalcev in bližnji dan republike. Letošnji dan samoupravljalcev bodo proslavili z novim delovnim uspehom, svečanim odprtjem razdelilne transformatorske postaje RTP-Radovljica. Hkrati bodo proslavili 65 let elektrarne Završnica in 85 let prve javne elektrarne na Gorenjskem.

Delovna organizacija Elektro Gorenjska ima 456 delavcev in mora v novih pogojih uspešno nadaljevati delo pionirjev praktične elektroinženirije na Gorenjskem, ki so pred drugo svetovno vojno že gradili temelje današnji električni mreži. Zmogljivosti današnjih elektrarn na Gorenjskem znašajo 130 MW. Za zadovoljevanje potreb porabnikov je potrebno stalno dopolnjevanje naprav. Ves ta napredek in rezultat dela nekaterih ampak je to plod prizadevanj vseh sodelavcev, ki so kakorkoli sodelovali pri elektrifikaciji Gorenjske.

Če je bila značilnost preteklih obdobij elektrifikacija Gorenjske in iskanje poti nadaljnega tehnološkega razvoja, bodo v naslednjih letih vlagali v izgradnjo ključnih 110 kV vodov in »direktnih transformacij« 110/20 kV, kjer se pojavljajo zahteve po enakomerni in zadostni dobavi električne energije, izboljšanja napetostnih razmer in zahtev po čimbolj nemoteni dobavi in postopni izgradnji dvostranskega napajanja ključnih elektroenergetskih objektov. Nadaljevali bodo s prehodom na 20 kV napetost v srednjena-petostni mreži, izboljšali razmere na nizkonapetostnem omrežju in transformatorskih postajah, nadaljevali z obnovo in vzdrževanjem, izgradnjo daljinskega upravljanja in vodenja ter sistema obratovnih vez in uresničevali še vrsto drugih nalog. Vse te naloge so opredeljene v planskih dokumentih za naslednje srednjeročno obdobje, nekatere pa tudi v dolgoročnih smernicah.

Gorenjska ima še številne neizkoriščene možnosti izrabe vodne energije in so predvidene gradnje novih elektrarn, med njimi gradnja elektrarne Mavčiče, Lomščica in še vrsta manjših elektroenergetskih objektov. Tudi obnova sedanjih elektrarn dobiva vedno večji pomen.

D. Papler

K osnovni šoli v Radovljici bodo v prihodnjih letih zgradili prizidek. — Foto: F. Perdan

Prostorska stiska v radovljiški šoli

Februarja bodo morali v osnovni šoli v Radovljici preiti na dvoizmenski pouk — Nujna izgradnja prizidka k osnovni šoli

Radovljica — Zaradi vedno večje stanovanjske gradnje v Radovljici postajajo šolski prostori v osnovni šoli Antona Tomaža Linhart v Radovljici vedno bolj tesni. V Radovljici se preseljujejo vedno nove družine in zato v osnovni šoli upravičeno sodijo, da bodo morali februarja prihodnje leto ali najkasneje v prihodnjem šolskem letu preiti na dvoizmenski pouk.

Letni priliv učencev v zadnjih letih je 23, zdaj pa, ko je izšel nov zakon o osnovni šoli, pa predvideva največ 32 učencev na oddelke. To pa za osnovno šolo Antona Tomaža Linhart pomeni odpreti najmanj šest novih oddelkov. Na nižji stopnji imajo zdaj štirinajst oddelkov, ob koncu srednjeročnega obdobja pa bodo potrebovali od 16 do 20 oddelkov. Tako bi po novem normativu morali imeti 44 oddelkov, zdaj pa jih imajo 24 — polovico premalo.

Razen tega imajo v šoli premajhno kuhinjo in le težko bi prešli na celodnevno osnovno šolo. Sodijo, da morajo v radovljiški občini najprej zagotoviti enake možnosti za vse otroke in šele nato preiti na celodnevno osnovno šolo. Primanjkuje pa osnovnošolskega prostora, še posebej osnovni šoli Antona Tomaža Linhart. Že pred leti so načrtovali, da bi morala v Radovljici stati nova šola, vendar je vedno primanjkovalo denarja. Edina možnost zdaj je gradnja prizidka, kjer naj bi bilo najmanj 16 učilnic in bi tako lahko vsi učenci, na višji in na nižji stopnji obiskovali enoizmenski pouk.

V osnovni šoli si želijo, da jim ne bi bilo potrebno preiti na dve izmeni, kajti potem bi v drugi izmeni trajal pouk do poznih večernih ur. Dvoizmenski pouk je še posebej neprijeten in nezaželen med vozači, ki jih je v osnovni šoli Antona Tomaža Linhart kar precej.

Če bodo v osnovni šoli zares morali preiti na dvoizmenski pouk, potem bodo imeli veliko težav tudi zaradi interesnih dejavnosti, ki jih imajo v popoldanskih urah. Zato bi bilo najbolj smotno, da se v radovljiški občini odločijo za prizidek ob poslopju sedanje osnovne šole, obenem pa poskrbijo za kuhinjo, ki bi jo koristili skupaj s posebno osnovno šolo. V naslednjih letih pa bodo morali nujno razmišljati tudi o novi

osnovni šoli za Radovljico in Lesce, kajti prostorska stiska bo tedaj še bolj občutna.

Najbrž si nihče v občini ne želi, da bi radovljiška šola znova prešla na dvoizmenski pouk, zato naj bi v okviru izobraževalne skupnosti poskrbeli, da bi se zavzeli za izgradnjo prizidka k osnovni šoli Radovljica, kajti le tako bi zagotovili enoizmenski pouk in boljše pogoje za šolanje učencev iz Radovljice.

D. Sedej

Skupščina o gospodarjenju

Tržič — Komaj dva tedna po zadnjih sejah zborov skupščine občine Tržič se bodo delegati v ponedeljek, 24. novembra, spet sestali. Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor bosta namreč na skupni seji obravnavala zelo aktualno temo, gospodarska gibanja v letošnjih devetih mesecih.

Poročilo pravi, da je tržiško gospodarstvo tudi v tretjem trimestru ohranilo in celo izboljšalo rezultate poslovanja iz polletja. Izvršni svet, ki ga je obravnaval 12. novembra, je največ pozornosti posvetil potencialnim prekoračitvam dogovorjenih sredstev za osebne dohodke. Ta se sicer zožuje, še vedno pa so štiri organizacije združenega dela, kjer se kršitev družbene usmeritve razporejanja dohodka pojavlja že vse leto. Izvršni svet zato predlaga, naj bi te organizacije izdelale podroben izračun, ki bo upošteval olajšave, dane s spremembami dogovora, in predvidevanja do konca leta. Prevladalo je namreč stališče, da v nobenem kolektivu ne bi smeli kršiti določil republiškega dogovora.

Naslednja in hkrati tudi zadnja točka dnevnega reda ponedeljkove seje skupščine se nanaša na zbiranje in porabo proračunskih sredstev v prvih devetih mesecih letos. Omeniti velja, da se splošna poraba giblje v okviru dogovorjenih meja, saj so prihodki le za 1,3 odstotka večji od planiranih.

H. J.

Velik kontejner z odpadnim železom ali papirjem v naši industriji željno čakajo. — Foto: D. Dolenc

Alkoholizem med nami

Po oceni je v Sloveniji okoli 10 do 15 odstotkov alkoholikov, ljudi, ki so že v toliki meri odvisni od uživanja alkohola, da jim ta povzroča motnje v vedenju in osebnosti, razkroj družine, težave pri vzgoji otrok in zmanjšuje storilnost v delovnem procesu, kar istočasno pomeni tudi slabšo ekonomsko preskrbljenost družine. Po približnih podatkih je v slovenski občini vsaj 4000 alkoholikov; število pa še naprej narašča. Škofjeloški občini vsaj 4000 alkoholikov; število pa še naprej narašča.

Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol. Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol.

Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol. Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol.

Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol. Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol.

Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol. Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol.

Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol. Zaskrbljujoče je, da se pitje alkohola širi med mladino, ker ta nima starostne meje poseganja po alkoholu nenehno pomika navzdol.

V. Primožič

V škofjeloški Termiki gradijo pokrito skladišče za izolacijske materiale. — Foto: F. Perdan

Kovinski podboji osvajajo trg

Delavci temeljne organizacije Vratni podboji v jeseniški železarni so v desetih mesecih izdelali za celo leto načrtovano količino kovinskih podbojev — Te izdelke vse bolj uporabljajo v našem gradbeništvu — V bodoče prednost izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti in razvojnemu delu

Jesenice — Jeseniški železarji so zaradi težav pri uresničevanju načrta razvoja v prejšnjem srednjeročnem obdobju začeli pri svojem delu težiti k čim večji dodelavi osnovnih proizvodov. Ko so razmišljali o predelavi ploščatih profilov, jih je ugotovitev o vse večji uporabi kovinskih podbojev v svetu vodila do odločitve za takšno vrsto izdelkov.

Konec 1974. leta so v železarni ustanovili temeljno organizacijo Vratni podboji, v kateri je približno 50 delavcev začelo izdelovati kovinske podboje. Kljub poprejšni razinkavi trga in dogovorom z lesno industrijo o postopnem ukinitvi proizvodnje lesenih podbojev je bilo sprva za nove izdelke železarjev malo naročil. Zanimanje zanje se je na trgu le postopno povečevalo, proti koncu lanskega leta in letos pa je proizvodnja in prodaja kovinskih podbojev skokovito narasla.

»Lani smo izdelali okrog 65 tisoč podbojev,« pripoveduje vodja temeljne organizacije Srečko Mežnar in nadaljuje: »Za letošnje leto smo načrtovali proizvodnjo 70 tisoč podbojev. Že oktobra, ko

smo prvič izdelali prek 10 tisoč podbojev na mesec, smo načrtovali letno nalogo presegle. Zato predvidevamo, da bomo do konca leta izdelali od 85 do 90 tisoč podbojev in tako načrt presegle za okrog 15 odstotkov.«

V temeljni organizaciji, ki danes zaposluje okrog 55 delavcev, prevladuje ženski, redno nimajo več težav s prodajo kovinskih podbojev; poleg letošnje proizvodnje so prodali do konca oktobra tudi tisoč podbojev iz zaloge. Pri delu pa jih še vedno ovira precejšnja razdrobljenost naročil, ki onemogoča boljše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Težave zaradi prejšnje slabše kvalitete izdelkov, 1978. leta, na primer, so imeli pri blizu 7 odstotkih prodanih izdelkov reklamacije predvsem zaradi slabe korozijske zaščite, so povsem odpravili. Vodotopno barvo za temeljno zaščito izdelkov, ki so jo do letošnjega leta uvažali, sedaj namreč povsem kvalitetno izdeluje zagrebški Chromos in jo zagotavlja tudi jeseniški železarji.

»V prizadevanjih za gospodarsko ustalitev smo težili k zamenjavi vseh vrst reproduktivskega

Vodja temeljne organizacije Vratni podboji Srečko Mežnar — Foto: S. Saje

materiala iz uvoza z domačim,« pojasni Srečko Mežnar. »Poleg barve smo uvažali nasadila anube in varilne matice. Zdaj so na našo pobudo oboje začeli izdelovati v Kovinoplastiki Lož. Zanimivo je, da so domači izdelki ne samo cenejši, ampak tudi kvalitetnejši.«

Kvalitetni izdelki, ki so osnova za prodor na trgu, so prav tako cilj naše temeljne organizacije. Potrditev, da ta cilj že dosegamo, so nekatera priznanja, med njimi zlata medalja za kvaliteto nerjavečih podbojev na letošnjem sejmu stanovanjske opreme v Kranju.

V temeljni organizaciji Vratni podboji, kjer izdelujejo tri osnovne vrste kovinskih podbojev za različne debeline zidov, so se za dokaj širok proizvodni program odločili, da bi olajšali delo na gradbiščih, zlasti pa omogočili hitrejšo in cenejšo izgradnjo. Kot zagotavljajo proizvajalci, bo kovinski podboj še naprej cenejši od klasičnega, čeprav bodo zaradi dovoljenja za prosto oblikovanje cen tudi njihovi izdelki dražji. Podražiti jih morajo, ker je doslej proizvodna cena presegala prodajno.

Prihodnje leto bodo za proizvodnjo kovinskih podbojev uvedli še drugo izmen. Skupno bo v temeljni organizaciji okrog 75 delavcev. Svoja prizadevanja bodo usmerili v kar najboljše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti in skrb za kakovost izdelkov. Zahtevam zaradi napredka gradbeništva bodo sledili z razvijanjem nekaterih novih izdelkov. S. Saje

Delavci brusita robove kovinskega podboja

NA DELOVNEM MESTU

Neverjeten mir je čutiti za rumenimi zidovi predprijateljskega vzgojnega doma. Po kosilu je in otroci imajo zdajle priložnost za razne dejavnosti, da postore to in ono: dekleta si perejo kavbojke, gledajo revije, čitajo, dežurajo v kuhinji. Nekateri so že pri šolskih knjigah. Skupina fantov zadaj na vrtu seka drva, nekaj jih je pri namiznem tenisu, drugi spet pregledujejo najnovejšo tehnično dosežke v svetu, poslušajo radio — zamenjujejo knjige v hišni knjižnici.

V eni najlepših sob doma, nekdanjega gradu, v prvem nadstropju, kjer so stropi še vedno v lepi cvetlični štukaturi, se je skupina fantov in eno dekle spravilo k risanju. Ne, to ni za šolo. Svojo sobo bodo opremili z novimi risbami. Prometni znaki, ki so jih pred časom obesili na steno, niso več zanimivi. Zdaj jih bodo zamenjali z naravo, z gozdovi, s pticami. Z njimi je vzgojiteljica Ana, ki malo kot tovarišica, še bolj pa kot mama svetuje, pomaga, opozarja.

Z Bloške planote je doma tovarišica Ana. Da je začela v učiteljski poklic, je skrivna v prvi vrsti njena razredničarka na meščanski šoli, ki je slutila v njej pedagoško žilico. Blizu štirinajst let je učila na osnovni šoli v Črnomlju, zdaj pa je že devetnajst let vzgojiteljica osebnostno motenih otrok v Preddvoru. Tu je ob delu naredila še dve leti pedagoške akademije in se usposobila za specialnega pedagoga za osebnostno motene otroke.

Težaven poklic je to, vam bo zatrdil vsak, ki ga je skušal. Tudi Ana. Težko, resnično težko je vzdržati v njem. Vzdržati celih dvajset let, je pa skoraj herojstvo, bi rekel človek.

»Tovarišica Ana, kako ste se vključili v to delo?«

»Bilo je težko. Toda vedno sem si govorila: Kar zmorejo drugi,

zmorem tudi jaz. To načelo je pri meni obveljalo, in kot vidite, vzdržala sem.«

Prihaja do kritičnih situacij, seveda, pravi Ana, toda največ pomagajo izkušnje, smisel za humor. Le na sproščen način si lahko pomagaš iz težav. Potrebujes pa čas, da si spet nabereš notranje volje in moči, da se okrepiš z že doseženimi uspehi. Da se prespi, pravi Ana, potem je spet čvrsta na nogah.

Devet otrok ima trenutno v skupini. Morda bi celo lahko vzela še dva, tri gojence. Več pa ne gre. Dve hudi leti je imela v domu. Takrat, ko je imela 27 otrok v skupini, v starosti od 1. do 4. razreda in mešano, dekleta in fante. Tri tedne je bilo v skupini celo trideset otrok. Ne da se popisati, kaj pomeni v taki skupini različna starost, različni razredi in potem še osebna problematika posameznika. Drugič je imela 26 deklet v starosti od 1. do 8. razreda. V vsej njeni delovni dobi najtežji čas!

»In kako ste vzdržali toliko let pri tem zahtevnem delu?«

»Težko. To ni samo skrb, ali bo človek vzdržal, ali ne, to je prava

stiska človeka, ko veš, da boš moral s tem delom še nadaljevati. Pa pridejo spet lepši dnevi, prikladiš si uspehe, ki si jih imel dotedaj. In veš, da se tem otrokom potreben. To te drži pokonci.«

Urejeni prostori so v domu. Vse je na svojem mestu, postelje vzorno postlane, nikjer nobene navlake. Toda preutesnjeni so. Potrebovali bi še nekaj spalnic, da bi se otroci normalno lahko gibal v njih, da bi imeli dovolj zraka. Pa vrata bi morali prepleksati. Ta jih že dolgo motijo. Morda še kakšno lepo sliko, novo preprogo, pa bi bilo takoj prijetneje, meni Ana. Sicer pa imajo otroci vse najnujnejše, kar potrebujejo.

Kljub vsem težavam, s katerimi se je srečevala ta leta, se ji zdi to lep poklic. Le to bi rada povedala mladim, ki se odločajo zanj: naj se ne odločajo prehitro. Večja osveženost mladih bi bila potrebna že ob vpisu na akademijo. Tako se pa prav v takšnihle zavodih srečujejo z močno fluktuacijo. Res pa je, da kdor zdrži nekaj let, ostane tudi desetletja. D. Dolenc

Ana Bogataj — vzgojiteljica v Vzgojnem zavodu v Preddvoru

Klavnica grozi izpad dohodka Drago plačana odločitev

Gorenjske klavnice so spoštovale odločitev, da mora biti preskrba z mesom vsaj minimalna kljub splošnemu pomanjkanju in so kupovale živino po visokih cenah ter prodajale meso po veliko nižjih, posledica tega pa je precejšen izpad dohodka, ki ga samo s kompenzacijami ne bo mogoče pokriti — Denarja komaj za osebne dohodke, skladi pa suhi

KRANJ — Delegacija gorenjskih klavnic bo v prihodnjih dneh obiskala vse izvršne svete gorenjskih občinskih skupščin ter jih seznani s problematiko, v kateri se je znašla gorenjska klavniška industrija. V ponedeljek je bilo o tem govorila na medobčinski Gospodarski zbornici za Gorenjsko, pa večina gorenjskih izvršnih svetov na sejo ni poslala svojih predstavnikov. Problematika v klavnicah pa je resna in ne dovoljuje odlašanja.

Trenutno imajo gorenjske klavnice več milijard starih dinarjev izpada dohodka. To je davek neusklajenih cen goveda na eni in mesa na drugi strani, nelojalne konkurence na trgu ter preplačevanja, prav tako pa tudi posledica odločitve, da mora meso biti, čeprav za ceno izpada dohodka v klavnicah. Klavničarji so drhtali obljubo in Gorenjska je bila v splošnem pomanjkanju mesa še med najbolje oskrbovanimi deli Slovenije. Vendar, se sprašujejo klavničarji, kako pokriti izpad dohodka, ko klavnicam ostaja denarja komaj za pokritje osebnih dohodkov, o skladih, posebno tistih za razvoj in modernizacijo, pa še govoriti ne moremo! Ena od rešitev, vendar delna, so kompenzacije za goveje meso, ki jih morajo plačati občinski proračuni. Ko bodo ti izpolnili svojo obveznost na osnovi odloka, potem bo tudi republiški proračun kompenziral, sicer tega denarja ne bo. Vendar je izpad dohodka veliko višji od vsote kompenzacije. Upoštevati je treba, da kompenzacije za svinjsko meso ni, pa je bil v marsikateri klavnici prav pri tem mesu največji izpad. Klavnice se bodo spet obračale na občinske proračune, rezerve s prošnjami za pokritje izpada dohodka. Na osnovi razprave na zbornici sodeč to ne bodo prošnje za posojila, ampak zahtevki po nepovratnih sredstvih. Če nam bodo dali posojila, bomo razliko sicer pokrili, vendar bomo morali posojilo odplačati, kar pa je dodatna obremenitev za piščali dohodek klavnic, so dejali. Morali bi nam pomagati. Sami se trudimo, kolikor se moremo, zavestno, za ceno manjšega dohodka, smo skrbeli za meso, pa tudi organiziramo se počasi tako, kot terja od nas družbenopolitična skupnost. J. Košnjek

Še bolje kot v polletju

Ob enakem številu zaposlenih je tržiško gospodarstvo v prvih devetih mesecih letos doseglo zelo ugodne poslovne rezultate — Izvoz za 55 odstotkov večji od uvoza — Štirje kršitelji dogovora o razporejanju dohodka bodo morali do konca leta porabo uskladiti z dovoljeno

Tržič — Nekateri pomembnejši kazalci poslovanja tržiškega gospodarstva v letošnjih devetih mesecih potrjujejo, da so se ugodna gibanja, značilna za prvo polletje, v tretjem trimesečju nadaljevala in celo stopnjevala. Značilno za to obdobje je predvsem krepko povečanje celotnega prihodka, dinamična rast družbenega proizvoda, dohodek ter čistega dohodka, sredstev za poslovne sklade in boljše razmerje med izvozom in uvozom, kar vse so Tržičani dosegli ob enakem številu zaposlenih.

Medtem ko sta celotni prihodek in dohodek za dobro tretjino večja od načrtovanih, je za toliko narasla tudi produktivnost dela, merjena skozi dohodek na zaposlenega, ki v povprečju znaša 200.000 dinarjev. Presegli so ga v Gornjem gospodarstvu, Zlitu, Lepenki, Gradincu, Peku in Tiku. Druge organizacije so pod povprečjem. Najnižji dohodek na zaposlenega je bil v tritetrletju v gostinstvu in turizmu, v industriji pa izstopata Trio in Obrtno podjetje, v katerem je dohodek celo nazadoval.

Osnovna zahteva letošnjih razvojnih dokumentov je bila krepitev akumulativne in reproduktivne sposobnosti združenega dela. Podobno kot v polletju, tudi zdaj podatki kažejo, da so se najbolj povečala sredstva za poslovni sklad, čeprav je njihova strukturna udeležba v dohodku nekoliko nižja. Seveda pa je pri tem treba upoštevati tudi inflacijsko stopnjo, kar uspehe nekoliko razvrednoti.

Na področju zunanjetrgovinske menjave je tržiško gospodarstvo v devetih mesecih letos doseglo zelo razveseljive rezultate, čeprav so visoki skoki v primerjavi s polletjem tudi posledica sprememb v tečajnih vrednostih. Kakorkoli že, številke so zgornje; v polletju je bil izvoz za 19 odstotkov večji od uvoza, zdaj pa kar za 55 odstotkov. Tržiško gospodarstvo je tako ustvarilo skoraj 214 milijonov dinarjev zunanjetrgovinskega suficita. V izvoznih prizadevanjih še vedno najmočnejše izstopa tovarna obutve Peko, ki je v devetih mesecih letos tujim kupcem prodala za dobrih 35 odstotkov več izdelkov kot lani in s tem presegla dolarski plan izvoza za 29 odstotkov.

Manj dohodka kot lani so ustvarili samo v treh organizacijah združenega dela: v Tokosu, Obrtnem podjetju in Rogu. V prvih dveh se je precej zmanjšalo število zaposlenih, v tretji pa so imeli največ težav

zaradi pomanjkanja materiala. Nadpovprečno rast dohodka pa so beležili v Zlitu, Triu, Peku, Lepenki, Tiku, Oblačilih Novost in Gornjem gospodarstvu. Zato je bila mogoča tudi nekoliko ugodnejša razporeitev sredstev za osebne dohodke, ki so v skupni masi dosegli skoraj 22-odstotno povečanje.

V devetih mesecih so dogovor uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka prekrili v Tokosu, Obrtnem podjetju, Sapi in Rogu, kjer bodo morali do konca leta napeti vse sile, da pridejo v kroga kršiteljev. H. J.

Cene Zlitovega pohištva ostanejo

TRŽIČ — Sprostitve cen v katerim vrstam izdelkov je prineslo olajšanje tudi delavcem lesnopredelovalne industrije, saj bodo končno lahko uveljavili cene, ki so jih doslej »sumetno« oblikovali s pomočjo najrazličnejših samoupravnih sporazumov in »novimi programi«.

Za primer vzemimo samo vrednost rezanega lesa. Nikjer v Jugoslaviji ga menda ni mogoče dobiti ceneje kot za 5600 dinarjev, čeprav štirileta star cenik dovoljuje štirikrat nižjo vrednost.

Sproščene cene bodo ustale tudi poplavo najrazličnejših »novih« izdelkov, ki se običajno imeli zelo malo nevega. Razen cen.

Združeni lesni industriji Tržič v bližnji prihodnosti pristo oblikovanje cen ne bo prineslo večjega dohodka. Pohištva, ki ga pretežno izvažajo na zahodni trg, zaradi konkurenčnosti ne bodo podražili, saj ne želijo izgubiti dragocenih tujih naročil in deviz razen tega pa položaj v svetovni trgovini s pohištvom že daje slutiti, da bo blago, čeprav kvalitetno, vedno teže prodati.

V Zlitu izdelujejo tudi zelo iskano tapiserano pohištvo. Ni dolgo, kar so cene zanj na novo oblikovali, zato bodo še vztrajali pri starih. Podražili pa bodo rezan les in lesne embalaže, ki to že nekaj časa prodajajo. H. J.

Kondi Pižorn

Popoldan za gledališče

Mladina in kultura, kultura in mladina. Sredi tega »labirinta« kot in zasvojen, zdaj pri prvi, zdaj pri drugi, ponavadi pri obeh – kakšen je Kondi Pižorn. Vzklipljivi ob nepravilnostih v družbi, a vedno pravi govornik brez dlake na jeziku, brez »kozmetičnega« olepšanja, povedati resnico, pa če je še tako surova. Zaradi resnice in zgolj zaradi nje se je marsikomu že zamejalo v svojih člankom v glasilu predstave mladine je razburkal duhovalce, brez krajevne skupnosti. Ugo-va, da je Predvdor le blede senca kulturno svetlo razgibanega mladina in da edino svetlo točko predstave folklorne skupine, ki delujejo pod okriljem osnovne šole oz. kulturnega društva.

V to kulturno praznino smo s svojimi idejami in manifestacijami iskali poseči domači mladinci, toda akcije smo izšli z grenkimi izkušnjami. Do mladih so starejši še vedno nezaupljivi, kot da smo sposobni le za očistevalne akcije, za čiščenje vabil in krasitev volič. Mladinska organizacija v Predvdoru je bila organizator tudi številnih prireditve, toda brž ko se na plakatu ali vabilu pojavilo ime ZSMS že je bilo vse skupaj namenjeno na propad. Da bi na mesto organizatorja zapisali SZDL ali osrednja šola, bi bila dvorana zagotovo polna. Tako ni samo v Predvdoru, se zdela ne, saj se mladi s kulturnimi težavami ubadajo tudi v drugih krajevni skupnostih. Upati je, da bo Predvdor po obnovi kulturne doma zopet postal ena izmed žarišč ljubiteljske kulture v krajevni občini, pravi Kondi Pižorn, ki je resneje zabredel v kulturne vode povsem slučajno. Ko je bil gradivo za proslavo v Prešernovem gledališču v Kranju, se je organizatorska skupina ravno zbirala v Pridružil se jim je in danes je Kondi Pižorn član mladinske skupine in članskega ansambla krajevnega gledališča.

Kulturni koledar

Jesenice – Amatersko gledališče Tone Čufar bo v soboto, 22. novembra, ob 19.30 premierno uprizorilo igr v enem delu Eugena Ionesca: Učna predstavitev je režiral Miran Kenda, scena je delo Jožeta Zdobca, igrali bodo Igor Skrlj, Bernarda Gašperšič in Vera Kenda. Predstavo bodo ponovili v nedeljo, 23. novembra, ob 19.30 za izven ter v ponedeljek, 24. novembra, v torek, 25. novembra, in v sredo, 26. novembra, vselej ob 19.30 za abon-ment in za izven.

Radovljica – Drevi ob 19.30 v Radovljici gostovalo Amatersko gledališče Tone Čufar z igranicom z Novak Novakovicem Gugalnikom.

V Bivčevi hiši pa bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo plastik in reliefov akademskega kiparja Toneta Demarja iz Ljubljane. Otvoritev bo popestril kulturni spored, ki bo obsegal recitacije pesmi Toneta Kunderja iz najnovejših pesniških zbirke V lesu ogenj, ki je lani izšla pri Mladinski knjigi, ter glasbo slovenskih skladateljev: Jožeta Lebiča, Antona Lajosa, Danila Švara in Uroša Kreka. Literarni del je z recitacijami Linhartovega odra priredila Alenka Bole-Vrabec, glasbo izbrala Sanda Vremšak.

Kranj – V Prešernovi hiši predstavljata Franci Zagoričnik: »Vse-voco-vizualno 1965 do 1980«. V galeriji Mestne hiše je avtorjevi sedesletnici na razstavi pregledna razstava fotografij Jožeta Kološe-Kolodre, ki sta jo pripravila Kabinet slovenske fotografije pri Gozdnem muzeju in Obalne galerije Piran. V stebriščni dvorani Mestne hiše so Gorenjski muzej iz Kranja, Kulturni muzej iz Kamnika in Numizmatično društvo Slovenije s sodelovanjem Ljubljanske banke pripravili razstavo Motivi naravnih rastlin in živali na stebriščnih novih. V mali galeriji Mestne hiše se z novjšimi predstavljata akademski slikar Henrik Marchel.

V Prešernovem gledališču teden gostuje Stalno slovensko gledališče iz Trsta s komedijo Človek, zverina in čednost. Drevi ob 19.30 bo predstavljena namenjena redno petek, jutri, 22. no-

»Večkrat me je imelo, da bi stopil med »prešernovce« in dejal: »Dajte mi vlogo, da poskusim!« Od recitatorjev me je v gledališko igr popeljal režiser Lojze Domajnko v Molieru za mlade in letos sem prvič nastopil tudi v abonmajski predstavi, v Grči, delu Frana Govekarja, ki je po sedemdesetih letih doživel svojo krstno uprizoritev prav na kranjskih odskih deskah. V teh dneh tečejo tudi pospešene priprave za Shakespearov Sen kresne noči, kjer mi je režiser zaupal obrtnika Klopčiča. Pri Gledališkem centru, ki ima v prvi vrsti nalogo vzgajati mlade igralce, pa sva si z Iztkom Alidičem razdelila vloge v groteski Slavomira Mrožka-Emigranta. Gre za študijsko predstavo, ki bo za naju velik zalogaj, saj živahen dialog teče neprekinjeno skoraj dve uri. O prostih popoldnevih ob vsem tem ni mogoče razmišljati. Dopoldne delo v Elektro Kranj, popoldne vaje in predstave...«

Dražgoška bitka, največji slovenski filmski projekt, bojuje trenutno bitko z družbeno odgovornostjo in razpisništvo. Igralci so na »prisilnem« počitku, toda ko bodo filmske kamere ponovno zabrnele, bo Kondi zopet junak Ivo, partizan Bičkove čete. »Okoli petdeset snemalnih dni so načrtovali za to sicer stransko vlogo, toda dovolj, da bom spoznal filmsko igr, ki se v mnogočem razlikuje od gledališke. Pri filmu je najvažnejše, da lik drži v pravi smeri, da ne nihaš. Če si bil včeraj trdne hrbtenice, moraš tak ostati tudi jutri in poizkušaj. Doselej smo snemali v okolici Železnikov, Škofje Loke in v Predvdoru pretep v gostilni s hitlerjugendovsko bando. Mislim, da bo film naletel na ugoden odmev, čeprav je javnost zaenkrat zaradi spremljajočih peripetij še nenaklonjena »bitki«.

Napak bi bilo, če Kondija ne bi povprašali po željah in načrtih. Napak zato, ker mu je volje in ambicioznosti skorajda zavidati.

vembra, ob 19.30 pa redno sobota.

V ponedeljek, 24. novembra, ob 12.30 bo Stalno slovensko gledališče iz Trsta uprizorilo recital Bazovica za Gimnazijo. Zvečer ob 19.30 pa bo za red ponedeljek v Prešernovem gledališču uprizorilo Pirandellovo komedijo Človek, zverina in čednost.

V petek, 28. novembra, ob 11.30 bo Prešernovo gledališče za Poklicno šolo uprizorilo Zgodbe o tovarišu Titu, ob 16.30 pa za osnovno šolo France Prešeren.

Glasbeni center Kranj bo drevi ob 19.30 v dvorani kranjske glasbene šole priredil koncert dua Pavel Šraj (lutnja) in Sherill O'Connor-Šraj (čembalo, glas). Na instrumentih, ki jih je po muzejskih vzorcih izdelal Pavel Šraj, bosta izvajala z glasbo, petjem in plesom predstavila glasbeno in družabno življenje v obdobju renesanse.

Škofja Loka – V galeriji na loškem gradu je odprta razstava Titova srečanja na Gorenjskem, tako kot stalne muzejske zbirke ob sobotah in nedeljah od 9. do 12. in od 14. do 17. ure.

V knjižnici Ivan Tavčar bo v torek, 25. novembra, ob 17. uri Marija Lebar predšolskim otrokom pripovedovala parti-zanske zgodbe. V četrtek, 27. novembra, ob 18. uri, bo na sporedu predavanje iz diapozitivov: Po poti Avnoja (z učiteljico osnovne šole Peter Kavčič), ki ga bo vodil Janko Krek.

Glasbena šola iz Škofje Loke bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 18.30 v puštalski kapeli priredila glasbeni večer, v katerem bodo nastopili Jože Falovt (rog), Tomaž Lorenc (violina) in Primož Lorenc (klavir). Hkrati bodo odprli razstavo likovnih del Franca Novince.

Trzin – V paviljonu NOB bo še do 24. novembra odprta razstava črno-belih fotografij Foto sport Trzin '80, vsak dan od 16. do 18. ure.

Železniki – V soboto, 22. novembra, ob 16. uri bodo v galeriji muzeja ob dnevu republike odprli razstavo del akadem-skega slikarja Franceta Godca, velikega prijatelja Selške doline in opazovalca njenih lepote. Razstavo bo pripravilo Muzejsko društvo iz Železnikov.

»Letos sem »pogrnil« na sprejem-nih izpitih za vpis na igralno akade-mijo, drugo leto ne smem. Dotlej se bom praktično izpopolnjeval na odru Prešernovega gledališča in ob različnih prireditvah v krajevni skupnosti. Z igranjem, z delom, ob katerem občutim neko notranje za-dovoljstvo in ki ti nudi možnost ustvarjanja, bi si navsezadnje rad služil tudi kruh.«

C. Zaplotnik

Brezplačna predstava za invalide

Kranj – Prešernovo gledališče iz Kranja bo v sredo, 3. decembra, ob 17. uri brezplačno uprizorilo predstavo Samuela Becketta: Čakajoč na Godota za člane Med-občinske organizacije slepih in slabovidnih in Društva invalidov Kranj. Člani Medobčinske orga-nizacije slepih in slabovidnih do-bijo vstopnice pred predstavo v Prešernovem gledališču. Člani Društva invalidov pa v pisarni društva, vsak dan razen sobote in nedelje od 8. do 12. ure, ob torkih in četrčkih pa od 15. do 17. ure

S knjižnih polic Okrogle povesti niso samo okrogle

Na knjižnem trgu sta se pred kratkim znašli dve knjigi iz nove zbirke »Okrogle povesti«: popularni Boccacciov Dekameron in Balzacove Okrogle povesti, ki so zbirki tudi posodile ime. Nekdo je zapisal, da se pri nas takih knjig kar malce bojimo, pač zaradi napak razumlje-ne označke »erotična literatura«. Ne glede na to, ali ta, sicer zelo popu-larna oznaka, vpliva na izbiro slo-venkega bralca, je treba pripomniti, da so v zbirko uvrščene predvsem knjige, ki jim pristaja naziv moj-strovine svetovne umetnostne lite-rature (kar potrjujejo že imena: Rabelais z Gargantuo, Pantagruel in Apulej z Zlatim oslom), kot pa naga-jiva oznaka erotične literature. Ker pa Slovenci nismo proti taki lite-rarni zvrsti, se bomo z veseljem spoprijeli z nagajivim humorjem, nekoliko paradoksalnimi zapleti in zabavljivo simboliko, ki jo te knjige ponujajo.

Balzacove povesti, ki so torej v novi izdaji že zagledale luč sveta, utirajo pot posrečeni zamisli o tovrstni knjižni zbirki. Balzac, vsekakor mojster zbadljivega peresa, častno opravlja to nalogo. Zna po-seči v dno »izprijene« človeške duše, tako nevsipljivo in samo po sebi raz-umljivo, da bo smeh, ki ga pri tem izjavlja, prevzel še takega pusteža. In ker se smeha neradi otepamo, posebej še tako spretno začnjenega ne, se najbrž ni bati, da bi bralcev take literature danes ali kdajkoli zmanjkalo. Zato priznajmo, da so pri Cankarjevi založbi poiskali za tradicionalno resnega Slovenca »ti-sto pravo«.

Liljana Šaver

Srečanje železarskih gledaliških skupin

Vse bolj se utrjuje zavest, da kul-ture ne moremo deliti na profesio-nalno in amatersko, v kulturi lahko le delamo ljubiteljsko in poklicno. Kultura je nedeljiva, njen namen je enoten. Ima lahko svoje določene cilje in če jih v svojih prizadevanjih doseže, je smoter uresničen. S temi besedami bi lahko označili letošnje srečanje gledaliških skupin Sloven-skih železarn, ki je 7. in 8. novembra potekalo v Štoreh.

Štorsi železarji, ki so bili prire-ditelji letošnjega, že petega srečanja, so celoten program prireditve na-menili spominu tovariša Tita. Da pa je tudi njihov delavec, ki ne stanuje v neposrednem kulturnem središču, lahko doživljal kulturo, so predstave postavili tudi v številne kraje Koz-janskega.

Na srečanju so se ravniki žele-zarji predstavili s »Fužinami«, de-lom domačega kulturnega delavca, štorski so predstavili delo »Druga polovica ljubezni«, jeseniški gle-dališki delavci pa Novakov »Guga-lik«. Gledališče Tone Čufar je pred-stavo uprizorilo v Štoreh, kjer jo je

Teden kulture v Naklem

Naklo – V ponedeljek, 24. no-vembra, se bo v Naklem začel tretji tradicionalni teden kulture, ki ga ob dnevu republike pripravlja domače kulturnoumetniško društvo Dobrava s sodelovanjem krajevnih dru-ženopolitičnih organizacij. Nanizali bodo osem prireditve. V ponedeljek ob 18. uri bodo slovesno odprli kulturni teden, sledil bo literarni večer in pogovor z avtorjem knjige Do-movina je ena, domačinom Jožetom Kožuhom. V torek, 25. novembra, ob 18. uri bo Marko Štremfelj, vodil predavanje s filmom o vzponu na Everest. V sredo, 26. novembra, ob 17. uri bodo nastopili učenci osnovne šole 1. kranjske čete in otroci iz vrtca Pavle Mede-Katarine. V četrtek, 27. novembra, ob 17. uri bodo odprli razstavo Antona Grašiča

»Konj, naš prijatelj« ob 400-letnici Lipice, ob 18. uri bo na sporedu svečana akademija z nastopom domačega moškega pevskega zbora in recitatorjev kulturnoumetniškega društva Dobrava. V petek, 28. no-vembra, ob 18. uri bo nastopil kitarist in kantavtor Stojan Strupič s svojo skupino. V četrtek, 4. de-cembra, ob 17. uri bo Cveto Sever nastopil z lutkovno predstavo Po-tepuh, ki je namenjena najmlajšim. Vrh prireditve pa bo premiera gle-dališke igre Davida Storeya Kme-tija, s katero se bo predstavila domača dramska skupina pod režijskim vodstvom Miha Štefeta in mentorstvom Jožeta Kovačiča. Vse prireditve bodo potekale v prostorih doma družbenopolitičnih organizacij Naklo.

Zasnežena slikarska kolonija

Slikarskim kolonijam, ki imajo že dolgo tradicijo, se vedno znova pridružujejo nove. Ena najnovejših je tudi slikarska kolonija v organiza-ciji Kulturno umetniškega društva dr. Lojz Kraigher pri Kliničnem cen-tru in Medicinski fakulteti. Društvo ima v svojem delokrogu tudi likovno sekcijo, ki jo vodi likovni pedagog Jano Milkovič. Septembra letos so pripravili prvo slikarsko kolonijo v Savudriji, drugo pa od 3. do 9. no-vembra v Planici. Želja organizator-ja je bila, da bi slikarji na svoja plat-na ujeli jesensko barvitost gorskega pejzaža – o tem so se pogovarjali še v soncu. Ko pa so prišli v Planico, so se spogledali z zasneženo pokrajino. Ne le običajen dež s snegom, ki zna samo rahlo pobeliti pokrajino v tem času, ampak pravi zimski dan s snegom skoraj do kolena je spremljal delo slikarjev vse dni kolonije. Nekateri so ustvarjali v okrilju Po-čitniškega doma Kliničnega cen-tra, drugi so se, zvesti načelu slika-nja v prostornem ateljeju pod mi-lim nebom, spopadli z motivi zunaj, na prostem. No, če je le preveč sne-

žilo – marsikomu so snežinke po-kvarile akvarel – so se umaknili pod bližnji napušč, kjer so našli vsaj malo strehe. In slikali so nemoteno in ustvarili tudi po več slik na dan. Tako bo bera za razstavo, ki bo čez dober mesec v Kliničnem centru, izredno številna in organizator bo moral s pomočjo žirije odbrati dela, kajti vsa ne bodo šla v razstavni prostor.

Slikarske kolonije v Planici so se udeležili člani društva: dr. Anton Dolenc, dr. Danica Bem-Gala, dr. Ludvik Tabor in Jano Milkovič; jeseniški Dólik je zastopal France Kreutzer, umetniško fotografijo An-dreja Pekljaj; sodelovali so še slikar-ji: Tomaž Gostinčar, Aleksander Jarc, Stanislava Sluga, Anka Kraš-na-Kocijan, Marija Prelog in Mirna Pavlovec. Nekateri so prišli za dan ali dva, tako da imen vseh udeležen-cev kolonije skoraj ne moremo na-štet, končen odgovor bo dala šele razstava. Nedvomno bo izredno za-nimiva, saj bo odsevala delo prve sli-karske kolonije v posebnih razmerah – v snegu.

A. Pavlovec

Kritika, ki filmu ne seže niti do kolena

V Kranju imamo Filmsko gle-dališče. Lahko smo veseli, da nam Kulturna skupnost in Ki-nopodjetje Kranj po zelo ugodni ceni ponujajo spored kvalitetnih filmov. Vendar namen filmskega gledališča doslej ni bil le to, ponuditi je veliko več. Kaže, da razgovori po predvajanju filma niso zativali. Zato so prireditelji doslej skrbeli za tako imenovane Liste filmskega gledališča, ki so vsebovali kritiko predvajanih filmov.

Tudi letos obiskovalce »liste« čakajo pred vstopom v dvorano. Toda! Kritika filma Lasje je bila taka, da bi bilo bolje, če je sploh ne bi bilo. Kako more kritik kot je Tone Frelih povsem zgrešiti vsebino filma? Da se razumemo, ne govorimo o bistvu filma, temveč o golem zapisu dogajanja na platnu. Tone Frelih je dogode-ke opisal povsem drugače. Ni bilo potrebno, da bi bil gledalec strokovnjak na filmskem po-dročju, saj je zlahka ugotovil, da je šel na vojne priprave glavni junak filma (in ne, da je šel obiskat nekoga), ter da ta junak (Bukowski) ostane v Ameriki in

gre v Vietnam njegov prijatelj. Ne pa obratno kot je bilo zapisano na listu.

Gledalcu, ki si želi poglobljeno kritiko, najbrž ni vseeno, kaj mu ponujajo pred vstopom v kino. Občutek ima, da je ta »kritika« napisana »z levo roko«, samo zato, da je. Kritika ne more biti le goli opis vsebine, saj jo gleda-lec lahko dojame sam. Če že ne gre drugače, naj pisec predstavi vsaj avtorja.

Tudi pri kritiki filma Quadrophonia se je pojavila napaka, ko je Neva Mužič glavne junaka postavila med »rockerje«, čeprav je polna dvorana videla, da je bil »mode«.

Kljub pozitivni vlogi, ki jo opravlja kranjsko Filmsko gle-dališče, torej žal ugotavljamo, da kritika krepko zaostaja za pred-vajanimi filmi.

Marko Jenšterle

Obrtniki prevzeli skrbništvo

Škofja Loka – Obrtno zdru-ženje iz Škofje Loke je prevzelo skrbništvo nad cehovsko zbirko Loškega muzeja. Oblikovali so dogovor in listino o skrbništvu bodo slovesno podpisali v soboto, 22. novembra, na drugem obrtniškem plesu. Dogovor bo sprejel za prihodnjih pet let, veljati bo začel z letom 1981. Obrtno zdru-ženje zavezuje, da bo vsako leto prispevalo del sredstev za dopol-njevanje zbirke z novimi pred-meti, za restavriranje predmetov in njihovo sodobno razstavljanje. Loški muzej pa bo posvečal posebno pozornost zbirki čehovstva. Vsako leto bo pripravil program vzdrževanja in dopolnjevanja zbirke ter program dela s fi-nančnim načrtom predložil Obrtnemu združenju.

Zgleden primer torej, ki bi mi lahko sledile tudi škofoješke or-ganizacije združenega dela, saj jih je več (Sešir na primer in Go-renjska predilnica), ki so zrasle na bogati loški preteklosti.

Franc Černe

Kmetje proti pozidavi Blat

Ceprav vedno znova slišimo, da je treba kmetijsko zemljo varovati in spremeniti odnos do nje in pospeševati proizvodnjo hrane, kjer je le mogoče, ugotavljamo, da ni vedno tako. Urbanizacija in pozidava se še vedno prerada usmeri v ravnino, medtem ko bregovi ostajajo prazni in od njih ni veliko koristi ne za kmeta in ne za delavca. Kmetje

Franc Pintar je vodil sestanek

Primerneje na drugi strani

nikakor nismo proti napredku vasi in želimo, da bi naš kraj ne zaostajal v razvoju, menimo le, da je treba temeljito premisliti, kje naj se zida in kateri predeli morajo ostati za obdelavo.

To smo slišali pred dobrim tednom na sestanku kmetov iz Gorenje vasi, ki so se zbrali, da bi povedali svoje mnenje o pozidavi Blat v Gorenji vasi. Ta predel je namreč z zazidalnim načrtom opredeljen za stanovanjsko gradnjo. V bližini sta tudi tovarni Jelovice in Alpine, prav sedaj pa se tam gradi tudi zdravstveni dom. Na Blatah naj bi v prihodnjih letih zrastle dva stanovanjska bloka in še nekateri drugi objekti z rekreacijskimi površinami. Skupno je za pozidavo predvideno 16 ha zemlje, takoj pa bi jo rabili približno četrtno.

Kmetje so proti pozidavi te zemlje, ker leži v ravnini in je primerna za strojno obdelavo. Parcele so v kompleksu 40 ha kmetijske zemlje, ob robu te površine pa so postavljena gospodarska poslopja. Omenjena zemlja je bila včasih resnično neprimerna za obdelavo in se je na njej pridelalo le »konjsko seno«, od tedaj naprej pa so jo z izkópavanjem jarkov usposobili za strojno obdelavo in jo tudi izboljšali, tako, da vse področje daje dobro krmo, le za 30 arov je še konjskega sena. Po besedah kmetov redijo na ha te zemlje 2 do 2,5 goveji.

Nadalje kmetje menijo, da to področje sploh ni primerno za pozidavo. Pri gradnji zdravstvenega doma so morali ob temeljni odvoztiki kar 3.800 kubičnih metrov blata in pripeljati prav toliko gramoza. To je gradnjo podražilo za 3,8 milijona dinarjev.

Kmetje zato predlagajo, da bi gradili na levem bregu Sore, kjer je teren sicer bregovit, je pa prisojen in primernejši za gradnjo hiš. Hkrati pa je zemlja, zlasti del v smeri proti Hotavljam, za kmetijstvo neprimeren, ker je področje kamnito in za strojno obdelavo neprimerno. Oporozili so tudi, da so se o tem skušali dogovoriti v okviru krajevne skup-

nosti, vendar so naleteli na gluha ušesa in celo na sovražnost.

Zakaj torej gradnja ravno na Blatih? Kot smo uspeli zvedeti iz dokumentov, ki govorijo o predvideni gradnji v Gorenji vasi, je bilo to področje predlagano zato, ker zemlja tam naj ne bi bila primerna za kmetijsko proizvodnjo in to mnenje je podprla tudi kmetijsko zemljiška skupnost Škofja Loka. Gradnja od Gorenje vasi proti Srednji vasi na levem bregu Sore naj ne bi bila primerna za gradnjo zaradi plazovitega terena, odločilno pa je bilo mnenje kmetijsko zemljiške skupnosti, da je to zemlja, ki ne sme spreminjati namembnosti. Na drugi strani Gorenje vasi, v Vršajnu, pa je kompleks premajhen za dolgoročnojšo pozidavo.

L. Bogataj

Sestanek so se udeležili Janez Bogataj iz Dobrave in Janez Bogataj iz Gorenje vasi, Franc Stanonik, Alojz Vidmar, Franc Homc, Janko Homc, Franc Tušek, Stanko Čadež, Jože Bogataj, Jože Košir, Franc Oblak, Selak Marija in Franc Pintar.

Pismo železnikarskih delavcev škofjeloškemu izvršnemu svetu

Prvi sneg veljal 451.000 dinarjev

»Smo v letu stabilizacije, ko si prizadevamo kljub zaostrenim gospodarskim razmeram ustvariti čimvečji dohodek. Z vsemi močmi si prizadevamo zmanjšati motnje v proizvodnji, ki nastajajo ob pomanjkanju repromaterialov in surovin, maksimalno izkoriščamo delovni čas, organiziramo celo nočno delo in delo ob prostih sobotah z enim samim ciljem – doseči planske obveze in povečati izvoz. Prav zato smo še toliko bolj ogorčeni, da zaradi slabega dela drugih, naši delavci ne morejo na delo. Čeprav se je zima šele začela in je snega nametlo komaj nekaj več kot za vzorec, 5. in 6. novembra ni moglo na delo 124 delavcev, ker nekatere ceste niso splužene. Otroci pa niso mogli v šolo. Zaradi tega smo izgubili 1.368 delovnih ur oziroma 451.000 dinarjev dohodka, če pa bi upoštevali zmanjšani vrednostni obseg proizvodnje, bi bila škoda še veliko večja.«

Tako so zapisali delavci Alpeša, Iskre, Nika, Tehnice, Ratitovca in Domopreme iz Železnikov in krajni krajevnih skupnosti Železniki. Davča in Sorica ter učitelji osnovne šole Železniki v pismu, ki so ga naslovili na izvršni svet škofjeloške občinske skupščine in v njem postavili vprašanje o odgovornosti tistih, ki so dolžni poskrbeti za prevoznost cest in za prevoz delavcev na delo. Menijo, da sneg ni »višja sila« in se je treba nanj pravočasno pripraviti in ko zapade, hitro ukrepati.

Ravnanje ob prvem letošnjem snegu ni bilo takšno. 4. novembra je snežni plaz ob 21. uri zaprl cestišče ob kulturnem domu Železniki. Delavci cestnega podjetja so plaz začeli odstranjevati šele drugi dan ob 11. uri in so za delo potrebovali pol ure. Cesta od Železnikov do Podrošča je bila usposobljena za promet popoldne, zvečer med 21. in 22. uro pa jo je ponovno zaprl plaz, ki so ga odstranili šele naslednji dan proti poldnev. V času zapore na tej relaciji ni vozil avtobus in delavci niso mogli na delo.

Pri tem je treba poudariti, da krajsani niso nikjer le čakali, da jim bodo ceste očistili drugi. Tako so krajsani Davče začeli čistiti cesto proti Zalemu logu 5. novembra popoldne in so delali vso noč in še ves naslednji dan, vendar so uspeli očistiti le tretjino cestišča, ker jih je premalo za tako obsežno delo. Cesta je namreč dolga več kot 10 kilometrov. Za pomoč so prosili občinski štab civilne zaštite, ki je pomoč sicer obljubil, vendar pomagal ni nihče.

Na cesti Podrošče–Sorica je bil še teden kasneje sneg. Ceste v Ojstri vrh, Martinj vrh, Podlonk, Lajše, Stripnik so krajsani z veliko požrtvovalnosti očistili sami. Krajsani Martinj vrha in Zadnje Smoleve so ročno in s traktorji odstranjevali plazove dva dni in dve noči.

Delavci iz Železnikov so jezni tudi na Alpetour, ki zagotavlja prevoz le, če je cesta na vsej trasi očiščena. Menijo, da ima takšen odnos zato, ker ima prevoz plačan, če pelje ali ne. Alpetour tudi ne nosi nobene odgovornosti zaradi izpada proizvodnje, če delavcev ne pripelje do tovarne. Žal tako določa samoupravni sporazum med Alpetourom in železnikarskimi delovnimi organizacijami. Zato v Železnikih menijo, da je

Zanimiva anketa v kranjski občini

Kje in kako prebivajo delavci

Samoupravni sporazum o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev v kranjski občini je pomemben dokument naše družbenopolitične skupnosti. V kranjski občini so septembra izvedli anketo, da bi ugotovili, kako se samoupravni sporazum uresničuje. Anketeirane so bile vse temeljne organizacije z nad 30 zaposlenimi, skupaj 156. 137 organizacij je vprašalnike vrnilo. Anketa je povedala, da je sporazum podpisalo 89 od 137 temeljnih organizacij, ki so vrnilo vprašalni list, 37 temeljnih organizacij pa je odgovorilo negativno. Kovinska in elektro industrija, gradbeništvo, kemična, tekstilna in usnjarska industrija dosegajo najvišji odstotek med podpisniki sporazuma. V drugih panogah je odstotek podpisa sporazuma veliko nižji. Zanimivi, vendar pričakovani so odgovori, zakaj neka temeljna organizacija sporazuma ni podpisala. Največ jih kot glavne razloge navaja zagotavljanje stanovanj za že zaposlene in nove delavce, način oblikovanja sredstev za stanovanja itd.

Anketa je tudi marsikaj dodala k naši sliki politike zaposlovanja. Druženo delo je v anketi med drugim povedalo, da je priliv delavcev iz drugih republik še vedno močan in je lani predstavljala 41 odstotkov vseh na novo zaposlenih v kranjski občini. To predstavlja močan pritisk na problematiko reševanja družbenega in osebnega standarda ter socialne politike. V letošnjem prvem polletju se položaj ni zboljšal. Anketa je tudi pokazala, da večina teh ljudi prihaja k nam neorganizirano in le manjši del organizirano, prek skupnosti za zaposlovanje. V prihodnjem srednjeročnem obdobju se bo zaposlovanje zanesljivo umirilo in bo tudi pod večjo družbeno kontrolo, zato bo področje zagotavljanja standardov le nekoliko lažje. Še vedno pa je premalo uveljavljeno načelo, da je kadrovska politika skupaj z zagotavljanjem minimalnih življenjskih in kulturnih razmer delavcev del planiranja razvoja v prihodnjem srednjeročnem obdobju nasplo. Zato so v anketi marsikje povedali, da problemov s tega področja prav kmalu ne bodo zmogli rešiti.

Družbenopolitične organizacije s sindikatom na čelu in izvršni svet občinske skupščine so razpravljali o tej problematiki in predlagajo skupščini sedem sklepov oziroma zaključkov. Določiti je treba realne in uresničljive roke za izpolnitev določil sporazuma, ki se morajo prav tako vnesti v samoupravne akte delovne organizacije, je zapisano v predlogih prvih dveh sklepov. Ideali bi morali biti v osebnem in osebnem standardu ter cene delovnega mesta. Zaposlovanje delavcev iz drugih republik mora potekati bolj načrtno, zaje pa je treba najti načine lažjega vključevanja v novo življenjsko in delovno okolje. Uresničevanje sporazumov morajo vsaj enkrat letno obravnavati samoupravni organi in družbenopolitične organizacije, prav tako pa je treba v investicijske programe vključiti tudi načrte pridobivanja kadrov in sredstev za zagotavljanje minimalnih življenjskih in kulturnih razmer delavcev.

D. Sedej

Izpadli so milijoni

V predzadnji številki Glasa je verjetno marsikoga zbudil podatek iz članka Črni gozd bo počakal, češ da štiri hidrocentrale Bombažne predilnice in tkalnice Tržič ustvarijo na leto enajst do dvanajst kilovatnih ur električne energije. To je seveda nesmisel. Gre za milijone kilovatnih ur.

Skrat jo je zagodel tudi v članku Kalorije uhajajo skozi zidove, objavljenem na prvi strani. Prihranek kurilnega olja znaša na leto slabih 800 kilogramov in ne 80. Bralcem se opravičujemo.

Denar za blejsko streho

V radovljški občini predlagajo, da bi za dokončanje strehe nad blejskim drsališčem namenili še dodatnih 4 milijone dinarjev – Samo ojačitev strehe velja milijon 900.000 dinarjev

Radovljica – Pred sedmimi leti so ustanovili interesno skupnost za izgradnjo rekreacijske in turistične infrastrukture Bleda, zato, da bi financirali izgradnjo nujne turistične in rekreacijske infrastrukture. V naslednjih letih, leta 1974 in 1975 se je začela gradnja umetnega drsališča – hlajene drsne ploskve, garderoz za rekreacijsko drsanje in drugih prostorov. Objekt so odprli leta 1974, prvo fazo drsališča pa so financirali s posojilom Ljubljanske banke ter z lastnimi sredstvi.

Spomladi leta 1978 so začeli z izgradnjo druge faze drsališča, kar pomeni streho nad drsališčem in več boljših prostorov. Prvotni predračun izgradnje je znašal nekaj več kot 19 milijonov dinarjev, vendar so kasneje stroški porasli na 49 milijonov dinarjev. Ko pa so opravili tehnični pregled druge faze izgradnje, so ugotovili, da investicijska sredstva v višini milijon 900.000 dinarjev ne bodo zadoščala za ojačitev nosilne strešne konstrukcije, ki jo je zahtevala posebna komisija. Prav tako pa s temi sredstvi ne bi mogli dokončati gradbenih del in ne odpraviti pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila komisija za tehnični pregled. Te pomanjkljivosti so pri električnih instalacijah, telefonu, varnosti pri delu, še najbolj pa je seveda sporna

streha, ki po nadaljnjih statičnih izračunih predstavlja nevarnost.

Izračunali so, da bi za gradbeno dela potrebovali še 622.000 dinarjev, 68.000 dinarjev za obrtniška dela, 823.000 dinarjev za elektriko in več tisoč dinarjev za ostala dela. Le za ojačitev nosilne konstrukcije potrebujejo milijon 900.000 dinarjev. Tako jih dograditev in sanacija blejske strehe velja dodatnih 4 milijone 145.000 dinarjev.

Zato v radovljški občini predlagajo, da bi skupščina občine Radovljica namenila milijon dinarjev interesni skupnosti kot posojilo, temeljna organizacija združenega dela Igralnica Zavoda za razvoj turizma na Bledu bo namenila milijon dinarjev. Finančni prispevek krajevne skupnosti Bled znaša 300.000 dinarjev, samoupravna interesna skupnost za izgradnjo blejske turistične infrastrukture pa ima še investicijskih sredstev v višini milijon 900.000 dinarjev. Tako naj bi zbrali 4 milijone 200.000 dinarjev in končno vendarle odprli blejsko dvorano, ki bi jo morali odpreti že minulo sezono, a se je gradnja silno zavlekla. Končno vendarle kaže, da bodo peripetije okoli blejske strehe ponehale in da blejski turizem vendarle dobi dvorano, ki jo tako nujno potrebuje.

D. Sedej

Pravi okras za vaš dom!

Ročno delane voznanke, razstavljata in prodajata v prostih Metaline prodajalni v Kamniku. Center za usposabljanje in varstvo invalidnih oseb Domžale – Kamnik ter Metalika

Te prijetne in izvirno ročno delane okraske vam ponujamo v dveh velikostih: velika voznanka s ceno 2.950,00 din in mala voznanka po 2.360,00 din.

Vabimo vas na ogled in nakup!

metalika
prodajalna
kamnik

Kidričeva 35a

KRŠKA VELIKANKA – NAŠ UP IN NAŠA SKRB

Radioaktivnost na Krškem po-
merijo na desetih mestih,
okrog elektrarne, že od
leta 1974. Na istih merilnih
mestih bodo meritve zraka, vode,
tla in v bioloških vzorcih
tudi med obratovanjem.

boče radioaktivne odpadke
in čistilna naprava, ki je se-
stavljena iz rezervoarjev, črpalk,
in, izparilnika in dveh demi-
kondenzatorjev. Posebej se čisti
podzemska voda iz uparjalnikov.
Radioaktivnost izpuščene odpad-
ne vode v reko Savo je znatno
nižja od dovoljenih maksimalnih
vrednosti.

Pri pretokih reke Save, večjih od 100 kubičnih metrov na sekundo, bo kondenzator hlajen pretočno. Pri manjših pretokih pa bo pretočno hlajenje kobinirano s hladilnimi celicami.

let smo lahko od daleč, s opazovali, kako raste njena sredi zelenega Krškega polja. Tudi se je zdela. Toda, ko se ji približal na oni strani Save, ni tako velika. V sivi preobleki, ujeta v železobetonski oklep, je jo gledal od daleč, še vidil kroženi vrh kupole, pod katero skriva srce atomske centralne. Zdal je obdana že s številnimi premisljajočimi stavbami. Tudi tako daleč ni, kot izgleda z ceste. Če se zapelješ mimo visokih kupov lesnih ostružkov, dolgih skladovnic drva pri tovarni papirja, pa še mimo sadovnjakov, si mimogrede pogledaš na njeno ozračje.

Ideja, da bi v Jugoslaviji zgradili jedrsko centralo, se je rodila v letih 1968, 1969. Potem so sledila leta dogovarjanj, studij, načrtov, pogajanj z izvajalci. 1. decembra 1974 je tovariš Tito vzdal temeljni kamen za prvo jugoslovansko jedrsko centralo. Čez nekaj mesecev je bilo tu eno največjih gradbišč pri nas. Približno dvajset hektarov meri ozemlje naše jedrske centrale. Celotno gradnjo in opremo so vodili strokovnjaki Westinghousea, firme, ki je postavila največ nuklearnih central doslej v svetu. 600, 900 in 1200 MW so moči njenih jedrskih central. Krška je med najmanjšimi. 630 MW bo dajala na pragu, to je 4 milijarde kilovatnih ur pri 17 tonah urana letno. Za prvo polnjenje bodo dobili uran iz Amerike, za drugo polnjenje pa bo domača iz Žirovskega vrha.

V načrtu je tudi še druga nuklear-
ka, ki bo stala nekje na Hrvaškem.
Če bodo potrebe po energiji rasle kot
se kaže trend doslej, bomo konec
tega stoletja potrebovali 200 mili-
jard kilovatih ur električne energije.
Tri četrtine tega nam še manjka!
Nam bo morala vse ostalo dati
nuklearna energija?

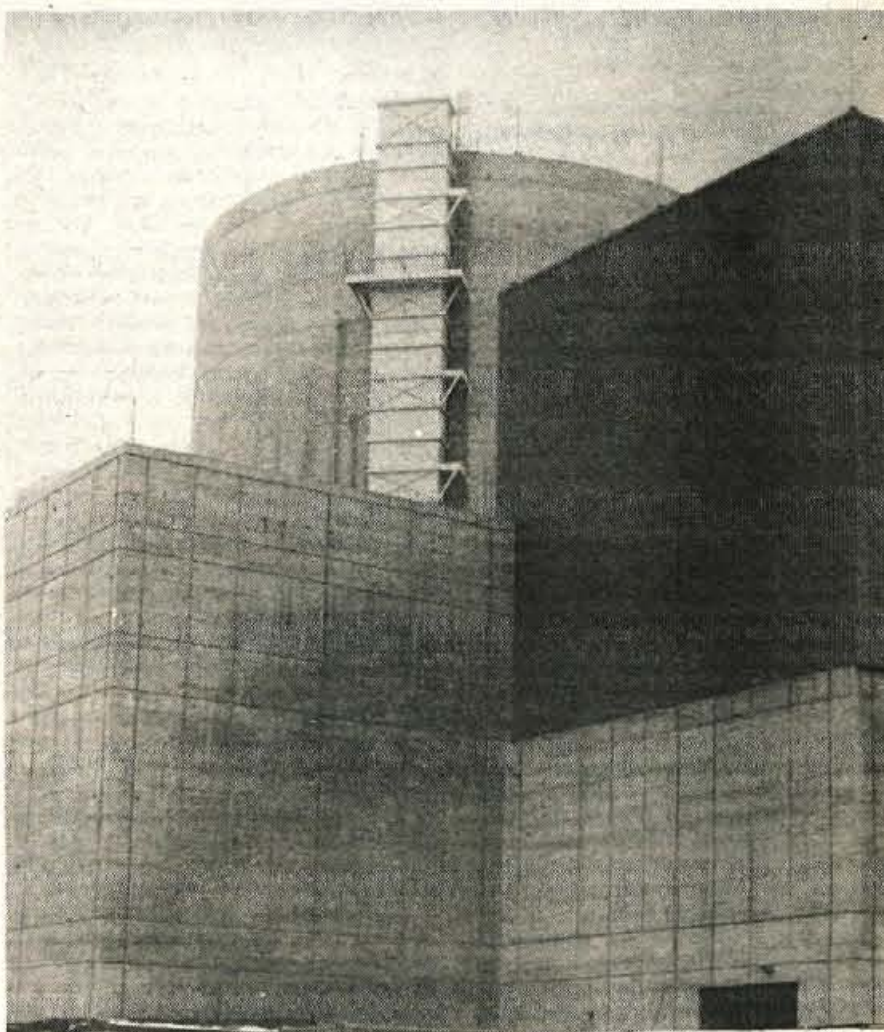
Velike težave imamo z zbiranjem sredstev za to našo veliko gradnjo. V času gradnje je je namreč ta podražila kar za petkrat! 4 milijarde 71 milijonov dinarjev je bil prvi predračun. Potem so osnovni ceni sledili aneks za aneksom. Četrty aneks je podražil gradnjo že na 11 milijard 591 milijonov. Današnja vrednost jedrske centrale v Krškem znaša že 20 milijard 676 milijonov dinarjev. Gradnjo je poleg dodatnih zahtev

Za varnost delavcev, za varstvo okolja je poskrbljeno, pravijo strokovnjaki. V nuklearnih centralah se energija pridobiva s pomočjo verižne reakcije pri cepitvi urana in plutonija. Pri cepitvi nastane jedrsko sevanje, ki ne sme iz reaktorja. Tako imenovane gama žarke zadrži najprej stena reaktorskega kotla, če bi se pa le še »posrečilo« katernu prodreti skozi, jih zaustavi debel zaščitni betonski zid okoli reaktorja. Temeljna plošča reaktorja je debela od 0,4 do 1,5 metra, plošče pri ostalih objektih so debele običajno po 1 meter, ponekod pa tudi več.

Vsekakor pa je energija iz jedrskih central izhod v sili. Prav zaradi nevarnosti, kateri je izpostavljena njena okolica. Prav tako, kot ima odpadke termična centrala, ima odpadke tudi jedrska centrala. Le da so ti silno nevarni in še danes ni strokovnjakom jasno, kako bi se jih znebili

Tudi iz jedrskih central prihaja dim. Je brez barve in okusa, vonja, vendar radiativen. Dim jedrskih central je v bistvu zrak, ki ga izganjajo iz central ventilatorji. Radioaktivnost je nizka in ko se plin v višini razredči z zrakom, pomeni le majhen delež radioaktivnosti.

Glavni vir radioaktivnosti v jedrskih centralah so pa gorivni elementi. Lastniki central v svetu se sprašujejo kam z izrabljenim gorivom. Za sedaj ga hranijo ob centralah v velikih bazenih, pod vodo, ne le 5 mesecev, kolikor je potrebno za zmanjšanje aktivnosti, temveč za nedoločeno dobo. Pri nekaterih centralah gradijo že dodatne bazene.

Nuklearna elektrarna Krško je prva jedrska elektrarna v Jugoslaviji. Z načrtovano proizvodnjo električne energije 4,4 milijardami kilovatnih ur bo predstavljala 32 odstotkov skupne proizvodnje električne energije Slovenije in Hrvaške skupaj v letu 1976.

vhode zaprli in počasi bo radioaktivnost, ki bo še ostala v reaktorju, izgubljala svojo moč...

Blizu sto jedrskih central že stoji danes na svetu. In vse večje negotovanje proti njihovi gradnji je čutiti, kajti vse preveč nevarnosti za življenje na zemlji, strahu pred uničenjem nosijo s seboj. Veliko programov, predvsem v Ameriki, Franciji, Zahodni Nemčiji so začasno ustavili, čeprav se jim še niso čisto odpovedali.

as? Po tej prvi jedrski
no še gradili. Na Hrva-
piji in še kje. V to nas
be. Pa vendar se človek
se vendarle ne bi dalo

Jedrsko elektrarno bo priključena na 380 kV omrežje za napajanje potrošniških središč v Sloveniji in Hrvaški: en vod pelje proti Ljubljani, drugi proti Mariboru, dva pa proti Zagrebu.

vendar je to kratkoročna rešitev. Izgorelo gorivo še vedno izloča toploto, vodo v bazenih je treba hladiti in čistiti. Paziti je treba na korozijo, kajti če popusti kovinska obloga gorivnih elementov, uidejo radioaktivni plini. In vsi ti radioaktivni odpadki pomenijo radioaktivno nevarnost še milijon let... Tehnologija trajnega odlaganja, pravijo strokovnjaki, bo v svetu razvita šele čez deset, dvajset let.

Graditelji jedrske centrale v Krškem so pripravili skladiščne bazene za odpadke, ki bodo zadostovali za petnaest let. Prešali jih bodo v

208-litrške jeklene sode. Kam jih bodo spravljali po petnajstih letih, se bodo odločali kasneje...

Zaenkrat zagotavljajo, da se bo Sava z njihovo hladilno vodo ogrela le za dve stopinji Celzija, v zraku okrog Krškega pa bo manj kot 1 odstotek večja radioaktivnost, kot je normalno. Toliko sevanja, pravijo strokovnjaki, pa dobi vsak, ki dvakrat, trikrat na teden gleda televizi-
zijo...

Trideset do štirideset let je življenjska doba jedrskih central. In kaj potem? Predvideno je, da bodo tedaj reaktorju odvzeli gorivo.

dobavitelja podražilo tudi podaljšanje bivanja graditeljev na gradbišču, indeksi letnih podražitev so bili planirani prenizko – le pet, šest odstotkov, v resnici so pa podražitve dosegale dvajset odstotkov – in če se to vleče pet, šest let, se nabere. Pa še devalvacija, pa interkalarne obresti...

Aprila 1979 bi morala po prvotnih načrtih začeti z delom krška elektrarna, pa se je potegnilo tako, da bo, tako vsaj trdijo vodilni delavci Jedrsk elektrarne Krško v izgradnji, začela s komercialnim obratovanjem oktobra 1981.

Hladilni sistem je pri jedrskih centralah ključnega pomena; celice za hlajenje so pri krški centrali še v gradnji.

Znani in še neznani učinki čebeljih izdelkov

Ob otvoritvi nove Medexove trgovine »Narava vam nudi« je bila organizirana tudi okrogla miza s strokovnjaki mikrobiološkega inštituta o sodobnih spoznanjih obrobne medicine in zdravljenja s čebeljimi izdelki

Dež, sneg in mraz prinašajo s seboj tudi prehlade in druge zdravstvene tegobe značilne za čas, ko mokrota leze v čevlje in nas v pretankem oblaku rado zebe. Takrat se navadno začnemo zdraviti — običajno kar sami; kuhamo si čaj z medom ali kaj podobnega in bolj ali manj potrpežljivo čakamo, da bodo kašelj, nahod ali še kaj hujšega počasi prešli. Medicina pa nas že dolgo uči, da lahko s preventivno tudi tako neprijetne dneve, kot znajo biti v jeseni in pozimi, preživimo brez posebnih težav, zdravi in odporni. Seveda ne moremo ničesar tako preventivnega pogoltniti, da bi bili povsem zavarovani pred različnimi vrstami prehladov in ostalimi obolenji, ki včasih tem prehladom še sledijo. Zdrav način življenja, prehrane, rekreacije je najboljša zaščita pred »napadi« vlage, mraza, prepiha, megle, vetra, pred čemer se v zimskem času ne moremo absolutno zavarovati. Še več — zaradi dobesedno pomohkuženega življenja, ki ga iz centralno kurjenih stanovanj le prenašamo v avtomobile in spet v toplo kurjene službene prostore in nazaj, delajo iz kar precejšnjega dela sodobnega človeštva neoporne, dokaj pomohkužene, na menjavanje temperaturnih razlik občutljive osebe.

Ne tako redko se na preventivno spomnimo, ko se moramo pravzaprav lotevati že zdravljenja, po prestatih tegobah pa na preventivno varovanje svojega zdravja spet pozabljamo. Sicer pa tudi preventiva v celotni medicinski praksi še nima tolikšne vloge, kot bi jo morala imeti; nekatera področja preventive pa so celo zelo mlada. Apiterapija oziroma apipreventiva sta izredno mladi veji takojmenovane obrobne medicine, o katerih sicer pri nas lahko govorimo že od Antona Janše naprej, vendar pa se da o resnejšem razvoju apipreventive pravzaprav govoriti šele po letu 1974. Že od nekdaj je sicer človek vedel, da je v medu in ostalih čebeljih produktih dokaj zdravilnih snovi, vendar pa se

z biološkimi spoznanji in ugotovitvami o čebeljih izdelkih šele približujemo nekaterim možnostim učinkovanja na človekovo zdravje. Še bolj kot nova spoznanja o nekaterih snoveh v čebeljih izdelkih, kot so propolis, matični mleček, cvetni prah in drugi, pa so ob resnem znanstvenem proučevanju prišla na dan spoznanja o novih učinkih delovanja teh snovi ne samo posamezno pač pa v medsebojni kombinaciji ali pa celo v kombinaciji z nekaterimi drugimi snovmi, kot je v zadnjem času na primer znani interferon. Čeprav vemo, da med vsebuje 182 različnih snovi, pa za vse njegove sestavine le še ne vemo vsega. V propolisu so namreč odkrili približno 22 substanc, za sestavo le-teh pa le za polovico. Za propolis danes vemo, da deluje protibakterijsko, protivirusno, protiglivično, anestetično, antitoksično oziroma regenerativno.

Drug prav tako znan izdelek čebel, ki ga apiterapija in apipreventiva veliko uporabljata pa je matični mleček, vendar pa o njem za sedaj vemo dosti manj, kot pa o propolisu. Zanj sicer vemo, da je sestavljen iz beljakovin in gama-globulinov, v njem so vitamini, hormoni in druge substance. Vendar pa za sedaj matičnega mlečka ne uporabljamo dosti samostojno, večjo vrednost ima v kombinaciji s propolisom in cvetnim prahom ali medom. Glede cvetnega prahu za sedaj še ni znano, na kakšen način ga čebele pravzaprav predelajo. Vemo le, da učinkuje na hormonsko delovanje organizma.

Prav o tem je tekla tudi beseda na okrogli mizi, ki jo je ljubljanski Medex pripravil v sodelovanju z uglednimi strokovnjaki in stalnimi sodelavci z Inštituta za mikrobiologijo Medicinske fakultete v Ljubljani. Kaže, da sicer dokaj kratko biološko raziskovanje sestavin čebeljih izdelkov naglo dopolnjuje do sedaj znano vedenje o teh izdelkih ter o kombinacijah z nekaterimi drugimi sestavinami. Strokovnjaki

so na primer preizkušali delovanje propolisa in placebo skupaj z interferonom, ki so ga izdelali v naših laboratorijih. Pri dvakratnem poskusu na dveh skupinah gojencev neke slovenske srednje šole se je pokazalo, da je bilo preventivno jemanje takšne kombinacije učinkovito in so učenci, ki so jemali preparat, manj obbolevali za influenco kot drugi, ki tega niso jemali. Za interferon sicer že vemo, da deluje protivirusno in da zavira rast celic, ni pa še zanesljivo ali bi bil učinkovit pri zdravljenju raka. Podobna kombinacija je bila preizkušena tudi z zobnimi pastami proti boleznim ustne votline in predvsem iesni, vendar pa so za sedaj, kot so povedali strokovnjaki, še tehnične ovire za ohranjanje aktivnega interferona v zobni pasti.

Z odkrivanjem novih in novih lastnosti v doslej neznanih sestavinah čebeljih izdelkov se verjetno odpirajo še velike razsežnosti učinkov na človekovo zdravje. Če je med najstarejši znani izdelek čebel, ki so ga uporabljali že stari Slovani, pa sodobna znanost odkriva v ostalih čebeljih izdelkih in ga bolj cenimo v prehrani kot pa zaradi zdravilnih lastnosti, pa sodobna znanost luči iz doslej neznanih sestavin nekaterih čebeljih izdelkov skrivnosti ter spoznanja ponuja kot spoznanja apipreventive oziroma apiterapije, čeprav se nekateri čebelji pridelki do neke mere uvrščajo že med zdravila v pravem pomenu besede; to zadnje še posebej velja za čebelji strup, katerega uporaba je sicer že zelo stara, vendar pa njegove sestavine zelo uporabne pri zdravljenju srčnih obolenj, preprečevanju vnetnih procesov in kot zaščite pred rentgenskimi žarki, proučujejo šele v zadnjem času.

L. M.

Okvara v RTP Zlato polje

Zaradi kratkega stika je včeraj nastala precejšnja okvara v RTP Zlato polje pri Kranju, zato je bil dobro uro brez elektrike precejšen del Kranja — Vodovodni stolp, Zlato polje in središče mesta ter ves levi breg Save do Brezj. Okvara naj bi bila odpravljena do danes jutraj, včeraj pa so uredili prenapajanje z električnim tokom iz RTP Labore.

Zemeljski plaz odnaša gozd

Golnik — V ponedeljek, 17. novembra, so na Golniku opazili, da se je začel pomikati zemeljski plaz, ki obsega gozdno površino od 2 do 5 ha. Zemeljska gmeta v širini od 80 do 100 metrov in v dolžini 400 metrov se je v ponedeljek pomikala s hitrostjo kakih 20 cm na uro in se zbirala na gozdni ravni nad domačijo Vinka Ribnikarja. Premikanje zemlje so domačini opazili že pred kakim mesecem dni, vendar je bilo videti le majhen premik, zato o tem niti niso nikogar od pristojnih obveščali.

Zemeljski plaz si je že v ponedeljek ogledal kranjski štab za civilno zaščito, v torek pa so iz helikopterja ugotavljali velikost plazu in njegovo lego. Ker plaz še naprej drsi v dolino, vendar pa za zdaj še ne ogroža Ribnikarjeve domačije, so organizirali opazovalno službo.

Kolo vagona čez roko

Škofja Loka — V torek, 18. novembra, ob 12.17 se je na železniški postaji v Škofji Loki huje ponesrečil kretničar Boro Stojković. Na postaji so tedaj premikali tovarne vagon. Najprej so premaknili tri tovarne vagona s petega tira na prvi tir; tu so dva vagona odklopili in nato tretjega z lokomotivo v vzvratni vožnji potisnili nazaj na peti tir. Kretničar Stojković je bil pri kretnici na prvem tiru. Po danem znaku s svetilko, da je tir prost, je odšel čez tir in zaklenil kretnico, nato pa se je hotel vrniti, pri tem pa ga je zadela tovorni vagon in ga zbil med tračnici ter mu zapeljal čez nadlaht desne roke, ki mu je pri padcu omahnila čez tračnico. Kolo je desno roko kretničarju odrezalo v podramenskem delu. Prepeljali so ga v Klinični center.

Čigavi so ukradeni predmeti?

Kranj — Kriminalisti Uprave javne varnosti v Kranju obravnavajo skupaj z miličniki Postaje milice Kranj skupino 11 osumljencev, med katerimi je tudi 5 mladoletnikov, zaradi številnih tatvin in vlovov na Planini v Kranju in tudi na Bledu. Skupina je vlamljala v avtomobile, garaže, stanovanjske hiše, šole in vrtnice, od koder so odnašali predvsem tehnične predmete, kot so radijski aparati, kasetofoni, zvočniki, računalniki, tudi kinoprojektor, razno orodje itd. Ukradene predmete so nosili Vojku P. iz Kranja, da jih je

preprodal. Nekateri so kradli tudi v delovnih organizacijah na primer v Alpetouru — toz Remont in Iskr — toz ATC.

Na fotografiji so nekateri predmeti neugotovljenih lastnikov, verjetno pa so bili odnešeni iz kletke blokov na Planini in iz tovarnih ali osebnih avtomobilov na območju Gorenjske.

UVJ Kranj naproša občane, ki so jim bili odvzeti podobni predmeti, da se zgledajo na Upravi javne varnosti v Kranju, Cesta JLA 7, soba št. 92, zaradi prepoznave.

AVTO-MOTO DRUŠTVO Šenčur Stranska pot 1

Po sklepu upravnega odbora AMD Šenčur z dne 17. 10. 1980 bo v soboto, dne 22. 11. 1980 na dvorišču AMD Šenčur

JAVNA LICITACIJA za prodajo osnovnega sredstva

VOZILLO ZASTAVA 750 LUX — leto izdelave 1978, z 84002 prevoženimi kilometri

Izključna cena je 50.000, — din.

Vozilo si lahko ogledate na dan licitacije, to je 22. 11. 1980 od 8. do 10. ure na dvorišču pred društvenim domom.

Licitacija bo ob 10. uri.

K licitaciji lahko pristopijo pravne in fizične osebe, ki imajo pred pričetkom licitacije plačan 10-odstotni polog od izključne cene.

NESREČE

VOZNIK IN ŠEST POTNIKOV V AVTU

Boh. Bistrica — V nedeljo, 16. novembra, pol ure po polnoči se je na regionalni cesti Ukanc — Boh. Bistrica pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila znamke zastava 101 Daniel Sodja (roj. 1958) iz Polja je vozil proti Boh. Bistrici, pri odcepu ceste na Brod pa je hotel prehiteti pred seboj nek avtomobil. Zaradi neprimerne hitrosti in preobremenjenosti avtomobila, saj je bilo v »stoenki« sedem odraslih, se je avtomobil prevrnil. V nesreči je bila ranjena le sopotnica Milena Erlah iz Boh. Bistrice, ki so jo prepeljali v jeseniško bolnišnico.

ZBIL PEŠAKINJO

Jenecice — Na Titovi cesti se je v ponedeljek, 17. novembra, nekaj po 18. uri pripetila prometna nezgoda, v kateri je bila huje ranjena Tatjana Bergant (roj. 1962) s Planine pod Golico. Voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije Meho Bajrič (roj. 1949) iz Brekove je vozil od centra mesta proti Hrušici. Po prehodu za pešce, ki je pred Zdravstvenim domom dobro viden in osvetljen, je tedaj prečkala cesto Bergantova; voznik Bajrič je ni opazil in je z nezmanjšano hitrostjo trčil vanjo, da je omahnila na pokrov motorja, nato pa padla na tla. V nesreči si je Bergantova pretresla možgane, dobila rano na glavi in zlomila nogo. Zdravi se v jeseniško bolnišnico. L. M.

Retica pri Bledu — Ta tabla je pritrjena na drevesno deblo na Retici pri Bledu. Človek bi komaj verjel, da to res predstavlja avtomobilni vozni red, ki ga na progi Begunje — Radovljica — Bled — Gorje opravlja avtomobilski prevozniki podjetje Alpetour. Sicer dobro in ustrezljivo podjetje do potnikov, toda ta vozni red, ki ga prikazuje slika, pač ne more biti njej v ponos. Kaj mislite, potniki? — Foto: Jože Ambrožič

VAŠA PISMA

NOVA KVALITETA JEDILNEGA OLJA?

Gospodinja, ki nakupuje v trgovinah na Bledu so me opozorile na novo »kvaliteto« rafiniranega jedilnega olja Cekin, v steklenicah, izdelek oljarne Britof pri Kranju, na razliko napisa na etiketi in sicer Rafinirano jedilno sončnično olje, kakor je bilo označeno na steklenicah iz »stare« zaloge. Novejša kvaliteta istoimenskega olja ima na etiketi izpuščeno oznako Sončnično.

Razen navedene razlike je tudi višja cena vseh vrst olja in sicer 34,93 dinarjev za liter. Zanimivo bi bilo izvedeti od Oljarne za njihovo mnenje, iz česa izdelujejo novejšo kvaliteto olja, če ne iz sončnice? Mar smo potrošniki prikrajšani kar dvakrat — pri novi vsebini, za višjo ceno? Če bi bil sum potrošnikov upravičen, bi bilo tudi prav, da nam Oljarna Britof pojasni, zakaj nas ni obvestila, da je njihov izdelek slabši, izvedeli pa bi radi tudi mnenje tržne inšpekcije, v čem so razlike, da ne bi dvomili v kvaliteto olja. Morda pa je sončnično olje namenjeno le za izvoz, za domačega potrošnika pa je naprodaj slabše olje?

Ali potem domači potrošniki s slabšo kvaliteto in višjo ceno pokrivamo razlike v nižjih cenah na tujem trgu, saj si verjetno tudi proizvajalci olja pred tujim kupcem skaejo v las? Če je tako, kaj ni to zloraba zaupanja domačega potrošnika, ki je bil vse do zdaj vestni odjemalec olja? Prav bi bilo, da se nam pojasni, kakšno rafinirano olje se nam pošilja v trgovine?

Od prodajalcev v trgovinah, predvsem pa od njihovih dobaviteljev bi radi izvedeli tudi to, zakaj je »sreč« noč iz vseh prodajalnih izginilo »vestno« rafini-

rano olje Zvijezda, izdelek tovarne ulja Zagreb, ki smo ga mnogi raje kupovali kot Cekin, ki je bilo obstojno, čeprav na njihovi etiketi ni naveden rok trajanja šest mesecev, kakor je navedeno na etiketi za Cekin?

Alojzij Vovk, Bled

SPORNA POKOPALIŠKA CESTA

Bohinjska Bistrica — V rubriki Bralci sprašujejo je bil oktobra objavljen članek pod naslovom Sporna pokopališka cesta. Z odgovorom TOZD Komunalna Bohinj krajani nismo zadovoljni. Odgovor se nanaša na cesto na pokopališču v Bitnjah pri Bohinju. Te ceste krajani ne poznamo, ta odsek naj bi šel bil, po potrebi s parkirišči. Vprašanje se je nanašalo na rekonstrukcijo poti proti pokopališču na Bitnjah, zato zahtevamo, da se na vsa vprašanja pošteno odgovori.

Kdo je dal pobudo za utrjevanje in širjenje poti? Zakaj so rekonstruirali najboljše del obstoječe poti? Krajani sodijo, da Komunalna ne skrbi zadosti za dostop na pokopališče na Bitnjah, ker se vedno hodijo po travnatih površini na pokopališče. Kdo popravlja poškodbe na travnatem delu poti in na katerem delu poti iz vasi Biten pri zadnjem pluzenju zaradi ožine niste uspeli pluziti? Zakaj investicija ni bila v planu Komunalne ali krajevne skupnosti Bohinjske Bistrice? Ali ste ugotovili, da je ta investicija ena najbolj potrebnih na območju Komunalnega vzdrževanja? Ali ima TOZD Komunalna Bohinj samoupravno delavsko kontrolo?

Krajani Bohinjske Bistrice so ogorčeni, posebno tisti, ki s solidarnostno udeležbo sodelujejo pri urejevanju poti na svojih območjih. Zakaj so sploh opravili rekonstrukcijo ceste proti pokopališču?

J. Arh
Bohinjska Bistrica

NAŠA ANKETA

Podražitev avtomobilov

D. Sedej

Janez Kunšič, voznik Špecerije, Klavnice Radovljica: »Sam mislim, da so se avtomobili preveč podražili. Kupil bi Zastavo 101, vendar pa ob teh podražitvah dvo-

Stane Zupančič, inštruktor AMD iz Radovljice: »Skok cen domačih avtomobilov je previsok, še posebej, ker je kvaliteta domačih vozil večkrat hudo vprašljiva. Ko vozimo s šolskimi vozili, opazamo,

da je kvaliteta iz dneva v dan slabša in avtomobili potrebni popravil. Po mojem mnenju bodo lastniki avtomobilov veliko bolj popravljali stare, sam bom obdržal svoj »avtomobil« volkswagen, ki bo preživel vsaj dve »stoletki«.

Franc Šenk, zaposlen v Tekstil-indusu Kranj: »Pred tremi leti sem kupil »fička«, danes je še enkrat

mim. Pravzaprav kupec danes ne more odšteti za osebni avtomobil šest ali sedem milijonov več kot je bila nekdanja cena. Sam bom ostal kar pri vozilu »volkswagen«.

Stanko Pogačnik, upokojenec iz Radovljice: »Ob novem letu nameravam prodati stojo staro »škodo« ki jo vozim že štirinajst let. Menim, da so nedavne podražitve avtomobilov absolutno previsoke, sam pa bi se odločil le za nakup

dražji. Cene naših avtomobilov sploh niso realne, še posebej, če pomisliš na kvaliteto. Svojega »fička« bom obdržal in popraviljal, kajti nove možnosti ni, da bi si lahko kupil nov avto, po današnjih cenah sploh ne.»

Nande Cimperman, uslužbenec na črpalni Petrola v Kranju:
 »Čeprav sem mislil prodati svojo Zastavo 101, je ob sedanjih podražitvah ne bom. Novomeške »katrce« so občutno predrage, če pa pomislim

na kvaliteto domačih vozil, so se cene povzpele previsoko. Zastava 101 ti začne rjaveti že po treh letih in vzdrževanje veliko stane, razen tega pa so tudi dobavni roki tako dolgi, da si marsikdo premisli, preden naroči nov avtomobil.*

Dušan Pirc, upokojenec iz Kamnika: »Ne morem razumeti, kako so v Novem mestu mogli obdržati toliko časa vse tiste »katrce« na tovarniškem dvorišču! Kje je poslovna morala! Očitno so čakali na nove cene, kar pa ni sprejemljivo. Razen tega je občitno previsoka

lastna udeležba in sprašujem se, kje naj ljudje dobijo okoli šest ali sedem milijonov starih dinarjev za doplačilo. Zaradi tega so številni odpovedali naročila, sam sem med tistimi, ki je odpovedal naročilo »golf« — denar sem dobil nazaj in še naprej se bom vozil s starim »austinom«.

**Velika izbira najnovejših modelov
oblek in kril v naših
prodajalnah v Kranju, Kamniku in Trzinu**

PA NISMO SE UKLONILI

Kravcer-Kola

mi je ostal v spominu z lastnega srečanja gorenjskih spomenikov v Bohinju. Sprva ga sploh nisem poznala mednje, tako mlad se mi ni zdel. Potem pa slišim, kako se z Vambergerjem-Fajfarjem prijavljata dogodkov izpred skoraj deset let, kako so upali na skoro konec vojne. Že maja 1942 jih pošlje nekje na Konjšci učilnega koraka ... Pa tisto blago, kar ga spomladi 1942 v neki vojni zaplenili, so shranili, da bi imeli za rdeče rute, zvezde in oznake, ko bodo čez kakšen mesec odšli v Kranj. Verjeli so, da bo Trdno verjeli. Vsako drobno stvar, ki je prišlo z ruske fronte, so govorilo, kako Rusi potiskajo vse ven, pa če je bilo resnično ali ne. Tisto mladič je dvignilo ... Tisto mladič je Karel Kravcer postal upornik. Sicer pa, kdor je rodil in živel za zidovi naših hiš barona Borna v Trzinu, ki je moral postati revolucionar. Življenje ga je tako kovalo. Tiste v veliki Borno hiši v Trzinu, ki je sprejela vase sedem otrok. Sto otrok je bilo v njej. Pri Kravcerjevih jih je bilo najmanj. Oče je bil na baronovi žagi, odhodov ruter. Veliko je bil v Trzinu, da je razjedala. Ni

vprašal baron, kot nihče njemu enak, če lahko dela ali ne. Če so hoteli ostati v hiši, je moral gospodar delati pri njem. Kadar ni mogel, je za delo na žagi prijel mama Urša. Zjutraj je najprej odpravila prvo skupino otrok v šolo, potem na žago, opoldne hitro skuhala kosilo za toliko lačnih ust, spravila popoldanske v šolo, spet tekla na žago, ponoči pa prala, krkala... 1934., ko je bilo Karlu trinajst let, je oče umrl in mama Urša je za vse ostala sama... Da so se lažje prebijali, so morali otroci zgodaj za kruhom. Čevljarke se je lotil Kola. Pri Jaza je delal, kjer je delal tudi prvi tržiški ilegalce Jože Fink, pa Jože Janežič, kasnejši komisar Kranjsko-Trziškega bataljona. Že pred vojno so bili Skojevi in Nemce so pričakali pripravljeni.

28. junija, torej že cel mesec pred dogodki pod Storžičem, je Kola že partizan. Stirje so oddli hkrati iz velike baronove hiše v Pristavi: Lojze Hirsensfelder, Lojze Potočnik, Maks Purgar in Kola. V gozdu nad Vetrnim so se zadrževali in že pripravljali prve akcije: telefonske drogevo so žagali, iskali kriškega župana...

Takoj so ga pogrešili doma. Neko »kulturbundovko« so imeli v hiši in ta je pripeljala Gestapo k njim. Le še sliko so dobili Nemci. Mama Urša je v okvirček zataknila novo. Pa so jo spet vzeli... Zapisani so bili med »bandite« ...

Mavzerico stare jugoslovanske vojske je imel Kola. Ni bil še vojak, zato tudi z orožjem še ni znal ravnavati. Kadar je deževalo, so v gozdu vadili, da se ni daleč šisalo ...

Ko so 4. avgusta v koči pod Storiščem zaprisedli, je bil Kola v skupini, ki je takoj nato odšla proti Dobriču z namenom, da napadejo begunske zapore. Toda Nemci so jih na Dobriču še čakali. Kola, ki še ni bil dober strelec, je moral svojo mavzerico odstopiti starejšemu to. Razbiti so bili. Po nekaj urah je Kola ostal sam na vrhu Dobriče in občutek mu je velel, da naj se obrne proti Podljubelju, kajti proti Begunjam so govoito še vedno v zasedi Nemci. Dva dni je taval čez Lom.

preko Kriške gore nazaj na Vetrno, kjer je spet dobil zvezo s Hirsenfelderjem, Jernejem Slaparjem in Jožetom Finkom. Po tednu dni so se utaborili v Udin borštu. Kakih dvanajst jih je bilo v skupini. Perko in Pesjak sta bila tudi tu. Sabotažne akcije so delali: električno centralo v Pristavi so skušali razbiti in Bornovo žago uničiti, ki je zdaj delala le še za Nemce. S to skupino je šel potem na desni breg Save, v Škofjeloške hribe, od tu pa v Ljubljansko pokrajino. Kot pomočnik mitraljeza je Kola sodeloval pri miniranju Preserskega mostu, potem se pa v Poljanskih hribih združijo s Cankarjevimi bataljonom. Med borci Poljanske vstaje je tedaj Kola in potem s Cankarjevci v Dražgošah.

Pri Bitu v Dražgošah je bil nastanjen, na položaju je pa ležal točno tam, kjer je v vasi zdaj transformator. Odlične položaje so imeli. Za Nemce je bilo veliko težje, kajti snega je bilo do pasu in morali so »šturtati« naravnost v hrib. Prvič je takrat slišal dum-dumko. Ko so začele pokati, je med borci završalo: Kako so jim vendar Nemci prišli za hrbet?! Pokalo je namreč pred njimi in za njimi. Pa je bila le dum-dumka. Ta počí, ko jo izstreliš, in ko zadene. In razpoči se, če le list oplazi. Hitro jim je Gregorčič obrazložil to novost...

Ko je nemška premoč porinila borce iz Dražgoš, se je Kolova skupina prebijala na vrh Dražgoške gore. Naravnost v hrib! Tu so bili tarča minometalcev prav iz Novakov. Kola je nekajkrat zasulo, da je samo gledal, če je še cel, če je kje kaj krvavo... Pa jo je srečno odnesel. Utaborili so se na vrhu. En vod je bil na Mošenjski planini, da bi kril prodor Nemcev z lancovega. Stane Žagar je Kola, ki je imel tedaj smuč, poslal na Mošenjsko planino pogledat, kako je tam z borci. Na poti je Kola našel kakšnih petdeset smučin. Takoj je pohitel nazaj v štab. Žagar ga je še enkrat poslal nazaj. Zdaj je od Mošenjske planine sem že slišal streljanje...

Z. Dražgoške gore so se potem v več skupinah prebijali čez Jelovico. Kola je bil v skupini Franca Bička.

ki je šla na Slamnike. Kupljenk in potem spet nazaj čez Jelovico v Besnico h kmetu, kjer so imeli spravljeno moko. Še pred dnem so šli iz hiše kmeta. Kam bi se umaknili? Snega povsod do pasu. Potem so pod cesto ugledali majhno kmečko žago. Zadenjski so se ji približali, tako da so stopinje v snegu kazale proč od žage proti cesti. Utrujeni in premraženi so pospali v žagarski izbi. Niti straže niso postavili. Zvečer so se spet oglasili pri kmetu. Ta ni mogel verjeti očem... Medtem, ko so pospali, je prišla v vas cela kolona Nemcev. S pravo lahkoto bi Nemci zajeli vso skupino. Hitro so se sedaj umaknili pod Jošt v Berjakovo lovsko kočo.

Marca 1942, ko pade Stane Zagar pri Crngrobu, je Kola še z dvema tovariserima v akciji v Selski dolini. Kolone Nemcev, ki so namenjene proti Crngrobu, jih odrežejo od njihovih. Razbiti so in Kola, ki je tedaj kurir I. grupe odredov, je čez nekaj dni na drugi strani Save, kjer ga je oče Miška Stefeta, Anton, spravil v mlin na Visokem. Iskal je veze s štabom. Potem je izvedel, da je Stane Zagar padel...

Kurirske poti so ga vodile po vsej Gorenjski. Nobenih vmesnih postaj, nobenih karav. Vsako pot je moral posameznik prehoditi do konca. Po dva dni v eno stran, po dva dni v drugo. Nič koliko nevarnosti je prežalo nanj. Takrat na mostu v Otočah bi ga skoraj dobili. Nemci, ki so stražili most, so mislili, da je predhodnica in so ga spustili skozi. Ko je prišel na drug konec, ga pa ustavi »Halte... Med njimi je bil. Skočil je nazaj po mostu, se vrgl cez ograjo v vodo in se spustil po bavi... Obleža je na njem zmrazilila... Sreča je bila, da Nemci na mostu niso upali streljati, ker bi lahko zadeli svoje.

Drugič bi jo kmalu skupil od svojih. S postjo je prišel na Jelovico, od nikakor ni mogel najti svojih. Ustrelil je v drevo. Izkazalo se je, da je čisto blizu Dežmanovega tabojšča. Smučarsko kapo s šildom je takrat nosil in čisto lahko bi jo amejnili za nemško kapo... Pa se je le še pravi čas pokazal...

Na eni svojih kurirskih poti je bil Kola ranjen. Pod Storžičem je bilo. Na Vetrnem se je potem zdravil kakšnih štirinajst dni, potem pa še nekaj časa v Pristavi pri enem od Purgarjevih. Ko je bil še na Vetrnem, sta prišla v partizane tudi starejši brat Jože in mlajši brat Vinko. V Trzinu in v Pristavi so tiste dni selili ljudi, kjer je bil kdo v partizanih. Mama je videla avtomobile, ki so prihajali. Hitro je poklicala oba sinova, da sta ušla, tretjega sina, Toneta, ki je bil tedaj v bližini poročen, pa ni mogla več obvestiti. Padel je med 51 talci, v Podbrezjah. Mamu, sestro in Tonetovo ženo so selili... Oba brata sta nekaj mesecev kasneje padla...

S Kokrškim odredom je bil Kola
iste usodne dni v Udin borštu.
Vodnik voda je bil. Lahko bi se
umaknili, danes razmišlja Karel,
oda Janez Perko, ki jih je tedaj
vodil, je bil prepričan, da ta nemška
akcija nima tolikšnega obsega.
Kakih osemindvajset jih je prva dva
tudi padlo. Zmikanjo jim je nabojev.
Tudi zadnjega, zase, niso prihranili.
Kola se je, ko je prišel ukaz, da se
prikrijejo, zakop v kup dračja.
oda morali so ga videti od neke
goraj. Naravnost nadenj so prišli,
ga obkolili in eden mu je s čevljem
topil za vrat. Kot žabo so ga imeli
od sabo in tolkli. Le zeleno je videl
koli sebe, ko so s koli butali vanj:
Sanditen. Banditen...

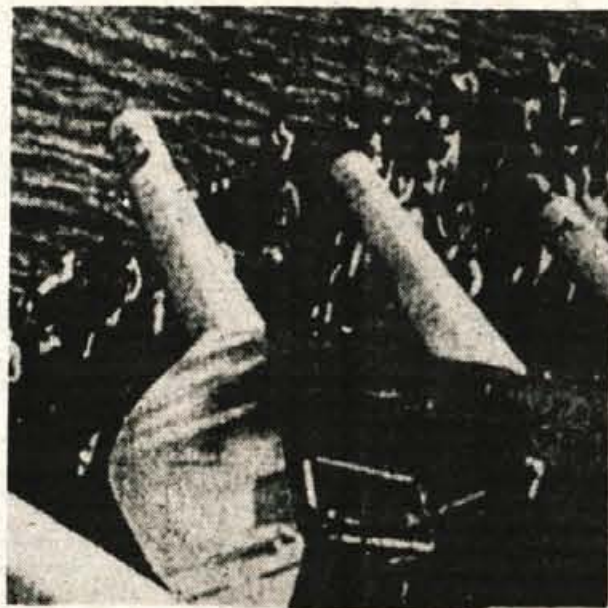
14. septembra 1942. je bilo to. Potem begunjski zapori in mučenja. Marca 1943 je prišel v Mauthausen. Tonetom Dolinškom sta bila s sobi. Malo se jih je vrnilo od tu. 1. maja so jih osvobodili Američani...

Danes je Kravsarjev Kola že upojen, pa mu žilica ne da miru. Izpita ga inštruktorja voženj je naredil in se vedno uči po nekaj ur na teden pri RMD v Trzinu. V vrsti organizacij se še delaven. Žal mu je le, da smo tako popustili, da nas zdaj pesti ta gospodarska kriza. Če bi vsi pošteno delali, bi lahko imeli najboljši življenjski standard v vseh Evropi. Ko bi delali tako, kot morajo delati naši domci. Vendar, prvo je poštenje!

D. Dolenc

6 **RADAR**

KONEC DVEH VELIKANOV

Veliki 30,5-centimetrski topovi na drednotu Szent Istvan so bili povsem brez moči proti hitrim in majhnim napadalcem.

Proti koncu maja in v začetku junija smo opazili na ladji nenavaden vrvež. Dopolnjevali so zaloge tehničnega materiala, pregledovali so topove in drugo orožje, večkrat na dan smo imeli razne alarme, kot na primer 'ladja pripravljena na boj', 'zapuščanje ladje' itd. Upravičeno smo domnevali, da se nekaj pripravlja. 9. junija dopoldne smo dopolnili še zaloge premo- ga, vode in hrane. Zvečer je Szent Istvan skupaj z enako veliko ladjo Tegetthoff v spremstvu več torpedovk izplul iz Pulja proti jugu. Kam in zakaj, tega ni vedel nihče od nas.

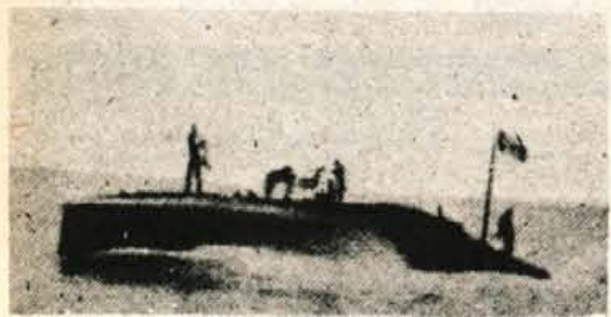
Kurjači smo se menjavali v službi v dveh izmenah vsake štiri ure. Ob osmih zvečer sem nastopil službo. Ladja je vozila s precejšnjo hitrostjo in kurjači smo morali napeti vse sile, da so dali kotli dovolj pare požrelnim turbinam. Opolnoči, ko nas je zamenjala v službi druga skupina, sem se povzpel v podpalubje, kjer sem v nekem kotu zaspal kot ubit. Ne vem, kako dolgo sem spal, ko me je prebudila močna eksplozija na ladji in hip nato še druga. Bila je temna noč. Nisem vedel, ali smo zadeli v podmorske mine ali pa nas je napadla podmornica ali kaka druga sovražna ladja. Kmalu sem opazil, da se je začel naš Szent Istvan nagibati na desni bok. Hitrost ladje je naglo pojemala, dokler se ni ladja popolnoma ustavila. Ko je bil nagib že tako velik, da se ni več dalo stati na palubi, je izdal komandant povelje, naj posadka zapusti ladjo. Tedaj sem bil na prednjem delu krova in od tam sem skočil v morje. Takoj sem začel naglo plavati stran od ladje, da me ne bi vrtnec, ko se bo ladja pogreznila, povlekel za seboj v globino.

Plaval sem približno eno uro, ko me je vzela na krov neka torpedovka. Ob jutranjem svitu so rešili še preostale mornarje, ki so plavali nedaleč od kraja nesreče. Mnogi od njih so imeli ranjene hrbte, zadnjo plat in roke. Opraskali so se, ko so se spuščali v vodo po boku ladje, ki se je dvignil iz morja zaradi nagiba in je bil poln ostrih majhnih školjk. Moraka voda je bolečine v odprtih ranah še večala. Od posadke, ki je štela okrog 1000 mož, smo izgubili nekaj manj kot 100 mož. Med njimi je bilo največ kurjačev in strojnikov tiste skupine, ki nas je zamenjala opolnoči.

Rešene mornarje so prepeljali naslednjo noč v Pulj, od koder so nas poslali na enomesečni dopust, ki je končal svojo pripoved Rudolf Ražem.

KRATKO ŽIVLJENJE VIRIBUS UNITISA

Povrnimo se spet k admiralaki ladji Viribus unitis, ki se je po neuspelem napadu na otrantsko zaporo vrnila na varno v Pulj, od koder do konca vojne ni več izplula.

Italijanski torpedni čoln MAS. 8 takima hitrima motornima čolnoma so se pri Premudi spravili nad Szent Istvan.

Spomini na leto 1941 in poljansko vstajo

Tone Peternel-Igor

Sklenjeno je bilo tudi, da je treba takoj formirati partizansko četo, ki bo operirala na območju Poljanske doline. Ta četa kot zarodek bodoče poljanske čete je bila ustanovljena še isti dan s komandirjem Tone- tom Nartnikom na čelu. Stela je le 8 ljudi, prišla je takoj tedaj v Poljansko dolino in se je najprej dalj časa zadrževala v gozdovih na območju Mladega in Starega vrha, kasneje je prešla v Polhovce. Za to skupino sem v času, ko je bila pod Mladim oziroma Starim vrhom, večkrat pripeljal iz Poljan v Javorje v zabojih hrano. Nekajkrat sem hrano dobil v krojaški delavnici Jožeta Trpina, kamor so jo dostavili iz Škofje loke ali Kranja, enkrat pa sem jo dvignil v trgovini Ladota Jamarja. Ta četa je v poletnih in jesenskih dneh izvedla v sodelovanju s trojkami in posameznimi člani iz poljanske partijske organizacije vrsto vojaških in sabotažno-diverzantskih akcij v Poljanski dolini. Tako je v sodelovanju s trojkami vdrla 5. avgusta 1941 v trgovino izseljenega trgovca Franca Klobovsa v Poljanah in odne- la precej hrane in drugega blaga, malo kasneje, to je okoli 15. avgusta, pa je enako akcijo napravila na trgovino izseljenega Franca Sovinca v Brodeh. Dne 10. septembra je patrolja te skupine pričakala pri Gabrku v zasedi nemškega motociklista in ga potolkla. V noči od 17. na 18. oktober je odpeljala iz hleva na Visokem kravo iz nemške zaplenjene imovine in jo gnala v svoje taborišče v Pol- hovcu. Dva dni kasneje je požgala veliko telefonskih drogov med Gabrkom in Zmin- cem.

Trojke iz poljanske partijske organizacije so tudi same naredile več akcij. Tako je trojka

pod vodstvom Tineta Rihtaršiča že v začetku julija, to je tedaj, ko so Nemci odpeljali prve družine in se je pričakovalo, da bodo z izselje- vanjem nadaljevali, postavila ob cesti pri Podpečnem pri Poljanah mitraljezsko zasedo, da bi pričakala in napadla nemške avtomobile s policisti, ki bi prišli selit. Trojka je ves dan vztrajala v zasedi, vendar Nemcev ni bilo, ker selitve niso nadaljevali. Okrog 20. junija je druga trojka vdrla v okupatorjevo skladišče v Poljanah, kjer so imeli shranjeno trofejno orožje in municijo in odnesla precej tega. Nadaljnja trojka je 24. avgusta minirala kamniti most pri Visokem in ga precej po- škodovala ter v tamkajšnji bližini požgala precej telefonskih drogov. V vseh teh akcijah je bil posebno aktiven Rudolf Robnik.

Tudi mladina, ki jo je partijska in frontna organizacija v Poljanah pridobila za delo v OF in je delovala pod vodstvom Jožeta Ga- ličiča iz Hotovlje, je bila zelo aktivna. To še zlasti s pisanjem propagandnih gesel po zido- vih in trosenjem listkov po naseljih in cestah. Med drugim so mladinci v avgustu napisali na več hišah v Poljanah z rdečo barvo velike napise »Smrt Hitlerju« in zraven narisali srp in kladivo. Razumljivo je, da je delo mladine usmerjala in navdihovala partijska oziroma frontovska organizacija v Poljanah. Jeseni je imela mladina v Poljanah tudi nekaj širših se- stankov, pravzaprav tečajev, ki sta jih vodila Stane Žagar ml., vodja mladine na Gorenj- skem, in Mira Kebe-Vlasta (rojena Tomšič), članica pokrajinskega političnega vodstva na Gorenjskem.

Vse te akcije so v povezavi s partizanskimi akcijami drugod po Gorenjskem zelo dvigale

borbeno razpoloženje ljudi v Poljanski dolini in krepile njihovo pripravljenost za oborožen upor. Tako je postala OF v jesenskih dneh med ljudmi zelo popularna. K temu sta pri- pomogla tudi veliko rodoljubje in visoka na- rodna zavest znatnega dela prebivalstva. Ta dva činitelja sta bila izredno pomembna, da je ljudstvo, ki je mrzilo okupatorja, pri- sluhnilo pozivom partije na upor in se okleni- lo OF.

Okupator se je trudil zlasti, da bi odkril organizatorje odpora in tako razbil organiza- cijo. Poleg drugih načinov se je že tedaj po- služeval tudi plačanih izdajalcev, ki so preobčleni v partizane hodili v vasi in se oglašali pri posameznih hišah. Tako se je neko popoldne sredi oktobra pojavila tudi v Del- nica skupina treh s puškami oboroženih fantov. Bili so precej slabo oblečeni in za- nemarjeni. Nekateri vaščani so videli, da so prišli iz gozda, ki sega z Gabrške gore skoraj do vasi. Eden od njih, doma nekje pri Stari Loki, je bil daljni sorodnik izdajance Marije Naglič, pri kateri so se najprej ustavili. Njej so rekli, da so partizani, in jo spraševali razne stvari. Ker je mislila, da so res partizani, jim je nekatere stvari, kolikor je o partizanih in organizaciji OF pač vedela, tudi povedala. Na srečo ni vedela veliko. Potem so se napotili proti naši hiši, kjer so pri hlevu naleteli na mamno. Vprašali so jo za Janeza in Jožeta, s katerima da se imajo nekaj pogovoriti. Ker so se čudno obnašali in to povsem drugače kot kakšen teden poprej neka partizanska pa- trulja, ki je šla neki večer skozi vas in se ustavila za našim hlevom, so se ji takoj zdeli sumljivi in se zato ni hotela pogovarjati z njimi. Medtem je prišel domov Janez, ki ga je zato, da bi ga opozorila, vprašala: »Ti, Janez, kakšni ljudje so pa to, partizani? Te besede še nikdar nisem slišala.« Odgovoril ji je, da ne ve in odšel s konjem v hlev. Oni pa so šli za njim in mu pripovedovali, da so poslani k njemu in Jožetu, da bi jim dala neke informacije in

nadaljnjo zvezo do partizanske skupine, ki je neke na tem območju. Vprašali so ga več stvari. Janez pa se ni hotel pogovarjati, naka- so odšli nazaj proti Nagličevim. Pri tem so srečali Janeza Kisovca, ki jih je tudi takoj spregledal in se ni hotel z njimi zaplesti v pogovor. Preden so odšli iz vasi, so potrkali na okno pri Pavli Križnar in prosili za mleko, ki pa ga jim ni dala, češ da ga nima. Vinka Dolenc, ki je bil navzoč, pa so takoj vprašali, kje bi se dobilo kaj orožja in municije. Odgovoril jim je, da je slišal, da je tega dosti v Blegošu, da pa ne ve, če je to res, in se ni hotel več z njimi pogovarjati. Zdeli so se mu sumljivi, ker jih je prej videl, kako brezskrbno so ležali na vrtu pred Nagličevo hišo. Bil je previden tudi zato, ker se je pred kratkim neki večer zglasil pri njem njegov znanec partizan Fister iz Naklega, pa mu je dejal, da se parti- zani ne zadržujejo dosti po vaseh in po hišah. Nato so odšli proti gozdu.

Ker na omenjeni način Nemci niso uspe- lili do želenih podatkov, so začeli z areta- cijami. Kot prvega so neko jutro okoli 15. oktobra pri mostu v Delnicah na poti proti Poljanah zgrabili in aretirali kmeta Junja Mraka iz Delnic, ko je šel v Podobeno po zidarja. Ko je prišel čez most, so ga obklopi- li policisti, češ da je partizan, in trdili, da je bil s njim še nekdo, ki je zbežal. In res je videl nekega človeka, ki je bežal v bližnji gozd v hribu in so Nemci za njim streljali. To pred- stavo so verjetno sami pripravili. Po aretaciji so Mraka odpeljali naprej na žandarmerijo v Poljanah, potem pa v škofjelške zapore. Toda že po tednu dni so ga izpustili, ker niso njemu nobenih dokazov. V soboto dne 18. ok- tobra popoldne pa so pridrveli v Delnice v dveh avtomobilih gestapovci in aretirali moja brata Janeza in Jožeta ter Pavlo Križnar in Vinka Dolenc.

(SE NADALJUJE)

ALPETOUR

PRAGA, 3 dni, 28. – 30. nov.

Dan republike:

ob morju (Pula, Medulin, Strunjan, Simonov zaliv, Mali Lošinj)

SILVESTROVANJE:

Simonov zaliv, Pula, Medulin, Dobrna

SMUČANJE 1980/81:

v Dolomitih (SESTO/Sexten)

Za kolektive in zaključene skupine organiziramo aran-
maje po dogovoru. Informacije in prijave v vseh Alpe-
tourovih turističnih poslovalnicah.

NOVO NI VEDNO NAJBOLJŠE

Ste kdaj pomislili, da se oblažinjeno pohištvo
lahko prenovi!

Zaupajte vaše dotrajano oblažinjeno pohištvo
strokovnemu popravilu.

LESNINA Ljubljana, TOZD TAPETNIŠTVO RA-
DOVLJICA, Gorenjska cesta 41. telefon (064)
75-212 centrala 74-471

lesnina

OZIMNICA

Tradicionalne pakete
ETA OZIMNICE

lahko kupite v najbližji živilski trgovini ali naro-
čite pri vaši sindikalni organizaciji

Zbor vaditeljev
učiteljev trenerjev
smučanja SZS
Kranj

VABIMO VAS NA VI. KRANJSKI ZIMSKOŠPORTNI SEJEM

hito od 20. - 23. novembra v hali A Gorenjskega sejma

SEJEM BO ODPRT:

četrtak, petek: od 14. do 19. ure
sobota, nedeljo: od 9. do 19. ure

PROGRAM SEJMA:

- komisijna prodaja rabljene zimskošportne opreme (smuči, palice, čevlji, drsalke, sanke, konfekcija),
- prodaja nove zimskošportne opreme,
- vse o tekih, sprehodih na smučeh,
- turistična ponudba - tečajji smučanja,
- varnost na cesti,
- zimski vrtec,
- filmi

PODVOZI POD VODO

Ne vem, kdo je bil tisti briht-než, ki je pod današnjo gorenjsko magistralo načrtoval več podvozov. Le-ta je namreč hudo pozabil na odvodnjavanje, saj sta najbolj prometna podvoza pri Bistrici in v Radovljici krepko zalita že ob najmanjšem deževju.

Potem tisti vozniki, ki pa ne pričakujejo, da je ob nekaj kapljicah dežja odvoz že zaprt ali neprevozen, veselo peljejo naproti in se mrajo ustaviti šele ob znaku stop tik pred podvozom. Najbolj korajžni zapelejo tudi skozi: če uspe, uspe, če pa ne, potem motor utihne sredi podvozne povodnji. Najbolj veselo pri tej stvari je pač to, da vsaj pri Radovljici do zadnjega hipa ne izveš, da je podvoz zaprt in da moraš potem obračati nazaj na cesto. Po vseh pravih moraš voziti potem naprej, mimo Lesc in spet nazaj v Radovljico. Veselo je pač tudi to, da se podvozizpumpas šele naslednje dni - tako kot v Bistrici, kjer se zdi, da je podvoz pod vodo znatno dalj kot bi bilo treba. In vse tisto »pumpanje« in vsaki kapljici dežja najbrž ni zastoj. Najbrž bi z dosedanjimi stroški že lahko pokrili sanacijo ali obnovo nesrečnih podvozov. A zanesljivo bomo še naprej kar »pumpali« - naslednje leto nekako ob tem času se spet razpišem o naših podvozih...

KOMUNALA ZATAJILA

Na komunalo se - seveda - vedno jezimo, še posebej pozimi, ko skafemo čez kupe snega na pločniku, ko si zvijamo noge in roke na poledeneli cesti, ko kar ne moremo iz blokov in stanovanjskih sosesk zaradi obilo snega.

Kaj bi bilo, če tudi letos ne bi omenili komunale, ki jo je marsikje res presenetil sneg? Seveda jo moramo, ko pa se bralci že pritožujejo, saj je ponekod - posebno v odročnih krajih - komunala spet pozabila na čiščenje. Potem so nastopile zelo nizke temperature, ko je sneg preko noči zamrznil in situacija je bila še hujša.

Neredko smo bili potem - tudi v Kranju - priča, kako so delavci komunale z lopatami in krampi sekali led ter ga odmetavali. Takšno delo je silno naporno in dolgotrajno in domala brez haska, če se še naslednji dan obeta odjuga.

Ko bo spet snežilo, se bomo spet jezili na komunalo, ki se bo po polzevo odpravila v bolj odročne zaselke in vasi. Pritoževali se bomo, komunaleci pa več ali manj po starem reku: Nebo je dalo, nebo bo vzelo.

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENIŠKE OBČINE

(52. zapis)

To je res, da ti zapisi nočejo postati kako zgodovinsko branje, pač pa bolj zabeležbe vtisov, ki jih dobi popotnik, ko speši svoj korak ob Savi Dolinki nizdol. A so Jesenice postale že tak pojem, ne le gospodarski, pač pa tudi krajepisni, da le ne smem preveč hiteti skozi to naše mlado železarsko mesto.

KRANJSKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA

Že 112 let je poteklo od njenega nastanka v letu 1869. Prvi predsednik njenega upravnega odbora je bil baron Mihelangelo Cojz (Zois) - tako je bila dosežena tudi povezava z nekdanjimi Cojzoviimi plavži v Bohinju!

Nova družba je kar naprej nakupovala - saj je imela za one čase kar imeniten osnovni kapital: celih 400.000 goldinarjev. Poleg starih obratov v Bohinju je segla tudi še po Mostah, po Spodnji Radovni, po obsežnih gozdovih v Gozdu-Martuljku, Kranjski gori in okrog Podkorenja. Kajti gozdovi so pomenili oglje - v časih, ko je bil koks še nedosegljivo drag.

Segla pa je Kranjska industrijska družba celo na hrvaško stran in kupila l. 1872 rudnike in fužine na Petrovi gori. Seveda ni pozabila tržiskega kota, saj je brž kupila veleposestvo kneza Sulkovskega s fužino in pilarno, jeklarno Slap (last dr. Jabornega) in Primožičevi posesti Pristavo in Putehof (zdaj Jelendol). - Jeseniški velikan je sčasoma zatrl vse te majcene obrate in sam zrasel do te mere, da so že l. 1890 začele prve moderne martinovke in stekle velike valjarne. Ta čas velja za korak Jesenic v novo dobo.

SELITEV K MORJU

Marsikdo se je že spraševal, le zakaj se je železarska industrija naselila prav na Jesenicah, kjer ni naravnih zalog železne rude - saj le-to dan za dnem s tovornimi vlaki vozijo od drugod. To pa je najbrž precej drago. - Odgovor je v zgodovini: sprva je bilo za male železarske obrti dovolj rude v Karavankah (pod Golico, Begunjščico, Belščico in Zelenico), za velike plavže pa jo je kaj kmalu jelo primanjkovati.

Toda tu so bile naprave, strokovnjaki in stara tradicija - pa se je stvar podaljševala - vse do današnjih dni. Kljub transportnim stroškom za premog in rudo iz daljne Bosne...

So pa že ob koncu prejšnjega stoletja modre železarske glave spoznale, da je bodočnost velikih železarn le ob morju, kamor ni težko pripeljati rudo in odkoder je prevoz železnih izdelkov v svet bolj udoben in cenen.

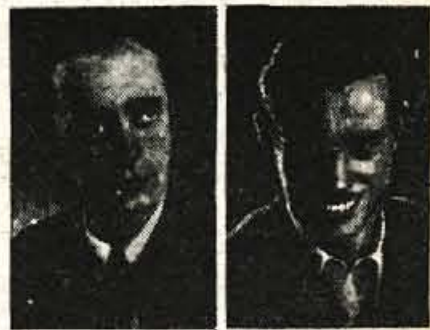
Zato je Kranjska industrijska družba že v letih 1897 do 1913 začela graditi v Šklednju (Servola) pri

Trstu moderno železarno s koksarno in pripadajoče pristaniške naprave. Tako, da bi lahko hkrati raztovorili in natovorili dve veliki tovarni ladji - prekooceanski. - Tako so bile zgrajene v Šklednju sodobne visoke peči, dve Siemens-Martinovski in velika valjarne.

V letu 1906 je jeseniška KID kupila še žičarno na Bistrici v Rožu na Koroškem.

Vendar pa je konec prve svetovne vojne močno prizadel jeseniško železarno. Izgubila je obrate v Šklednju, ki jih je zasegla Italija, in obrat na Koroškem, ki ga je zasegla Avstrija.

Titovo geslo »Tovarne delavcem« je bilo na Jesenicah uresničeno dne 20. avgusta 1950. Tega dne so prešla vsa proizvodna sredstva jeseniške železarne v roke delavcev - proizvajalcev.

Levo: Jože Gregorčič; desno: Matija Verdnik

JESENIŠKI NARODNI HEROJI

Brez treh narodnih herojev Jožeta Gregorčiča-Gorenjca, Matija Verdnika-Tomaža in Toneta Čufarja si uspehov narodnoosvobodilnega boja na Jesenicah ni mogoče zamisliti. Bili so svetli liki pravih junakov - ki pa so žal morali omahnuti v prezgodnjo smrt.

Jože Gregorčič-Gorenjec je bil prvi komandant Gorenjskega bataljona (pozneje komandant Gorenjske grupe odredov). Bil je odličen telovadelec in vsestranski športnik pa tudi politični organizator. Udeležil se je kot prostovoljec španske osvobodilne vojne, pozneje - tik pred vdorom okupatorja na Jesenice - se vrne domov in že 17. aprila 1941 formira revolucionarni komite, v katerega pritegne voditelje vseh naprednih strank na Jesenicah. Številne drzne oborožene akcije proti okupatorju so bile njegovo delo. V eni od teh je 9. septembra 1942 v boju s premočnim sovražnikom na Jelovici junško padel.

Še nekaj njegovih osebnih podatkov: rojen je bil Jože Gregorčič 30. julija 1903 v Opatiji. Po poklicu je bil delavec-žičar v jeseniški železarni. Njegova osebna hrabrost in predanost je bila izpričana že v času španske državljanske vojne - postal je politični komisar bataljona republikanskih borcev, ki so se borili proti Francovim fašistom.

78

5. ... Tc7
6. Dc3 Td3

Trdnjava se je vrnila na tretjo vrsto! Na 6. ... Tf2: bi sledilo 7. Lc5: Tg2+ 8. Kg2: Dg5+ 9. Kf3 Df4+ 10. Ke2 De4+ 11. De3 Dg2+ 12. Df2 De4+ 13. Le3 in črni nima več šahov, beli pa mu preti z matiranjem.

7. Dc2 Sb3?

Pravilno je bilo 7. ... Dg5: 8. Lc5: a5! Na ta način bi črni ohranil nadaljnje možnosti, saj sedaj ni dobro 9. Le3 zaradi Tc2: 10. Lg5: Tc1+ 11. Lc1: a4 z osvojitvijo lovca. Tudi na 9. g3 ima črni zanimive možnosti: npr. a4 10. Ld5 b4 in na 11. Db2 Tc5: 12. Tc5: Td1+ 13. Kg2 Dh5 14. Lf7: + Kf7: 15. Tc7+ Kg8 in črni dobi, ali pa 11. Tb1 Tc3 12. Da4: T7c5! 13. De8+ Kg7 14. Df7: + Kh6 15. Df8+ Kh5 16. Kg2 Tg3: +!! 17. fg3: Tc2+ 18. Df2 (po 18. Kf1 Dg3: je beli pred matom) Tf2: + 19. Kf2: Dd2+ 20. Kg1 Kg4 in črni zmaga oziroma 11. Dc4 b5 12. Kg2 Td4 z nejasnim nadaljevanjem, npr. 13. Db5 Td5: 14. De8+ Kh7 15. ed5: Dc1: 16. Ld6 Dc4 17. Lc7: (slabše je 17. Le5: zaradi Dd5: + 18. Kh2 Tc8! 19. Dc8: Dd5: itn.) Dc7: 20. Da4: (na 20. Dc6 je močno Da7) Dc4 itn.

Črni pa se je odločil za nadaljevanje, ki ima nekaj strupa, vendar tudi hibo in zato ni korektno.

8. Dc7:!

Slabo je 8. Le7:(?) Tc2: 9. Tc2: Td1+ 10. Kh2 Tc1! Tako se je dejansko črni v partiji rešil najhujšega in v nadaljevanju celo zmagal.

8. ... Dc7:

Nič boljšega ne daje 8. ... Da3: zaradi 9. Db8+!, niti 8. ... Td1+ 9. Kh2 Dg5: 10. Td1: Dh5+ 11. Kg3 Dd1: 12. Db8+ Kg7 13. De5: + itn.

9. Tc7: b4
10. Tc8+! Kg7
11. Lb4: Td1+
12. Kh2 Tc1
13. Lf8+! Kg8
14. Tb8

Črni je pred neizogibnim porazom.

V turnirskih bojih je igralni čas zelo pomemben dejavnik, ali bolje, gospodarjenje s časom. V časovni stiski ni mogoče preučiti vseh možnosti v poziciji, pogosto pa se zgodi tudi, da ocenimo navidezno možnost kot stvarno. V položaju na diagramu 142 (SPASKI - KAVALEK: Solingen, 1977) bi na predvidevano 1. cd3: črni imel razmeroma nezahtevno nadaljevanje po Td3: npr. 2. Df4 Td1 3. Te6: Tf1: + itn. z veliko prednostjo za črnega. Beli pa je našel v poziciji možnost nadaljevanja, ki je nasprotnika postavila pred nove zahteve, katerim v časovni stiski ni bil kos.

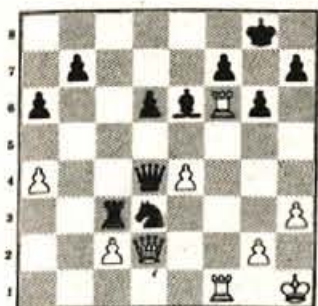

Diagram 142

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternelj

Priredba: M. Zrinski

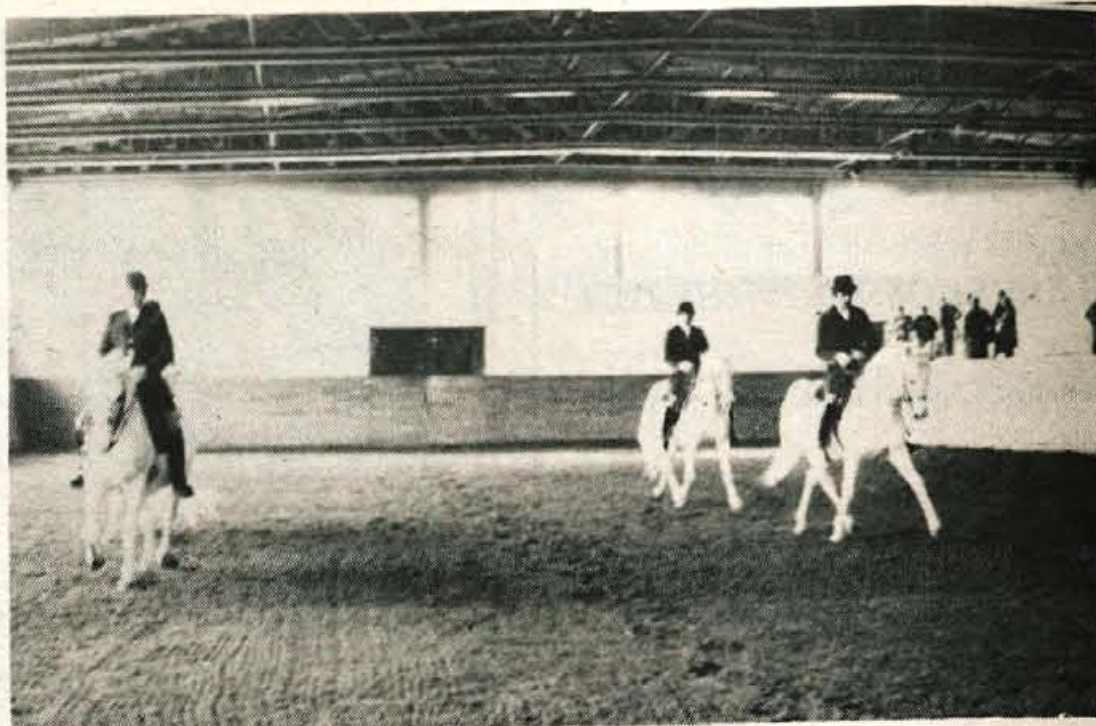

Petra je to pretreslo in omehčalo. Namesto prejšnje nestrpnosti ga je bila sama vljudnost. Iz prodajalčevega klobučka je namreč sklepal, da ni tisti, ki ga kliče, nihče kakor sam cigan Samol, ki je bil prodal bratovega naglo poseže v žep in stisne možu dva zlatnika v roke. »Naglo poseže ga, naj ne spregovori nikomur o tem.« O, Bog, ročec ga, naj ne spregovori nikomur o tem. »O, Bog, ročec ga, naj ne spregovori nikomur o tem.« Znam reči krošnjar, ko vidi rumenjaka v roki. »Znam reči krošnjar, ko vidi rumenjaka v roki.« Nato vesel jezik za zobmi, ne bojte se, gospod! Nato vesel

65. Strahoma je Peter spoznal, da cigan že ni držal popolnoma besede, da je nekoliško že izdal tretjemu človeku. Kaj, če bi se vse izvedelo? Ta misel mu ni dala miru. Koliko bi bil dal, ko bi hotel cigan umreti, da bi tako nihče ne vedel za njegovo hudobijo! Navsezadnje sklene, da bo šel ponoči na omenjeni kraj, kajti bal se je, da bi cigan sicer ne prišel sam v grad, kjer bi ga bili priči spoznali, ali pa da ne bi celo sam razglasil hudodelstva...

66. Bila je mrzla noč. Mesec je bil že blizu zahoda. Pod kosmato smreko čepi dolgi Samol. Zebe ga in zobje mu šklepečejo, roke pa moli nad majhen ogenj. Večjega si ni upal zakuriti, bal se je, da bi ga bil kdo opazil ali da bi svit privabil kakega človeka. Zraven njega je tičal oster nož, njegov nenehni in edini prijatelj. Slišati je bilo tuljenje lačnega volka, izpod grma je priskakljaj zajec na pašo, zaukala je sova. Kadar se je kaj zganilo, je pogledal cigan okoli sebe.

Gorenjski »naskok« Lipice

Umirjena
glasba,
eleganten
korak,
to je
nastop
dresiranih
lipicancev

Ha, smo privoščili strahopetec, ki so se zbal alabega vremena prejšnjih dni in ostali v petek, 14. novembra, doma. Prav nič po gorenjsko se niso izkazali, ko so plačali izlet, prišli pa ne... Mi pa smo že na začetku za popotnico dobili vedro, sončno nebo.

Že po par kilometrih vožnje, ko smo si dobro ogledali drug drugega, smo začutili, da bo »naskok« na Lipico uspel. Naš komercialist Andrej, vodja izleta, je dobro namazal svoj jezik in prepričana sem, da bi ga na primer Kompasova potovalna agencija, organizatorica potepa, sprejela z odprtimi rokami, če bi se dal. Bil je res zabaven in iznajdljiv.

Komaj smo speljali iz Kranja, že nam je razdelil malico, ki jo je za nas pripravil pokrovitelj izleta, Centralov tozdr VINO. Najbolj veseli smo bili seveda stekleničke olivke, s katero smo korajžno nazdravili »naskoku« in ki je reševalcem najbrž malce pomagala tudi pri prvem, Glasovem, kvizu. »Profesionalci« smo bili seveda izločeni iz igre, zato pa smo se toliko bolj čudili znanju naših bralcev o časopisu.

Med vožnjo po avtomobilski cesti proti Postojni smo se za hip očarani ozrli na zasenežene smreke, a kaj, ki za občudovanje narave ni bilo časa. Bolj zanimivo je bilo v avtobusu, kjer so se najbolj pogumni kosali v pripovedovanju žal. Žirija je imela res nehvaležno delo.

Hotel Maestoso v Lipici nas je pričakal tih in eleganten, naša prva pot pa je bila — k šanku, seveda! Žejni, kot znamo biti na izletih samo Gorenjci, smo ga dobesedno »naskočili«. Najbolj smo spraševali za vodo, če verjamete ali ne.

No, posebno hudo res ni bilo. Vedeli smo, da moramo moči hraniti za večer, ko je bil napo-

vedan ustni časopis in vrsta družbenih igr. Delavci Glasa smo v prvem delu povedli nekaj o gorenjskem gospodarstvu in o pripravi jugoslovanske alpske reprezentance na novo sezono, najbolj zanimiv pa je bil za bralce gotovo prikaz oblikovanja časopisne strani.

Med glasbenimi premori — za dobro razpoloženje in ples sta raztegovala harmoniko in tolkla po bobnih čisto prava Kraševca — so se izmenjavale zanimive igre. V kvizu kranjskega Vina je najvišjo nagrado odnesel Peter Eljon, ki je o podjetju najmanj vedel. Časa za nabiranje znanja bo imel dovolj, saj bo lahko cel dan »premišljeval« v vinski kleti. »Ponoči se mi je sanjalo, da sem stal ob sodu vina in sploh nisem mogel piti,« je pripovedoval šaljivec. Upamo, da v resnici ne bo tako in da bo Vinu prizadejal čim več škode.

Medtem so naši fantje, ki poznajo pol sveta »zvrteli« magika Miranija, Tržičana, ki trenutno nastopa v hotelskem baru. Rad nam je pokazal nekaj trikov. Neverjetno, smo se čudili, ko je mešal igralne karte, se »igral« z dominami, kockami, verižico in kovanci ter mimogrede enemu od občudovalcev zmaknil uro. Bil je celo tako prijazen, da nam je par »fint« pojasnil, saj jih sami ne bi mogli nikdar razvozlati.

Srečolov, ki je sledil nastopu simpatičnega čarovnika in razburljivemu »povštrtancu«, je obljubljal več kot običajno dajejo take igre. Zadele so skoraj vse srečke! Nekateri so se zadovoljili z vstopnicami za hotelski bar, drugi za moskovski cirkus, ki gostuje v Ljubljani, tretji za prireditve kranjske Modrine, pa z majicami Kolinske s prikupnim Vikijem, s kompletom kuhinjske posode, ki jo je pripeval Merkur, s prti Tekstilindusa, z

večerjami v gostilni lovec v Goričah in v predvdorskem Boru, z darili Vina, vsi pa smo nestrno pričakovali glavni dobiček — tridnevno silvestrovanje v Prekmurju, ki ga je prispeval Kompas. Sreča je doletela Jožeta Pagona z bohinjkega konca in njegovo družico.

Seveda ne bi bili pravi izletniki na pravem izletu, če bi popihali spat hkrati z našimi vrlimi Kraševci. Mahnili smo jo še v bar, kjer smo ponovno srečali Miranija in nekaj slačipunc, ki pa razen oblin niso pokazale posebnih kvalit. Kri nam je hitreje zaplala šele, ko smo zvedeli za cene. Bile so visoooookee!

Zjutraj smo se spogledovali in ugotavljali, koga je »maček« huje zdelal. Pa ni bilo velikih žrtv. Če je kdo tudi bil malce zaspan, mu je voda v hotelskem bazenu mimogrede vzela vso utrujenost. Najbolj korajžni so se celo vključili v tekmovanje na blazinah. Cofotali so, da je bilo veselje. V finalu je bil najuspešnejši Stane Engelman, ki je v pravem športnem boju premagal Tineta Arha in svojo nežno polovico Zdenko in za spomin na dragoceno zmago dobil trpežno savsko blazino.

Lipice seveda ne bi polno doživeli, če bi izpustili konje. V novi jahalnici smo si ogledali nastope elegantnih belih lepotev in nato še hleve, v katerih smo najbolj občudovali ponosne očete številnega zaroda.

Gorenjski »naskok« Lipice se je tako končal. Med potjo domov smo se ustavili še v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri, sodelovali v kvizu Uniona in »polokali« skoraj polovico prve nagrade, izkazali pa smo se tudi kot pevci. Največkrat je bila na sporedu tista znana Mi pa ne gremo dam... Pa je le bilo treba.

Mislim, da je bilo naše osvajanje Lipice uspešno. Zato spomladi, če se bomo spet podali na pot, vabimo s seboj še več bralcev. Sli bomo gotovo, saj smo radovedni in veseli ljudje. To smo dokazali, kajne?

H. Jelovčan
Slike: M. Ajdovec

LOTRIČ FILIP IZ NOVE VASI PRI RADOVLJICAH: »Glas imamo pri hiši najmanj petnajst let. Večkrat sem že odšel, kako prijetni so naši izleti. Z terno roba spoznavam ljudi in kraje. Še bova šla. Organizacija je odlična, smo kot ena družina. Vse nas je zelo zanimalo, kako nastaja časopis in preostalo, če bi nas ob priliki povabili v Glas.«

LILI KIRM IZ KOVORJA PRI TRŽICU, NAJMLAJŠA UDELEŽENKA IZLETA: »Mami je bila že dvakrat v Lipici in mi je z navdušenjem pripovedovala o njej. Ni mi žal, da sem se odločila. Izlet je izredno dobro organiziran, program pester, tako da nihomur ni dolgčas. Všeč mi je tudi vesela družina. Škoda le, ker ni več mladik.«

PETER ELJON S TESTENIKA JE PRAVI SVETOVNI POPOTNIK: »Letos sem bil že na Cipru, v Izraelu, Tunisu in Sovjetski zvezi. Drugačnega posebnega veselja nimam. Izlet v Lipico mi je zelo všeč. Rad sem vesel v veseli družbi. Če bosta se kaj podobnega pripravili, se vam bom gotovo pridružil. Zdej me skrbi le to, kako bom preživel dan v vinski kleti.«

»Se nikoli nismo videli, kako se časopis oblikuje. To je pa res zanimivo!«

Levi srečnej bo silvestroval v Prekmurju, po zaslugi Kompassa kar tri dni.

Čarovnik Mirani v elementu. Kdo bi razumel njegove »finte« s kartami?

Kdo bo koga, so ugibali navijači, tekmovalci pa so samo »šibali«...

Pri izvedbi »naskoka« so sodelovali: Kompas kot organizator, Central — tozdr VINO kot pokrovitelj, z nagradami pa Merkur Kranj, Tekstilindus Kranj, društvo Modrina Kranj, Kolinska Ljubljana, Inex Ljubljana, hotel Bor Predvdor, gostilna Lovec Goriče in hotel Maestoso Lipica.

Vsak vrtnar ima svojo ljubezen

stari veljaki že vedeli, kam jo postaviti! Ob sam breg, zavarovana z vseh strani ima sonce ves dan: od ranega jutra, ko prikuka izza Starega gradu, pa do večera, ko zatone tam nekje za drevesnico. Ne, res ji ni nobena vrtnarija enaka. In če si s srcem pri svojem delu, kot je Svanovčev Franc, potem ti »mora ratati«.

Po sto gramov semena mačeh poseje vsako leto. Čez dvajset tisoč sadik pride ven. Vedno seje iste dneve: prvega, drugega in tretjega julija. V tople grede. Šest do osem dni kalijo v temi. Okna prekrijejo. Sonce jih ne sme dobiti. Seje, ko napravijo kalčke, jim spet da svetlobo. In ko kalček počne, mora imeti mokro zemljo, da se ne zasusi. Ko požene, potem že sama rastlina hrano išče. To je najvažnejše. Tega ženske ne vedo. Če se kalček zasusi, ne vzkljuje več. Uničiš ga! Kalé, kalé mačeha, pa še kako rade, pravi Franc. Tudi dve leti staro seme kali, če hočete. Samo mokroto mora imeti pravi čas!

No, ko vzkljujejo, jih je treba previdno zalivati, zračiti grede in ko imajo tri, štiri pereščke, jih je treba odkriti, da na prostem rastejo. Ko so pa velike tri, štiri centimetre, jih lahko že presadimo na prosto. In potem pridno okopavati, pletiti, zalivati... Viola tricolor – Roggli Original sejejo navadno na tej vrtnariji. Vseh barv so: rumene, modre, rdeče, tudi bele. Od 15. oktobra naprej jih prodajajo. Če so pa zelo zgodnje, pa tudi že od srede septembra naprej. Če so dobre sadike seveda. Gredo pa njihove mačeha na vse konce. No, mimogrede, krasile so tudi Split med mediteranskimi igrami...

Za sajenje so sposobne do zmrzali. Zunaj prezimijo, spomladi jih pa lahko spet presadiš. Dobro gredo v prodajo. Sicer pa, kakršno je vreme. Lani so do zadnje vse prodali, so pa leta, ko ti nagaja vreme, da lahko tudi polovico vseh spet podorješ. Imajo »pogrunčano« tile vrtnariji. Pri mačedah je tako, pravijo: če je slana od 1. do 15. oktobra, se dobro prodajajo, potem pa ni več potrebe...

Pravijo, da ima vsak vrtnar svojo ljubezen. So mačeha njegova ljubezen? Malce nerodno mu je, toda mačeha ni, je odločen. Pogled mu splava ven, pod stekla, kjer se pravkar spodvijajo cvetni listi žlahtnih, bogatih glav krizantem. Ali je ciklama, ki s svojo svežo in nežno barvo pri slehernem vzbuja občudovanje, ugibam. Ne. Njegova je krizantema! Čeprav jo je že nič kolikokrat preklel in ozmerjal s kurbo. Krizantema! Morda ne toliko zaradi njene lepote, morda tudi ne zato, ker je to zadnji sveži cvet, vzgojen v naravnem času. Ne umetno, kot vse, kar klije in raste kasneje. Zato, ker je tako lahko ogoljufa! Ko nikoli ne veš, če ne bo prehitela in se razbohotila prej, preden bi se morala in bodo listi v kroni že sredi oktobra grozili, da se bodo zdaj zdaj razmršili, jo ubrali po svoje, odpadli... Ali pa ji bo moral ves mesec kuriti, da bo do konca oktobra razširila in spodvila tiste svoje lističe. Zato ne more drugače. Kurba je, če je razmršena, če je pa lepa, kot bi jo naredil iz blaga in povoskal, kot bi ne bila resnična, je pa lepa k...

Tako je to pri kamniškem vrtnarju. Tako je pri vsakem, če je vrtnar z vsem srcem, kot je z vsem srcem pri svojih rožah Svanovčev Franc.

D. Dolenc

Posnemanje je več kot urjenje

Posnemanje je značilno na številnih področjih: posnemanje vzorcev, način govorenja, petja, oblačenja in vedenja. Posnemanje je način urjenja, treniranja, posnemamo tehnike najboljših tekmovalcev, ko se v ogrevalnem delu s posnemalnimi vajami uvajamo na odločilne trenutke in prvine bodočega nastopa, poizkusa ali prikaza.

Vaje posnemanja oživljajo v možganih gibalne navade – dinamične stereotipe, kakor temu pravimo strokovno, so učinkovite, kadar so pravilne, dovolj natančne, ko se gibalna moč in hitrost podreja modrosti dejavnega mišljenja. Popolnost je v idealni zamisli in v dobri izvedbi, v vnanji obliki gibanja, v ritmu, tempu, v postopnem vključevanju posameznih mišičnih skupin, ki zagotavljajo kar največjo storilnost.

Vaje posnemanja so nepogrešljive pri vadbi mladine in začetnikov. Dober prikaz zagotavlja dobro posnemanje. Zato morajo biti vadiitelji in učitelji smučanja, atletike in drugih panog pravi mojstri v prikazovanju, ali pa morajo imeti dobre demonstratorje in sodobna ponazorila.

S številnimi vajami posnemanja popravljamo, izpopolnjujemo in pilimo gibalne prvine in celote. Navadno posvečamo največ pozornosti odločilnim, temeljnim in najbolj pomembnim. Vaje posnemanja izvajamo v številnih okoliščinah, na smučistihi, stadionih, v dvoranah in končno doma – pred ogleda-

lom. Posnemanje je mogoče z obremenitvijo ali brez nje, bolj v počasnem ali hitrem tempu, z večjim ali manjšim napotom, tako da bi čutili vse gibalne odtiske: od prijema palic pri smučanju do odzivov in drsenja.

Metoda posnemanja je vodilna pri vadbi in urjenju. Zato ni naključje, da lahko učitelji ob pomoči filma spoznavajo novosti, jih preuče in posredujejo učencem.

Posnemanje je pot do pisanja, risanja, poklicnega dela in športne tehnike. Gre za posnemanje gibalnih celot in odtiskov, večjih in manjših gibov. Posnemamo se pridružujemo nazorne zaznave, jasne predstave in oživljanje notranje igre, s katero dramatično zdavnaj prirojene gibalne odzive. Ti ob zamisli bežnega zajca, plavajoče ribe ali leteče ptice spodbujajo hitrost, plovnost in polet.

Posnemanje je eden od načinov urjenja, ki ga dopolnjujejo še drugi načini in znana načela vsestranosti, postopnosti, ponavljanja, nazornosti, dejavnega sodelovanja vadijih in načelo izbire takih vaj, ki ustrezajo zahtevam posameznikov in njihovim možnostim.

Posnemanje presega okvire vadbe, učenja in priprave na tekmovanje, dobiva globlji smisel in pomen. Dobro je posnemati uspešne nastope v športu in življenju, posnemati mislece, ustvarjalce, marljive in vzorne osebnosti, ki so v družbi cenjene, in jim slediti. Jože Azman

Marsikatera gospodinja se vedno porabi v kuhinji preveč časa s klasičnimi opravili

Zakaj ne bi poskusile storiti nekaj več v prid svojemu prostemu času?

nama
Škofja Loka

MODERNIZIRAJTE GOSPODINJSKA OPRAVILA

VSI SODOBNI PRIPOMOČKI, KI BODO ZNATNO OLAJŠALI IN SEVEDA TUDI POSPEŠILI RAZLIČNA HIŠNA DELA,

so na prodaj v Veleblagovnici

nama
Škofja Loka

na specializiranem oddelku gospodinjstvih aparatov

Oglejte si izbiro, ponudba je pestra in zato odločitev za nakup ne bo težavna.

Bogata izbira vseh vrst flanel za dopolnitev zimske garderobe.

Informativno prodajni center v hotelu Creina v Kranju, tel.: 25-168.

TEKSTILINDUS KRAJ

Američanka v vesolju

Anna in Bill Fisher, oba kirurga, bosta verjetno prvi zakonski par, ki bo letel v vesolje. Anna pa bo tudi prva ameriška astronautka

Valentino Terješkovo so 16. junija 1963. leta poslali v vesolje z ladjo Vostok 6. Bila je prva in doslej edina ženska, ki se je dvignila tako visoko. Njeno potovanje je trajalo sedemdeset ur, osemindesetkrat je obkrožila Zemljo, napravila dva milijona kilometrov. Anna Fisher, tedaj trinajstletnica, iz Kalifornije je navdušeno spremljala vse prenose tega podviga. Nasmejana Rusinja, ki je iz vesoljske ladje pozdravljala Zemljane, je še bolj ohrabril dekletce v njeni skriti želji: postati astronaut, leteti skozi vesolje.

»Ko mi je bilo dvanaest, trinajst let,« se spominja Anna, »sem bila prepričana, da bom postala vesoljska zdravnica. Že takrat so govorili o vesoljskih postajah, v katerih bi delali tehniki, znanstveniki in zdravniki.«

Zdaj ima Anna Fisher trideset let. Njen mladostni sen se bo uresničil. NASA jo je namreč, skupaj z možem Billom Fisherjem, izbrala za revolucionarni podvig, imenovani »program vesoljske ladje«. Anna bo tako postala naslednica Valentine Terješkove, z možem pa bosta prvi zakonski par, ki bo okušal pustolovščine v vesolju. Radovednežem, ki jo sprašujejo, če bosta postala tudi prva vesoljska roditelja, Anna resno odgovarja: »Z Billom bova imela na ladji točno določene naloge, ki bodo od naju zahtevale ogromno odgovornost in ne verjamem, če bova imela čas za druge aktivnosti.«

Zakaj se je NASA skoraj dvajset let po edinem ženskem poletu skozi vesolje odločila, da v svojo misijo vključi ženske? Johnson Space Center v Houstonu preveča ožračje hladne razumnosti. Kot da v njem ni prostora za nežni spol.

Simpatično kirurginjo, tridesetletno Anno Fisher, je NASA izbrala za prvo ameriško astronautko. Bo članica posadke vesoljske ladje, ki bo šestdesetkrat na leto potovala z Zemlje proti zvezdam

Zdi se, da je vključitev žena v astronautski zbor prišlo v poštev šele z vesoljsko ladjo. Velika je kot letalo DC 9, lansira se kot raketa, leti pa spet kot letalo. Zadnja kreacija Vernerja von Brauna odpira novo astronautsko ero. Prejšnje ladje dokončno odhajajo v pokoj. Nova bo v svojem trupu nosila osem ljudi, uporabljiva pa bo za več poletov v vesolje. Dosti prikladnejša bo tudi za astronautke.

Naprave v kapsulah starih ladij so bile prirejene samo za fiziološke potrebe moških. Kot vemo, v vesolju ni sile privlačnosti in zato vsi predmeti lebde v prostoru. Torej si lahko predstavljamo, kakšne bi bile posledice »onesnaženja« notranjosti vesoljske ladje.

Jerry Brown, inženirka v Johnson Space Centeru pravi: »Zelo natančno smo preučili ženske organe. Napravili smo poseben mehanizem, ki je docel prilagojen ženskemu telesu. Šele velikost nove vesoljske ladje nam je omogočila tako rešitev.«

Kabine v vesoljski ladji bodo zelo udobne, zrak bo prečiščen, temperatura 18 stopinj.

Potovanja z vesoljsko ladjo bodo kmalu postala običajna. Vsako vozilo bo poletelo v vesolje šestdesetkrat na leto. Torej smo zakoračili v čas potovanja med Zemljo in vesirjem, o katerem so pisali avtorji znanstvene fantastike. »Odiseja v vesolju 2001« ni več samo sen.

»Ni veliko stvari, zaradi katerih bi bila pripravljena umreti,« pravi Anna Fisher. »Potovanje v vesolje je ena od njih. Zares verjamem, da smo na meji največjega podviga v zgodovini.«

Filip Gartner: Tudi doma smo lahko dobro trenirali

SORIŠKA PLANINA - Vse naše alpske selekcije so ostale na vadbi na domačih smučaških. Ženske in moške A reprezentance sta se pripravljali na Soriški planini in Kranjski gori, ženske in moške B reprezentance pa sta trenirali kombinirani na Kravcu, Koblji in Soriški planini.

Med tistimi, ki so najbolj zavzeto trenirali na Soriški planini in Kranjski gori, sta bili prav A reprezentanci. Ženske so se pripravljale pod vodstvom Jožeta Sparovca, fantje pa pod vodstvom trenerja Filipa Gartnerja in Danila Vodovnika. Križaj, Strel, Kuralt, Franko, Zibler, Benedik, Cerkovnik in Oberstar so na teh dveh domačih smučaških vadbi zagnani, čeprav niso bili najboljši pogoji za treniranje.

»Posebno utrujajoč je bil trening fantov, saj smo ga kombinirali v Kranjski gori in Soriški planini. Enkrat so bili tu boljši pogoji, drugič pa tam,« je dejal trener moške prve garniture Filip Gartner.

»Zalja nas vseh je, in tudi vseh ostalih smučarjev po svetu, da novembra trenirajo izkoristimo na njih ležečih smučaških. Pred tem snegom, ki je padel v Julijah in Pohorju, smo načrtovali priprave v Hintersturi. Vendar se je tik pred odhodom v Avstrijo ugotovilo, da bomo ta del treninga lahko opravili doma. Izkazalo se je za dobro. Trenirali smo v dobrih in slabih pogojih. To je bilo odlično, saj na teh pogojih vedno niso idealni pogoji za nastop. Domači trening je tako cenejši, vadimo tako kot smo se zamislili za ta čas priprave. Veliko smo prihranili pri devizah. Čudim se nekaterim našim smučaškim klubom, da še vedno rinejo na trening v Kaprun (Avstrija). Treniranje na Soriški planini in Kranjski gori je bil uspešen, čeprav so fantje morali prevoziti veliko kilometrov do domov. Pripravljeni so bili vse to prenesti, saj so v tem času najraje doma.

Nekaj je bilo kritik, da naša smučašča niso bila urejena za dober trening in da je tudi hibernarje presenetil prvi obilni sneg.

»To ne drži. V Kranjski gori, Arehu in na Soriški planini so bili takoj pripravljeni storiti vse, da bomo lahko doma trenirali. Vendar jih je prvi sneg res presenetil, a storili smo vse, da smo lahko začeli z načrtovano vadbo. Da je bilo nekaj negotovosti, tega niso krivi hibernarji. Zavedati se morate, da hibernarji delavci v tem času skrbijo za pripravo hibernar, da bodo dobro obrabovali, postoriti morajo še vse ostalo, da o popravilih teptalnih strojev niti ne govorim. Še enkrat naj pomen: lepo smo bili povsod sprejeti in našli smo na pravo razumevanje.

Kakšna je razlika treniranja na višjih od nižjih smučaških?

»V tem času so res boljše nižje smučašče. Obremenitev treniranja je tu od dvajset do trideset odstotkov višja kot na ledenih. V preteklem tednu smo

več pozornosti posvetili treningu veleslalomu, saj je v decembru na sporedu le en slalom. Toda v tem tednu smo prišli na Soriško planino na trening slalomu. Tu na Soriški planini lahko postavimo normalno progo slalomu s šestdesetimi vraticami. Če bo tudi trdo, potem bo trening res lahko dober. Drugače se bomo že znašli, saj smo navajeni na vse.

Govori se, da so naši za to sezono slabše pripravljeni kot za lansko?

»To sploh ne drži. Težki in slabi pogoji za trening so vedno za nekaj dobri. Pripravljeni smo, da naši fantje niso nič slabše pripravljeni kot pretekli leta. Slabih in dobrih pogojev smo se navajali. Kot sem dejal, je to vedno za nekaj dobro. Tega se zavedamo vsi.

Sezona se začne s tekmo v Val d'Isere. Kdo so po vašem v novem letu svetovnega pokala favoriti za najvišja mesta v obeh tehničnih disciplinah?

»Če ingamarija Stenmarka smatramo za prvega favorita, potem so tu še Bolgar Popangelov, Ph. Mahre iz ZDA, Avstrijec Orlandini, reprezentant SZ Žirov, Švicar Lätth, Avstrijec Steiner, medtem ko za Italijane ne vemo nič gotovega. Potem so tu vedno boljši Skandinavci. Sem prištevamo tudi Stranda.

Kaj pa naši?

»Križaj je v dobri formi. Vse bližje prvi deseterici je tudi Kuralt. Vendar se morate zavedati, da je osvajanje tehnične vožnje slalomu vedno težje kot v veleslalomu. Ostali naši se bodo uvrščali v sredino najboljših, saj imajo take FIS točke, ki jim ne zagotavljajo boljših starih števil. Tega bodo sicer popravljali vsi, a šlo bo bolj počasi.

In še favorite za najboljša v veleslalomu?

»Prednost v tej disciplini je spet na strani Ingamarija. Vendar, med prvo štiriindvajseterico najboljših po FIS točkah imamo tudi Jugoslovani štiri svoje reprezentante. To so Križaj, Strel, Kuralt in Franko. Vendar štrene bodo krepko mešali tudi Enn, Spies, Steiner, Stock, Orlandini (vsi Avstrija). Potem je tu še Lätth, Gaspoz (oba Švica), poizbiti ne smemo Wenzla, ki je bil poškodovan, ter vedno boljši Norvežanov in Švedov. Pripravljeni smo, da bodo v veleslalomu in slalomu vedno po trije Avstrijci, Švicarji, Italijani so neznanka, Švedi in Norvežani. Tudi Američani in tekmovalci iz SZ ne bodo od muh. Tu bodo vedno močnejši Francozi. Med moštvimi bodo prvo violino v tej sezoni spet prevzeli Avstrijci.

Prve tekme v decembru bodo pokazale, koliko smo se zmogli pri določanju favoritov za osvajanje točk v svetovnem pokalu. To bo še pokazala uvodna veleslalomska tekma v Val d'Isere, slalom in veleslalom v Madonni di Campiglio. Upajmo, da bodo tem favoritom mešali štrene tudi naši.

D. Humer

SMUČANJE

Jutri in v soboto pregledni tekmi

SORIŠKA PLANINA - Smučašča na Soriški planini, ki so v teh dneh gostoljubno sprejela jugoslovanske alpske smučarje, bodo jutri in v soboto doživela prvi alpski tekmovalni krst. Na teh smučaških bodo naši najboljši alpski tekmovalci in tekmovalke A in B moške in ženske reprezentance imeli pregledni tekmi v veleslalomu in slalomu.

Jutri bodo imeli svoj prvi letošnji domači obračun v veleslalomu, v soboto pa še v slalomu. Za začetek sezone so torej na Soriški planini obeta res zanimiv domači obračun, ki bo potrdil tudi formo naših najboljših smučarjev in smučark.

Naslednji teden bodo naši še vedno trenirali na Soriški planini nato bodo moški za praznik republike odpotovali na prve mednarodne FIS tekme v obeh tehničnih disciplinah v Val Senales (Italija). Ženske bodo svoj prvi nastop imele 28. novembra v Des Diablettes (Švica), kjer bodo nastopile v slalomu.

-dh

V Cerkljah oživljena smučarska dejavnost

CERKLJE - V ponedeljek, 24. novembra ob 18. uri bo v Zadrutnem domu v Cerkljah programska konferenca smučarske sekcije, ki deluje pri Športnem društvu »Krvavec«. Na ta sestanek so še posebej vabljivi ljubitelji alpskega smučanja, kakor tudi teka na smučeh. Na dnevnem redu je med drugim izvolitev novega vodstva smučarske sekcije, sprejeli pa bodo tudi program dela za prihodnje obdobje. Na sestanku bodo spregovorili tudi o razvoju smučarsko-akademskega športa v Cerkljah.

J. Kuhar

Tudi v Žireh smučarski sejem

ŽIRI - Šolsko smučarsko društvo Tabor iz Žirov bo to nedeljo, 23. novembra, organiziralo sejem rabljene smučarske opreme. Sejem bo odprt v nedeljo od 8. do 12. ure. Na tem sejmu boste lahko prodali svojo smučarsko opremo, kupili pa boste lahko tudi novo. Na tem širavkem sejmu bodo vrtili tudi smučarske filme.

h

SMUČARSKI TEKI

V nedeljo vsi na Pokljuko

Če se vremenske razmere do nedelje ne bodo poslabšale in bo v višjih legah ostalo še kaj snega, bo komisija za množičnost pri Smučarski zvezi Slovenije organizirala nekakšno prvo preizkušnjo na tekaških smučeh na Pokljuki.

Od 9. do 10.30 bodo učitelji in vaditelji hoje in teka na smučeh na ravnicah pri gostišču Milče na Ogorečku svetovalec udeležencem prireditve, kako naj namenjajo smuču in jim pokazali osnove hoje in teka na ozkih tekaških smučeh. Od 10.30 do 11.30 pa bodo skupinski štarti na progih 5, 10 in 15 km. Vsek udeleženec se bo lahko prijavil na tek pri Milčetu do 10. ure, kjer bo dobil kartonček, na katerega bo potem vpisal čas odhoda in čas prihoda. Ker bo prireditel na principu samofinanciranja udeležencev rekreacije, bo vsakdo prispeval za organizacijo in izvedbo prireditve (predvsem priprava prog) po 20 N. din.

Prireditel bomo potrdili ali odpovedali v sobotnem dnevnem tisku in radiu.

J. Pavlič

ZBOR SMUČARSKIH SODNIKOV pri SK Triglav Kranj

vabi na
**LETNI ZBOR
SMUČARSKIH SODNIKOV**
ki bo v petek, 21. novembra ob 19. uri v Stražišču (gostilna Benedik).

HOKEJ

Presenečenje v Beogradu

JESENICE - Jeseniški hokejisti so tudi po dvanajstem kolu prve zvezne lige ostali na vrhu prvenstvene razporednice. Tudi po tem kolu še vedno vodi s tremi točkami naslova pred ljubljansko Olimpijo.

V tem dvanajstem kolu je prišlo do največjega presenečenja v Beogradu, saj je zagrebški Medveščak nepričakovano brez težav premagal domačo Crveno zvezdo. Na Jeseniškem domačini niso imeli težav z beograjskim Partizanom, Celjani so dobili v Novem Sadu, medtem ko je Olimpija premagala domačega tekmeča Tivoli.

Izidi - Jesenice: Partizan 0:3 (0:0, 3:1, 3:2); Vojvodina: Celje 3:0 (2:0, 0:0, 1:1); Crvena zvezda: Medveščak 4:0 (0:2, 0:3, 4:2); Olimpija: Tivoli 9:2 (3:0, 2:0, 4:2).

Pari jutrišnjega kola - Jesenice: Vojvodina, Partizan; Olimpija, Tivoli; Crvena zvezda, Medveščak; Celje.

-dh

Sejem v Kranju odprt

KRANJ - Včeraj popoldne so na Gorenjskem sejmu odprli največji smučarski sejem rabljene smučarske opreme na Gorenjskem. Sejem, ki ima že lepo tradicijo je lepo založen tudi z novo smučarsko opremo, preprčani smo, da bo dobro tekla tudi prodaja stare opreme.

Na sejmu ima smučarski klub Triglav iz Kranja lično urrien paviljon, v katerem

rem njihovi člani vseh treh disciplin dajejo pojasnila o smučarskem teku, smučarskih akrobacijah in vseh treh alpskih disciplinah. V ta klub se na sejmu lahko tudi vključite, nabavite pa lahko smučarsko izkaznico.

V letošnjem letu so pri sekciji za teke dobili tudi teptalni stroj za hitro in učinkovito potegovanje tekaške smučašče. Člani sekcije za teke so ga postavili na sejmšče, da si ga bodo vsi obiskovalci lahko ogledali. Zvedeli smo tudi, da bodo pri sekciji za teptalni stroj uporabljali tudi za vse tiste, ki bodo hoteli, da jim njihov teptalni stroj potegne tekaško smučašče. Vse uporabnike obveščamo, da lahko želje sporočijo Gašperju Kordežu, telefon 25-770, Tinetu Gregorčiču, telefon 26-594 in Viktorju Beštru, telefon 21-189.

Smučarska tekaška rekreacija je na pohodu. Zato smo prepričani, da bo tudi teptalni stroj tekaške sekcije pri SK Triglavu imel to zimsko sezono dovolj dela.

-dh

Uspešen začetek v Podbrezjah

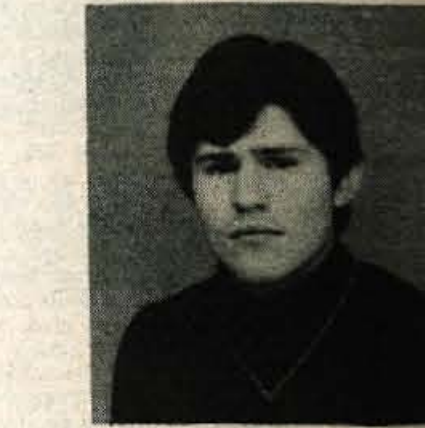
V vsakem športu je potrebno za nadaljnji obost in napredek začeti z vajami in treninzi pri najmlajših. Posebno velik pomen pa ima tako delo pri otrocih, ki v kasnejših letih s treningom in vadbo postanejo nosilci športne smeri in aktivni vrhunski športniki. Tako je tudi pri judu. Velika želja judo kluba Triglav iz Kranja, da se številčno in materialno okrepi, je pripeljala člane do spoznanja, da bi bilo dobro organizirati tečaj juda neke izven centra Kranja. Klub je to zaupal Robertu Markiču. Ta je leta 1979 organiziral prvi tak tečaj juda v Podbrezjah. Kot aktivni član judo kluba Triglav je imel dovolj osnovnega znanja za pričetek z vadbo. Seveda ni šlo vse gladko. Najprej je bilo potrebno dobiti lokacijo za trening, blazine in še kaj, kar je pripomoglo za začetek. Prizadevni Robert je povprašal pri svoji KS in TVD Partizan v Podbrezjah za prostor, kar pa mu je uspelo dobiti. Prej je bil prostor, kjer sedaj trenirajo, zanemarjen in neizkoriščen. Tako je Markič uredil prostor, ga prebarval in očistil navlake. Postaviti je bilo potrebno še blazine, ki jih je dal judo klub iz Kranja. Tako pripravljeni prostor je počakal do prvega vpisa, ki je bil spomladi 1979. Povabljeni so bili pionirji in pionirke iz okoliških vasi. Bilo jih je 48, starih od 9. do 19. let. Vaje je vodil Markič Robi dvakrat tedensko po dve uri. Veliko je vložil truda in pohtovalnosti v delo, kar pa je zelo uspešno zaključil in prvi pionirji so polagali pred izpitno komisijo judo zveze Slovenije izpit za rumeni pas lani.

Pionirji sekcije juda so se udeležili prvega tekmovalnega, ki je prinesel prve sadove. Brata Markič Tone in Janez sta dosegla 2. mesto v svoji kategoriji na tekmovalju v Ljubljani za pokal Zvonka Runka. Prav tako brata Perko Robi in Franci 3. mesti v posameznih kategorijah, za nameček pa še pred kranjskim občinstvom Pelko Franci 2. mesto, kar pa se je točkovalo za pokal Kranja 1979.

V poletnih mesecih marljivi iz sekcije niso počivali. Udeleževali so se treningov v TVD Partizanu v Podbrezjah pod nadzorstvom trenerja Markič Robija.

Veo sezono 1979/80 so vestno vadili in letos ponovno nastopili na memorialu Zvonka Runka v Ljubljani. Bili so še uspešnejši. Markič Janez je v kategoriji do 64 kg zasedel odlično prvo mesto, Perko Robi v kategoriji do 38 kg je bil 3. Markič Tone pa 5. v kategoriji do 35 kg kakor tudi Guban Zoran do 42 kg.

Naslednji uspešni štart na blazinah je bil v Novi Gorici za pokal mladosti. Tudi tukaj je Markič Janez osvojil 1. mesto v kategoriji do 64 kg in drugo v kategoriji nad 64 kg v starostni skupini pionirjev. Isti tekmovalci so dosegli 3. mesto v kategoriji do 62 kg na prvenstvu za pokal Kranja 1980. K temu uspehu je dodal še 3. mesto do 38 kg Perko Robi. Tako so pionirji judo sekcije Podbrezje pripomogli k osvajanju ekipnega 1. mesta, ki ga je osvojil judo klub Triglav Kranj in ponovno dokazali, da pravi čas šele prihaja.

Večkratni republiški prvak in tretji na državnem prvenstvu v judu 1980 ter trener judo sekcije v Podbrezjah Markič Robi, član judo kluba Triglav iz Kranja.

V poletnih mesecih so člani sekcije juda iz Podbrezj vadili doma, najprej v podbrezjskem klubu, nato pa v Kranju na priprave v Rovinju. Pod vodstvom trenerja iz Kranja Freilih Vilija in Jožeta Štraba v Ljubljani so 16-dnevne priprave veliko pripomogle h kasnejšim uspehom. Stroški za pripravo je kril vsek sam.

Prve uspehe beležijo pionirji judo sekcije na Slovenskem prvenstvu za leto 1980 v Pragaram pri Mariboru. Pionir Markič Janez v kategoriji do 64 kg dočeka 2. mesto. Uspeh poveča Guban Zoran, ki je bil do 42 kg 5. v svoji kategoriji. Neuspešno pa je predčasno končal z borbami na blazini Perko Robi, ki pa je zaradi poškodbe morš odstopiti v polfinalu in kateremu je po borbah sodeč ušla medalja za las. Na izločitveni tekmi je sodeloval v osemfinalu in nemogoče nadaljevanje tekmovalni marsikateremu.

Največje presenečenje pa pripravi na državnem prvenstvu za pionirje, ki je bilo v Zagrebu, koma 14-letni Markič Janez, član judo sekcije Podbrezje. Na tekmovalju v Zagrebu pripravi že v uvodnih borbah vtis, da bo na koncu najverjetneje visoko uvrščen. Tako je v svoji kategoriji do 64 kg med pionirji dosegel odlično 3. mesto. Še več, pokazal je edino in pravo po tekmovalca k visokemu rangi kvalitete bora. Omeniti velja, da je Janez dosegel zavidljive rezultate še nekako po letu iz pol vestnega treniranja in da ima izredno močnost za napredovanje. Taki uspehi ne pridejo sami od sebe, pač pa samo po napredujočih delcih navdušenosti treniranja.

Prav tako velja omeniti zainteresiranost in podporo TVD Partizana iz Podbrezja s sodelovanjem z judo klubom iz Kranja.

M. Henedik

Na Jesenicah zaključili letne sindikalne igre

Svet za šport, rekreacijo in delovne pogoje delavcev pri Občinskem svetu Zveze sindikatov Jesenice je oktobra in v začetku novembra organiziral 8. letne športne igre v šahu, kegljanju na asfaltu in streljanju z zračno puško. Izvajalci posameznih tekmovalnih so bili člani šahovskega društva Jesenice, Strelske družine Triglav Javorik-Koroška Bela, Keglskega kluba Jesenice in Športnega društva Jesenice.

Na omenjenih tekmovalnih je nastopilo skupaj več kot 200 tekmovalcev in tekmovalk iz 35 osnovnih organizacij sindikata in dveh društev upokojencev. Ob zaključku iger so najboljši tekmovalci dobili odličja, ekipe pa pokale, ki so jih podelili predsednik Občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice Branko Iskra, sekretar Sandi Kotnik in predsednik sveta za šport, rekreacijo in delovne pogoje delavcev Mirko Kihnar.

REZULTATI: Šah: ekipno: 1. Sindikalna konferenca OOZS Železnara 30,5 točk, 2. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk, 3. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk, 4. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk, 5. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk, 6. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk, 7. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk, 8. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk, 9. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk, 10. Sind. konf. OOZS Vojvodina 28,5 točk.

Rokomet Pokal Alplesa

KRANJ - V nedeljo popoldne je bilo v športni dvorani v Šentjernej letnojske republiške finalne zimskega prvenstva za pionirke. Največ uspeha so imele rokometnice Alplesa, ki so v finalnem srečanju za prvo mesto z dvema goloma prednostno premagale mlade rokometnice Olimpije. Na finalnem turnirju je nastopilo osem najboljših ekip iz predtekmovalja. Najboljša stroka zimskega prvenstva je bila Poljska, ki je v finalnem srečanju z Alplesa 2:0 zmagala. Vodja tekmovalja v Šentjernej je bil Franko Komal, tekmovalje pa je pokazalo, da v naši republiki raste kakovostna rokometna naraščaja, kar je brez dvoma tudi odraz načrtnega dela v nekaterih rokometnih središčih.

Rezultati finalne skupine: za prvo mesto: Alplesa: Olimpija 0:7 (0:0), za tretje mesto: Olimpija: Beograd 13:10 (8:4), za peto mesto: Strojice: Drava 13:11 (5:6), za sedmo mesto: Velenje: Fovo mesto 10:2 (4:1).

Za ekipo Alplesa i. Železnikov so nastopile naslednje mlade rokometnice: Debeljak, Benedičič, Kujar, Jelovec, Polajnar, Gartner, Jentzerle, Kemperle, Petercel, Ponikvar, Zvonar in Primožič.

J. Kuhar

OBVESTILO

Obveščamo lastnike gozdov člane Temeljnih organizacij koope-
ratov Škofja Loka, Tržič in Preddvor, da bodo zbori kmetov-
lastnikov gozdov v dneh od 23. novembra do 4. decembra 1980 in
sicer:

PODOBČJE TO KOOPERANTOV ŠKOFJA LOKA

1. DAVČA	nedelja	23/11 ob 9.30 uri Pri Jemcu Davča
2. ZALILOG	nedelja	30/11 ob 11.00 uri pisarna KZ Zalilog
3. BORICA	četrtek	27/11 ob 9.00 uri zadr. dom Borica
4. MARTINJ VRH	sreda	26/11 ob 16.00 uri osnovna šola Martinj vrh
5. ČEŠNICA	nedelja	23/11 ob 8.00 uri zadr. dom Češnjica
6. DRAŽGOŠE	petek	28/11 ob 19.00 uri Pri Urbanu Dražgoše
7. SELCA	nedelja	23/11 ob 8.00 uri zadr. dom Selca
8. BUKOVICA	sreda	3/12 ob 18.00 uri zadr. dom Bukovica
9. LUBA	sreda	26/11 ob 18.00 uri pri Starmanu
10. ŠKOFJA LOKA	nedelja	23/11 ob 9.00 uri sejna soba TOK Šk. Loka
11. ZMINEC	nedelja	23/11 ob 9.30 uri zadr. dom Zminec
12. LOG	petek	28/11 ob 8.00 uri KZ Log
13. POLJANE	nedelja	30/11 ob 9.00 uri kulturni dom Poljane
14. LUCINE	sreda	26/11 ob 18.00 uri KZ Lucine
15. SOVODENJ	torek	25/11 ob 16.00 uri zadr. dom Sovodenj
16. HOTAVLJE	sreda	26/11 ob 16.00 uri zadr. dom Hotavlje

PODOBČJE TO KOOPERANTOV TRŽIČ

1. PODLJUBELJ	sreda	26/11 ob 18.00 uri v domu družb. org. v Podljubelju
2. TRŽIČ	četrtek	27/11 ob 18.00 uri v sejni sobi Gozdarstva Tržič
3. LOM	torek	2/12 ob 18.00 uri v domu družb. organiz. v Lomu

PODOBČJE TO KOOPERANTOV PREDDVOR

1. JEZERSKO	sreda	3/12 ob 19.00 uri področna pisarna Jezersko
2. PREDDVOR	sreda	3/12 ob 19.00 uri gostilne pri Majcu
3. GORIČE	sreda	3/12 ob 19.00 uri kulturni dom Goriče
4. NAKLO	četrtek	4/12 ob 19.00 uri zadr. dom Naklo
5. PUDBREZJE	četrtek	4/12 ob 19.00 uri gasilski dom
6. PODELICA	ponedeljek	1/12 ob 8.00 uri gasilski dom
7. BESNICA	torek	2/12 ob 19.00 uri dom družbenopolitičnih organizacij
8. ZABNICA	ponedeljek	1/12 ob 8.00 uri zadr. dom Zabnica
9. MAVČIČE	četrtek	4/12 ob 19.30 uri zadr. dom Mavčiče
10. SENČUR	četrtek	4/12 ob 19.00 uri Pri Dolencu-področna pisarna
11. CERKLJE	torek	2/12 ob 10.00 uri zadr. dom
12. SENTURSKA GORA	torek	2/12 ob 19.00 uri pri Grilcu, Apno 8

Dnevni red zborov:

1. Pregled sklepov
2. Seznajanje s predlogi temeljev plana TOK 1981-85
3. Informacija o referendumu za temelje plana TOK 1981-85
4. Sprejem temeljnih aktov za novo organiziranost HKS
5. Izvolitev delegatov v zbor delegatov in nadzorni odbor HKS
6. Sprejem samoupravnega sporazuma o splošni ljudski obrambi in družbeni samozastiti
7. Obvestilo o članstvu
8. Razno

Kmetom-lastnikom gozdov bodo poslana tudi vabila in prosimo, da se
zborov polnoštevilno udeležijo.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ n. sub. o.

Gozdno gospodarstvo Kranj n. sol. o.
TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO,
TRANSPORT IN MEHANIZACIJA
Kranj

vabi k sodelovanju sodelavce za opravljanje del in nalog

VODENJE MEHANIČNE DELAVNICE

1 delavec

- Pogoji:
- končana šola v gospodarstvu avtomehaničarske smeri,
 - končana šola za delovodje,
 - 3 leta delovnih izkušenj pri vodenju in organiziranju del

VARILSKA DELA -

1 delavec

- Pogoji:
- končana poklicna šola v gospodarstvu z znanjem splošnega varenja

AVTOMEHANIČARSKA DELA -

1 delavec

- Pogoji:
- končana šola v gospodarstvu avtomehaničarske smeri

AVTOELEKTRIKARSKA DELA -

1 delavec

- Pogoji:
- končana šola v gospodarstvu električarske smeri

Kandidati naj ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev
prijeljejo na Gozdno gospodarstvo, TOZD gozdno gradbeništvo,
transport in mehanizacija Kranj, Staneta Zagarja 53. O izidu
razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbira-
nju ponudb.

LOTERIJA

Srečka št.	din	srečka št.	din
40	70	94634	2.000
260	200	252894	10.030
800	80		
45140	2.070	5	20
010830	10.000	011825	10.020
288660	10.000	320065	10.020
506430	10.000		
11	30	56	30
471	100	4525	500
070991	10.000	8966	400
300621	10.000	27296	1.000
		55026	1.000
02	30	027936	50.000
12	30	141826	10.000
22	40	304506	10.000
42	50	382296	10.000
52	30	597696	500.000
3172	400	87	50
42672	1.000	027	80
08772	10.000	437	100
286532	10.000	4517	500
		29007	1.000
93	50	87067	5.000
803	80	490637	10.000
12963	80	18	40
		58	40
93	50	13538	1.000
803	80	29628	5.000
12963	1.000	41288	1.000
15143	1.000	90448	1.000
25973	1.000	92068	1.040
44323	2.000	347908	10.000
60643	1.000	385648	10.000
93463	5.000		
136323	1.000	9	20
		32079	1.020
54	40	89498	2.020
94	30	93589	1.020
90624	1.000		

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 22. novembra, bodo od-
prte naslednje dežurne trgovine:

KRANJ

Central: Delikatesa, Maistrov trg
11, Na vasi, Senčur in Naklo v Na-
klem od 7. do 13. ure, vse ostale pro-
dajalne pa bodo odprte od 7. do 19.
ure: Klemenček, Duplje, Krvavec,
Cerklje, Hrib, Preddvor, Kočna, Zg.
Jezersko, Na Klancu, Oprešnikova
84, Kranj.

Živila: Kranj ima odprte trgovine
od 7. do 19. ure in sicer: SP Planina
I, Zupančičeva c. 24, prodajalna SP
Prehrana, Kranj, C. Staneta Za-
garja 16.

V nedeljo,

pa so dežurne naslednje prodajalne
Centrala Kranj od 7. do 11. ure:
Delikatesa, Maistrov trg 11, Krva-
vec, Cerklje, Naklo v Naklem, Na
vasi, Senčur.

JESENICE

Delikatesa - Kašta 2 na Trznici,
Titova 22 in Delikatesa - Poslo-
valnica 2, Titova 58.

ŠKOFJA LOKA

Samopostrežna prodajalna, Gro-
harjevo naselje, Mesnica, Groharje-
vo naselje.

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata od 30 do 35 din, špinača od
40 do 45 din, cvetača 45 din, ko-
renček 25 din, česen 60 din, čebula 25
din, fižol 50 din, pesa 16 din, para-
dižnik 28 din, paprika 30 din, slive 40
din, jabolka od 15 do 18 din, hruške
25 din, grozdje 30 din, ajdova moka
35 din, koruzna moka 18 din, kaša 40
din, surovo maslo 120 din, smetana
58 din, skuta 48 din, sladko zelje od
15 do 18 din, kislo zelje od 25 do 30
din, kisla repa od 12 do 15 din, orehi
280 din, jajčka od 5 do 6 din, radič 50
din, krompir 6 din.

JESENICE

Solata od 35 do 45 din, cvetača 32
din, korenček 12 din, česen 59,65 din,
čebula 21,70 din, pesa 12 din, kumare
32 din, paradižnik 28,80 din, slive 55
din, jabolka od 12 do 15,50 din,
grozdje 31 din, mandarine 75,40 din,
limone 47,95 din, ajdova moka 31,80
din, koruzna moka 13,25 din, surovo
maslo 130,50 din, smetana 58,35 din,
skuta 46,35 din, sladko zelje 8 din,
kislo zelje 13,80 din, kisla repa 12,50
din, orehi 272,80 din, jajčka od 2,90
do 4,40 din, krompir 8,45 din.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata in starega ata

ANTONA RAZLOŽNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrazili sožalja, mu
podarili cvetje ter ga spremili na zadnji poti.

Posebno zahvalo izrekamo dobrim sosedom za nesebično pomoč, DO Marmor Hotavlje, DO Kroj
Škofja Loka, DO Rudarsko energetskega kombinata Hrastnik - Menza, pevcem Gorenjevaš-
kega okteta in g. župniku za poslovlilni obred.

Vsem še enkrat, iskrena hvala!

Vsi njegovi!

Kopačnica, 8. novembra 1980

V SPOMIN

Minilo je leto dni odkar nas je v 29. letu
starosti zapustil in odšel za vedno od nas naš dragi brat

SLAVKO LANGERHOLC

s Pevna št. 11

Minevajo tedni in meseci, mi pa še vedno ne moremo doumeti, da si nas za vedno zapustil. Tvoj glas
in nasmeh še vedno živita v nas, a le tvoj grob je nema priča, da te ni več med nami, dragi Slavko.
Boleč in nepozaben je spomin nate in prehuda je bolečina v naših srcih, da bi kdaj zamrla. Iz
večnega in mnogo preranega spanca te ne obudi nihče več, ne naša bol, ne klic naših src, ki ne
morejo razumeti, da te nikoli več ne bo med nami.

Vsem, ki obiskujete njegov grob, ga krasite in prižigate sveče, predvsem njegovim nekdanjim sošol-
cem ESS, priskrba hvala.

ŽALUJOČI: BRATJE IN SESTRE

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustil naš dobri oče, stari oče, brat in stric

FRANC KUSTER

Mlekarjev ata s Sp. Brnika

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč.
Zahvaljujemo se duhovščini za pogrebni obred, pevcem iz Izlakov za lepo petje. Iskreno se zahvalju-
jemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in vence ter vsem, ki
so očeta pospremili na zadnji poti.

Enaka zahvala delovnim kolektivom: Mlekarskemu šolskemu centru Kranj in Vzgojnemu
zavodu Preddvor.

Žalujoči: hčerki in sinovi z družinami ter sorodniki!

Spodnji Brnik, 15. novembra 1980

GRADITELJI UPOŠTEVAJTE -

GRADBENA SEZONA SE BLIŽA H KRAJU

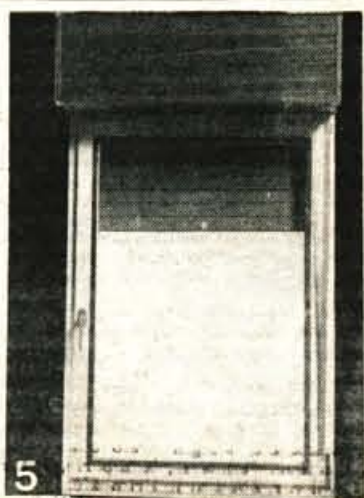
Zato pohitite z nakupom, ker bo naša trgovina zaradi
preureditve in inventure zaprta
od 15. do 31. 12. 1980

lesnina

PRODAJALNA GRADBENEGA
MATERIALA

KRANJ - PRIMSKOVO

Nazalogi imamo kompletni
program termoizolacij-
skih oken ter ostalo
stavbno pohištvo
dobava takoj.

Naš dojenček

ropotajoče igrače.

V 5. do 6. mesecu sedi z opore in pozna več oseb iz svoje najbližje okolice.

V 7. mesecu sedi sam in dobi prve zobe. Je več ur dnevno buden, ponoči spi še 12 do 14. ur. Brblja sam zase, do tujcev postaja nezaupljiv.

V 8. do 9. mesecu vedno bolj obvladuje kretne noge in rok. Buden se nenehno giblje, zato zlahka pade iz kočka, s previjalne mize ali iz postelje. Potrebno ga je nadzorovati tudi zato, ker zgrabi vse dosegljive predmete v okolici. Prijem je spretnjši, čvrstjši. Se vedno nosi vse v usta.

V 10. mesecu že dobro stoji ob opori, plazi se po štirih, kaže na neznane predmete s prstkom, pomaha v pozdrav. V 12. do 13. mesecu shodi, s 15. mesecem prosto teka.

Vsi dojenčki se seveda ne razvijajo enako. Nedonošenčki, dvojčki, rahitični, slabokrvni ali dolgo bolni otroci lahko v razvoju zaostajajo.

Navadno dojenček v 2. mesecu sam dviga glavico s podlage pri legi na trebuhu, v 3. mesecu pa že pane kravice.

Z očmi sledi predmetom, živahno giblje z udi, manj spi, razloči materin glas in odgovarja nanj s smehljajem ali grčanjem.

V 4. mesecu se pestuje pokonci, ne da bi mu glavica omahovala, in skuša z ročicami nespretno seči po ponujenih predmetih. Zgrabi jih z dlanjo.

Igrače otipava bolj z usti kot s prsti, zato znoši vse v usta. To torej ne pomeni, da je lačen ali da ga srbe željosti, kot mislijo mnoge mame, marveč da spoznava svet okoli sebe! Ljubi

Le čisto oblačilo v omaro

Obleke in perilo shranjujemo v omarah. Omare za obleke morajo biti dovolj prostorne, globoke naj bodo 60 cm. Za odlaganje oblek naj bodo v omarah dovolj močni leseni ali kovinski drogovci z obešalniki. Plašče in kostime obesimo na obešalnike z razširjenimi rameni. Obešalniki za obleke so ploščati, za krila in hlače pa spet posebni. Za pletena oblačila določimo primerno globoko polico.

V omari spravimo samo suha, prezračena, očiščena, zašita, po potrebi prelikana oblačila, kratka, tako urejena, da jih lahko takoj oblečemo. Oblačila, ki jih pogosteje rabimo, obesimo na najlažje in najhitreje dosegljivo mesto v omari. Oblačila, ki jih v tej sezoni

ne oblečemo, spravimo v bolj odročeni predal ali v drugo omaro. Oblačila zaščitimo pred prašenjem s čisto krpo, ki jo prekrijemo prek ramen.

Omaro večkrat prezračimo. Prah brišemo po potrebi tudi z notranjih sten omare. Pri občasnem temeljitim čiščenju stanovanja očistimo skrbno vse police in predale za perilo in pletenine ter predale za vrhna oblačila. Takrat notranjost omare tudi razkužimo. Čez poletje naj bo v omari zaščitno sredstvo proti moljem.

Dišavnice in začimbe

TRIPLAT ALI GRŠKO SENO

Ta detelji podobna rastlina je doma v Mali Aziji in južni Evropi. Triplatovo seme, katerega vonj in okus spominjata na med, se že dolgo uporablja tudi kot zdravilo v ljudski medicini. Zmleto triplatovo seme dodajajo pecivu in nekaterim piščancem, uporabljajo ga pri sestavljanju praška curry in podobnem.

nasveti
moda
kmečke jedi

Ta mesec na vrtu

Preden nastopi hud mraz, moramo zapreti in izprazniti vrtno vodovodno napeljavo. To velja posebno za napeljavo, ki ni zadosti globoko zakopana in tako zavarovana pred mrazom. Čeprav cev izpraznimo, je vseeno prav, če nastavimo (pokončno) cev otmotamo s slamo. Medeninate pipe moramo še posebno dobro zavarovati ali pa jo kar odviti in spraviti na varno.

Kdor si lahko priskrbi bukovo listje, naj ga izkoristi. Bukovo listje je dobra varovalna odeja in pokriva za pokrivanje tal. Trohni zelo počasi in tla se manj namočijo. V vrtu lahko bukovo listje nadomesti šoto in borove iglice, ki jih sicer uporabljamo za pokrivanje zemlje, da tla ne bi globoko zmrznila (za nasade jagod, pod sadna drevesa).

V kleti vzimljena endivija rada gnije in jo redno pregledujemo. Večji škodi se izognemo, če sproti odstranjujemo vse nagnite liste, ker bi se gniloba hitro razširila tudi na sosednje rastline. Zemljo, v kateri je vložena endivija, večkrat navlažimo, da glave ne uvenejo. Pri zalivanju pazimo, da ne ovlažimo tudi listja.

Sadje, ki je v shrambi namrznilo, naj se polagoma odtaja. Nikakor se ga ne smemo dotikati. Če sadje namrzne, ni več primerno za shranjevanje, četudi se je na videz odtajalo brez posledic. Najbolje je, če ga takoj porabimo za marmelado, preden nastanejo izgube zaradi gnitja.

Sploh moramo sadje v kleti ali shrambi redno pregledovati. Plodove, ki jih je napadla plutavost, moramo prav tako takoj porabiti. Znak so rumeno rjave pege. Pozneje postanejo sadeži neužitni, ker ima meso grenak okus.

HUMOR

REŠITELJICA

Po dolgih letih varčevanja se je dekle napotilo na pot z ladjo okrog sveta. Med potovanjem je pisala dnevnik:

»Prvi dan. Zelo sem srečna. Kapitan me je povabil na večerjo.

Drugi dan. Ves dan sem se sprehajala s kapitanom po palubi.

Tretji dan. Kapitan mi je predlagal nekaj, kar se za poštenjaka ne spodobi.

Četrti dan. Kapitan je rekel, da bo potopil ladjo, če ga ne uslišim.

Peti dan. Zvečer sem rešila 1600 življenj...

RAZLOG

— In zakaj, pravite, da se hočete ločiti od svojega moža?

— Ker sem se naveličala biti vedno sama!

»Vse so prazne — sosedge pa zijajo...«

»Kaj nisi še nikoli ališal, da se volna pri pranju skrči?«

Naše domače jedi

AJDOVA OREHOVA POTICA

Liter dobra ajdove moke poparimo s litrom osoljenega kvasa in dobro promesamo. Ko se malo ohladi, dodamo v mleku razredljen kvas (4 dl), ki je že začel vzhajati. Zatem primesimo še pol litra bele moke in vse pognetemo v testo, ki ga pustimo, da vzhaja.

Za nadev potrebujemo četrto litra goste toplotne ali dobre kisle smetane, 2 jajci, 2 posci krušnih drobtin, 30 dkg zmletih orehov, 10 dkg sladkorja in malo cimeta.

Vzhajano testo razvaljamo čim bolj tanko in namažemo s smetano, v kateri smo vtispli jajci. Zatem testo potresemo s drobtinami, orehi, sladkamo in odstavimo s cimetom. Testo točno razvijemo in damo v omaro, kjer ga pustimo, da vzhaja. Če tega medu nimamo, lahko potico posušimo tudi v primerni pečici, kjer v sredini postavimo skodelico brez ročaja. Ko potica v medu še enkrat vzhaja, jo damo v pečico.

Ne samo na krilih, kostimih, oblekah pepita je prodrli tudi v športna oblačila. Silno modne so letos takele hlače iz volne nega pepita blaga, ki jih v pasu zapenjamo s srednje širokim pasom, imajo ob straneh vsite žepe, hlačnice se pa proti robu zožujejo. In nobenih robov! Za mlade, seveda.

Nega obutve

Občutljivega mekega ali lakiranega usnja v nobenem primeru ne smemo čistiti s krtačo, tudi mehko ne. Lakirane čevlje očistimo s specialno ali z nevtralno pasto.

Svetle in razbarvne čevlje čistimo z belo ali z nevtralno kremo. Tudi nove čevlje — ne glede na barvo usnja — zelo na tanko namažemo z belo ali z nevtralno kremo in osvetlimo z mehko krpo.

Velur čevlje čistimo z gumijasto ščetko vedno v eno smer. Madeže odstranimo s čistilno pasto. Stisnjenega mesta previdno zdrgnemo s steklenim papirjem. Za temeljito čiščenje vzamemo specialne tekočine in pudre. Puder nanesemo z blazinico ali z vato, vtremo, nato pa čevlje skrbno skratčimo z gobico ali vato, da nam puder ne maže nogavic, hlačnega roba ali kože.

Nabuk čistimo s suho krpo, mehko plastično gobico in z radirko. Specialna sredstva za temeljito čiščenje nabuka uporabljamo po navodilih, ki so priložena čistilu.

Gojzarice in težko športno obutev umijemo s mlačno vodo, občasno tudi z milnico. Zbrišemo s suho krpo in natremo z mastmi, ki vsebujejo vazelin ali ribje olje.

Usnjene podplate namažemo dvakrat na leto s lojem ali z vazelinskim ali parafinskim oljem, da se ne premočijo tako hitro.

Gumijasto obutev zbrišemo znotraj s krpo in skratčimo ali očistimo s sesalnikom. Gumo samo umijemo s čisto vodo in zbrišemo. Ne smemo je mazati niti z oljem niti z vazelinom, ker vsaka masčoba gumo razjeda.

Platneno obutev (telovadni copati) po potrebi umijemo in očistimo s krtačo, ki jo namakamo v milnico ali v raztopino detergenta. Operemo tudi vezalke in gumijaste podplate. Suhe čevlje ali copate namažemo z dresingom ali s specialno pasto.

Luksuzno obutev (kačje usnje, kože plazilcev) čistimo samo z mehкими krpami in s specialnimi pastami ali emulzijami za občutljivo usnje.

Inž. PAVLE HAFNER

Slovenski štruklji

Poleg načina kuhanja in pečenja ločimo štruklje po nadevih: orehovi, sirovi, pehtranovi, borovničevi, bučni, češpljevi, jabolčni, fižolovi, jajčni, krompirjevi, kašnat, kostanjevi, makovi, medeni, mesni, ocvirkovi, drobnjakovi, zdrobovi, smetanovi itd.

Kuhani štruklji so nesladkani, pečeni štruklji so sladkani.

Pri nas doma je mati pripravila sirove — skute kuhane štruklje, ki smo jih otroci jedli na tri načine. Najprej zabeljene z drobtinami. Zraven smo jedli zeleno solato. Nato so sledili štruklji, politi s kisló smetano. In na koncu sladkani s sladkimi drobtinami in cimetom.

Da bi ve, drage mlade gospodinje, lahko pripravile tako bogato in pestro kosilo, vam dam t recept:

Za vlečeno testo potrebujemo: pol kilograma bele moke, 2 osminki mlačne vode, žlico olja, 2 drobnajci, nekaj žlic kislega mleka, malo masčobe za premazanje hlebčkov. Testo pripravimo podobno kot za rezance, le da je to malo mehkejše. Gnetemo ga tako dolgo, da se testo loči od rok in posode. Testo razdelimo na hlebčke. Po vrhu jih namažemo z oljem, da se ne naredi skorjica. Testo pokrijemo in ga pustimo počivati pol ure. Posamezne hlebčke razvaljamo na pomokanem prtu in jih razvlečemo. Najbolje to storimo s hrbtno stranjo roke. Debele robove porežemo in jih pozneje porabimo za rezance. Namažemo s skutnim nadevom. Lepo, tesno zvijemo. Štrukelj zavijemo v mokro ožeto krpo, ki smo jo na gosto potresli z belimi drobtinami. Kuhamo pol ure v slanem kropu. Kuhane razrežemo na rezine.

Nadev: pol kilograma sočne skute, 10 dkg masla, 3 jajca, nekaj žlic kisle smetane. Maslo penasto vmešamo z rumenjaki, dodamo zdrobljeno akuto (če je zelo mokra, jo v krpi ožmemo) in nekaj žlic kisle smetane. Nazadnje dodamo trd sneg iz beljakov. Nadev nalahko posolimo.

Prvo porčijo štrukljev zabelimo z na maslu zarumenelimi drobtinami. Drugo porčijo prelujemo s kisló smetano. Nazadnje ponudimo štruklje kot sladico. Prelijejo jih prav tako z na maslu zarumenelimi drobtinami, precej sladkamo in dodamo

cimet. Stare mame so jih sladkale z medom, ki so ga v topli vodi razredčile.

Podobno košilo lahko pripravimo iz ajdovih štrukljev z orehi. Za testo potrebujemo 3/4 kg ajdove moke in malo bele moke. Moko poparimo, dobro premešamo s kuhaličico, ter stresemo na pomokan prt. Testo zvaljamo na debelino noževega hrta.

Za nadev vzamemo 40 dkg zmletih orehov, 1 jajce, 5 žlic smetane, cimet, pest drobtin. Zmletim orehom dodamo jajce, smetano, dišave ter dobro premešamo. Kuhamo jih v slanem kropu pol ure. Štruklje ponudimo zabeljene z drobtinami ali s prelivom kisle smetane ali zabeljene s sladkimi drobtinami in cimetom.

Na koncu moram omeniti pehtranove kuhane štruklje. To so edini kuhani štruklji po starih receptih, ki so sladki. Za nadev potrebujemo: 1/4 litra goste smetane, 3 jajca, 3 žlice zdroba, 2 pesti nasekljanega pehtrana, 10 dkg sladkorja. Smetano zmešamo z rumenjaki, dodamo zdrob in sladkor. Na koncu vmešamo sneg iz beljakov. S tem nadevom premešamo vlečeno testo in potresemo z nasekljanim pehtranom. Zavijemo v mokro ožeto krpo, potresemo z drobtinami in damo kuhati v krop. O štrukljih bi se dalo še mnogo pisati. Štruklji, kuhani ali pečeni, so se ohranili v naši kuhinji do danes. Vsi jih radi jemo, staro in mlado.

Res je, da današnje gospodinje, ki so po službah, nimajo časa opoldne pripraviti štrukljev. Tem gospodinjam svetujem, naj si ob sobotah vzamejo čas in pripravijo večjo količino štrukljev. Surove štruklje spravimo v zamrzovalno skrinjo (ne v zgornji del hladilnika!). Ko jih vzamemo iz skrinje, jih ne pustimo odtajati, temveč jih hitro zavijemo v vlažno pomokano krpo in jih damo kuhati v slan krop. Še boljši pa so, če jih kuhamo na sopari, toda pokrite.

Isto velja za štruklje, če jih hočete speči v pečici. Najprej segrejte pečico, pripravite in namastite pekač. Nato vzemite štruklje iz skrinje, jih položite na pekač in jih porinite v vročo pečico (200 stopinj). Ko bodo narahlo pečeni, a še svetli, jih premažite s stepenim jajcem. Dober tek!

RADIJSKI SPORED

BOBOTA, 21. NOV.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tednik - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Panoramske glasbe - 11.05 Zapoimo pesem - 11.20 Svetovna reportaža - 11.40 Zapoje z nami - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Veseli domači napeti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Kulturna panorama - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.05 Spoznavajmo svet in domovino - Bohinjska Bistrica - 18.30 Iz dela Glasbene mladine Slovenije - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Mladi mostovi - 20.00 Sobotni zabavni večer - 21.00 Za prijetno razvedrilo - 21.30 Oddaja za naše izseljence - 22.05 Lirični utrinki - 23.10 Z lahkimimi notami po naši domovini - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Sobotna na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi se jih pusti! - 13.35 Glasba iz Latinske Amerike - 14.00 Srečanja republik in pokrajin - 15.30 Hitri prsti - 15.45 Miškrat - 16.00 Iva Mojzerja - 16.50 Naš podlistek - 16.15 Lepe melodije - 16.40 Glasbene krasice - 17.35 Lahka glasba jugoslovanskih avtorjev - 18.00 Pol ure za chanson - 18.35 Naši kraji in ljudje - 19.50 Glasbena medigra - 19.55 Razgledi po kulturi - 20.25 Športna sobota (prenos iz komentarij) - 21.00 Mala točna glasba - 21.45 SOS - V soboto obujamo spomine - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NEDELJA, 23. NOV.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - Vladimir Andrić: Božanski zvezek - 8.41 Skladbe za mladino - 9.05 Se pomnite, tovariši! - 9.35 Kar znaš, to veljaš - 10.00 Pogovor s poslušalci - 11.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za kmetijske proizvajalce - 13.50 Pihalne godbe - 14.05 Humoreska tega tedna - 14.25 S popevkami po Jugoslaviji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Listi iz notesa - 16.20 Gremo v kino - 17.05 Popularne operne melodije - 17.50 Zabavna radijska igra - 18.20 Na zgornji polici - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedeljo zvečer - 22.20 Glasbena tribuna mladih - 23.10 Lirični utrinki - 23.10 Muzik melodi in pesnih ritmov - 00.05 Nočni program - glasba

RADIO TRIGLAV JESENICE

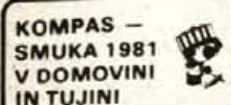
UKW-FM področje za radarsko območje 87,7 megaherca - Gornjesavska dolina 100,8 megaherca - Jesenice in okolica 100,6 megaherca - frekvenčni val 1495 KHz

Petek:
16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Kulturna oddaja - Morda vas bo zanimalo - Kaj je novega v produkciji kaset in plošč RTV Ljubljana

Sobota:
16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Kam danes jutri - Jugoton vam predstavlja - Morda vas bo zanimalo

Nedelja:
11.03 Mi pa nismo se uklonili - Koledar važnejših dogodkov - Predložki - Reklame - Nedeljska kronika

Drugi program
8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo - šport, glasba in še kaj - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.30 Novosti iz francoske diskoteke - 21.45 Jugoslovanska rock scena - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 24. NOV.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25 Ringaraja - 8.40 Izberite pesmico - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovanskih radijskih postaj - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.00 Radijski dnevnik (prenaša tudi II. program) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Milana Križana - 20.00 Kulturni globus - 20.10 Iz naše diskoteke - 21.05 Glasba velikana - 22.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Popevke iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Za ljubitelje jazz

Drugi program
8.00 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z evropskimi revijskimi in plesnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Ponedeljkov križemkraj - 14.20 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu - 16.00 Svet in mi - 16.10 Španske popevke - 16.40 Od ena do pet - 17.35 Iz partitur - 17.55 Filmski zasuk - 18.00 Pesmi svobodnih oblik - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Iz zakladnice jazz - Pianist Thomas "Fats" Waller - 20.30 Popularnih dvajset - 22.40 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

TOREK, 25. NOV.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih sol - Glasbena sola Moste-Polje - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - A. Dvorak: Slo-

obvestila - 12.00 Čestitke - Morda vas bo zanimalo

Ponedeljek:
16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled - Morda vas bo zanimalo - Minute z narodnimi pesmimi

Torek:
16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - Morda vas bo zanimalo

Sreda:
16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade - morda vas bo zanimalo

Četrtek:
16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Naš obzornik - Morda vas bo zanimalo - Po domače za vas

vanski plesi - 12.10 Danes smo izbrali - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Po domače - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 V korak z mladimi - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Operne arije in monologi - 18.30 Amaterski zbori pred mikrofonom - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Milana Ferleta - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli JRT - 21.05 Od premiere do premiere - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Tipke in godala - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 S popevkami po Jugoslaviji - 00.05 Nočni program - glasba

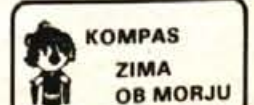
Drugi program
8.00 Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Iz oddaja swinga - Benny Goodman trio in quartet - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu z orkestrom in zborom Jerry Wilton - 16.00 Pet minut humorja - 16.05 Popevke italijanskih avtorjev - 16.40 Kriki in šepetanja - 17.35 Iz partitur orkestra - 17.50 Ljudje med seboj - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Torkov glasbeni magazin - 21.00 Misel in pesem - 21.45 Jazz na II. programu - 22.15 Rezervirano za country glasbo - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 26. NOV.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo... - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Loto vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času - "Jesenske pesmi" - 18.15 Naš gost - 18.30 Kaj radi poslušajo - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Toneta Zagarja - 20.00 Koncert za besedo - Tovariš - 20.25 Klavirske skladbe Maurice Ravela - Sonatina - Plemeniti in sentimentalni valčki - Vodomet - 21.05 Gustave Charpentier: Odlomki iz opere "Luiza" - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Jazz pred polnočjo - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi zabavnimi orkestri - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Pet minut humorja - 14.05 Z vami in za vas - 15.30 V plesnem ritmu (majhni ansambli) - 16.00 Tokovi nevrstčenosti - 16.10 Pesmi Latinske Amerike - 16.40 Iz jugoslovanske produkcije zabavne glasbe - 17.35 Vprašanja telesne kulture - 17.40 Iz partitur malega zabavnega orkestra "Kurt Rehfeld" - 18.00 Z orkestri in solisti - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.30 Melodije po pošti - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 27. NOV.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - Kaj je passacaglia - 12.10 Zbrane melodije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Mehurčki - 14.20 Koncert za mlade poslušalce - 14.40 Jezikovni pogovori - 15.30 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela... - 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 18.35 Ansambel "The Hollywood Saxophone Quartet" izvaja dela francoskih skladateljev - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Atija Sosa - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napetov - 21.05 Literarni večer - 21.45 Lepe melodije - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Plesna glasba iz jugoslovanskih studiev - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Paleta popevk jugoslovanskih avtorjev - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 16.00 Reportaža na kratko - 16.15 Francoske popevke - 16.45 Jazz - klub - Buddy Rich - Karin Krog - Asmusen/Thippen - 17.40 Iz partitur revijskega orkestra RTV Ljubljana - 18.00 Danes vam izbira - 18.40 Koncert v ritmu - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Beseda v rocku - 20.50 Deset minut z instrumentalno zasedbo - Passport - 21.00 Zavrtite, uganite... - 22.00 S festivalov jazz - Mednarodni finski festival jazz v mestu PORI V. del - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PETEK, 28. NOV.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica - 9.05 Z radiom na poti - 10.05 Rezervirano za... - 11.35 Znano in priljubljeno - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Obvestila in zabavna glasba - 13.30 Priporočajo vam... - 13.50 Človek in zdravje - 14.05 "Bajke o Gorenjih..." - iz baleta Marijana Kozine - 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 15.50 Zabavna glasba - 15.50 Radio danes, radio jutri! - 16.00 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Razgledi po slovenski glasbeni literaturi - 18.30 S knjižnega trga - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci! - 19.45 Minute z ansambлом Bratov Avsenik - 20.00 Uganite, pa vam zaigramo... - 21.05 Oddaja o morju in pomorskih - 22.00 Poročila - Našim rojakom po svetu - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih - 23.05 Lirični utrinki - 23.10 Pevski glasbeni mozaik - 00.05 Nočni program - glasba

Drugi program
8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz v komornem studiu - Wes Montgomery - Bertoni/Moore - 13.35 Znano in priljubljeno - 14.00 Z vami in za vas - 15.30 Glasbena medigra - 15.45 Vroče - hladno - 17.35 Operetna glasba - 18.40 Mali koncert lahke glasbe - 18.55 Razgledi po kulturi - 19.25 Stereorama - 20.00 Revijalne paralele - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

NAGRADNA KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14					15				16			
17					18					19		
20			21	22			23			24		25
26		27		28			29		30		31	
		32	33				34		35			
36	37				38			39				
40				41		42				43	44	45
46		47			48		49			50		51
52		53		54			55			56	57	
58			59						60			
61					62				63			

Vodoravno: 1. zgornji del prostora, 6. briga, 10. ime srbskega novelista in romanopisca Matavulja, 14. kraj na otoku Ugljanu, blizu Zadra, 15. avtobus na električni pogon, tok dobiva po vodu kot tramvaj, po drsniku, troli, 17. ime holandskega slikarja in grafika Rembrandta, 18. divji golob z belima pegama na vratu; vojak z grivi podobnim okrasom na kapi, 19. konica, ostrina, 20. kratica za Ekonomska enota, 21. kožica, membrana, 23. naselje na severovzhodni obali otoka Pašman, 25. znak za kemično prvo litij, 26. gora nad Chamonixem, turističnim naseljem v Savojskih Alpah, 28. gora v afriški državi Sierra Leone, 30. tanka, prozorna tkanina, navadno iz bombaža, 32. snov, ki nastane s spajanjem atomov različnih elementov, 35. tapeta, stenska obloga, 36. francoska rodbina izdelovalcev klavirjev iz 18. stoletja, 38. kar je nad ometom, npr. nadometna instalacija, 40. neobdelana zemlja, 42. Verdijeva opera, 43. kratica za Organization of American States, 46. Pavel Golia, 47. gospa v italijanskem okolju, donna, 49. področje, predel, 51. Drago Ivanc, 52. kratica države ZDA Arkansas, 54. sovjetski državnik in oblastnik Josip Visarionovič, 56. pravljica pošast; tudi igrača, ki lebdi v zraku zaradi vzgona, 58. zdravilišče, posebno za pljučne in živčne bolnike, 60. v filozofiji kar se z mislimi zapopade, smisel, vsebina misli, 61. velik snop iz omlatene slame, 62. ruska reka, ki teče skozi Leningrad, 63. slovenski slikar portretov slovenskega in hrvaškega meščanstva in plemstva (1803-1871), Mihael.

Navpično: 1. spredaj, 2. nemško mesto, rojstni kraj Karla Marxa, 3. koroški ples, 4. odprtina v steni stavbe, prevoznega sredstva, narejena zaradi svetlobe, zračanja, 5. severnoitalijanska reka Pad, 6. močna kanafusa podobna tkanina, 7. rdeča tekočina v tkivu, v žilah in srcu, 8. krčevina, trebež, jasa, 9. angleški slikar, grafik, pesnik (1757-1827), William, 10. Simon Jenko, 11. afriško črnsko pleme v vzhodni Nigeriji, 12. nežna, lahka tkanina v platneni vezavi, 13. ost, konica, 16. človek z bolezensko povečano spolno slo, 18. iztrebki domačih živali, pomešani s steljo, 22. lastnost, značilnost plodnega, 24. mestece v vzhodnem delu Laosa, tudi naprave nad štedilniki za odvajanje sopare ali prečiščevanja zraka, 27. udor, 29. otoki otočja Tuamotu v Polineziji, 31. kratko izražena programska misel, zlasti na začetku knjige, poglavja, pesmi, 33. korist, 34. seštevajanje, adiranje, 36. industrijsko mesto v ZDA, na meji med Mehiko in Teksasom, 37. zdravilna ter zelenjavna in solatna travniška rastlina, 39. francoski skladatelj in glasbeni teoretik (878 ali 879-942), De Clugny, 41. ime našega pesnika balad Askerca, 44. francoski pevec pop glasbe, Salvatore, 45. sij, blesk, blišč, 48. reka v Švici, pritok Rena, 50. Lavoisierovo ime za dušik, 53. mlada slovenska pesnica, Majda 55. litina, tudi ime švedske filmske igralka Ullman, 57. predstojnik merije, župan v Ilirskih provincih, 59. kratica za Avtonomna pokrajina, 60. avtomobilska oznaka za Novi Sad.

Rešitve pošljite do srede, 26. novembra, do 10. ure, na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadejeva 1, z oznako Nagradna križanka. 1. nagrada 150 dinarjev, 2. nagrada 120 din, 3. nagrada 100 din.

Rešitve nagradne križanke z dne 14. novembra: 1. traktat, 8. Dovjak, 14. Laponke, 15. obelisk, 17. Aca, 18. tromboza, 20. ev, 21. karp, 23. oro, 24. Li, 25. INA, 26. karamela, 29. Razor, 31. Tivat, 32. ps, 34. Mont, 35. izum, 37. Ti, 38. Etal, 40. korak, 42. kolovrat, 45. oba, 46. op, 48. dat, 49. Acev, 51. Ni, 52. Valentin, 55. Iri, 56. Angolec, 58. Indijec, 60. Atrans, 61. Varhani.

Prejeli smo 104 rešitve. Izbrani so bili: 1. nagrada (150 din) prejme Ivanka Semrov, Podbrezje 37, 64203 Duplje, 2. nagrada (120 din) prejme Urška Gorjanc, Groharjevo naselje 11, 64220 Skofja Loka, 3. nagrada (100 din) prejme Marta Zalar, Golnik 34, 64204 Golnik. Nagrade bomo poslali po pošti.

Če iščete moško obleko in če naj se ta zapenja dvoredno, pogledajte na oddelku moške konfekcije v GLOBUSU. Tu jih imajo od MURE, izdelane iz kvalitetne mešanice runake volne in umetnih vlaken. Velikosti so na voljo od 7/48 do 7/54. Vprašajte za model JANI. Barva: rjava. Cena: 3.572,40 din

IZBRALI SO ZA VAS

Tudi letos je modno krzno in usnje. Tule klasični "hunter" iz ovčjega krzna, so izdelali pri kamniškem Uto-ku, v velikostih od 36 do 46 se pa dobe na Kokrinem oddelku ženske konfekcije v kranjskem GLOBUSU. Barve so lepe temne rjave, kakršnih se zlepa ne nave-ličamo. Cena: 14.077,10 din

Na oddelku otroške konfekcije v GLOBUSU so pa bogato založeni z otroškimi plašči. Dekliški in fantovski. Od 2 do 16 let jih imajo v raznih prijetnih barvah. Res, velika izbira. Cena: od 1.260 do 2.800 din

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 22. XI.

8.00 Poročila - 8.05 Vrtec na obisku: Zapešimo stroje - 8.20 Zbisi - S. Makarovič: Volk v ovčjem kožu - 8.35 Dimnikarček se potepa po svetu - 8.45 Deklica, ki ni znala niti krave pomolati - 9.15 Pisani svet: Pop - 9.45 L. Norgaard: Vzpon Madasa Andersena, TV nadaljevanje - 10.40 Delaj z glavo: O očeh - 11.10 Dokumentarna oddaja - 12.10 625 - 12.50 Poročila - 12.55 Nogomet Vardar: Dinamo, prenos (do 14.45) - v odmoru Propagandna oddaja - 15.40 Poročila - 15.45 Cirkuski pes, romunski mladinski film - 17.15 Košarka Budućnost: Sibenka, prenos - v odmoru Propagandna oddaja - 18.50 Naš kraj - 19.05 Zlata ptica - 19.10 Risanka - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 TV dnevnik - 20.00 J. Dietl: Bolnišnica na koncu mesta, TV nadaljevanje - 20.55 Godba brez not: Ansambel Havadja - 21.35 Monte Walsh, ameriški film - 23.05 TV kašipot - 23.25 Poročila

Cirkuski pes je romunski mladinski film, ki ga je režiser Sergiu Nicolaescu posnel po zgodbi Jacka Londona. Pripravi se na psu, ki pri svojih lastnikih ne najde več pravega zadovoljstva. Sprjatelj se s starim pomorščakom Dogom in črncem Kwomom. Preživljajo se kot potujoči cirkusanti.

Romantika Divjega zahoda, ko sta prijateljstvo in spoštovanje zakona imela še svojo vrednoto, se umika pred novim časom, ki ga prinaša bliskoviti industrijski razvoj. Monte Walsh, postalni junak, se skuša upreti prihajajočemu novemu času, a mu ni dora.

sel. Zgodba filma Monte Walsh je povzeta po romanu Jacka Schaeferja.

Lee Marvin se je v njem vrnil k žalostni postavi prav nič bleščečega junaka Divjega zahoda, ki ga je imenitno upodobil že v filmu Cat Ballou.

Oddajniki II. TV mreže:

14.50 Namizni tenis, jugosl. medn. prvenstvo, finale posameznika (slovenski komentar) (do 17.15) - 17.40 Naivni slikarji s Haitija, dokumentarna oddaja - 18.25 Ljudska ustvarjalnost - 19.00 Iz sporeda TV - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Čas jazz - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.10 Feljton - 21.40 N. Đurđević: Premijerje, dokumentarni film - 22.00 Športna sobota (do 22.20)

TV Zagreb I. program:

9.50 TV v šoli: Umetnost, Risanka, TV izbor, Zadnje minute - 11.15 TV v šoli: TV koledar, Znanost in mi - 12.25 Varnost v prometu, izobraževalna oddaja - 12.55 Nogomet Vardar: Dinamo - 14.50 Zabavni koledar - 16.00 Poročila - 16.05 TV koledar - 16.15 Otroška oddaja - 17.15 Košarka Budućnost: Sibenka - 18.45 Muppet show - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Sova in mucka, ameriški film - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Za konec tedna

NEDELJA, 23. XI.

8.30 Poročila - 8.35 Za nedeljsko dobro jutro: Naša pesem 80, 2. oddaja - 9.05 Čebelica Maja - 9.30 Beli kamen, češka otroška serija - 10.00 Črna led, kanadski dokumentarni film - 10.10 S kajakov po brzicah, ameriški dok. film - 10.25 Klasični dvojni, poljski dokumentarni film - 10.35 D. Marković: Vrnitev odpisanih, TV nadaljevanje - 11.35 TV kašipot - 12.05 Ljudje in zemlja - 13.05 Poročila (do 13.10) - 14.05 Zagreb 80, posnetek festivala - 15.25 Poročila - 15.30 Vojna in mir, 2. del svojstvenega filma - 16.50 Športna poročila - 17.00 Zlata pirueta, prenos - 18.00 Nogomet Partizan - Hajduk, reportaža - 18.30 Na koncu poti, dokumentarna odd. TV Priština - 19.10 Risanka - 19.15 Cickak - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 R. Marinković-V. Ful-

gosi: Prah, drama TV Zagreb - 21.05 Propagandna oddaja - 21.10 Nepalske impresije, dokumentarna oddaja - 21.35 V znamenju - 22.10 Športni pregled

V TV dramu Prah gre za žalostno, ironično zgodbo o šjore tonu Jankinu z otoka Visa in o njegovi nesrečni ljubezni. Vendar nista ljubezen in svojevrsno maščevanje edini gibalni dogajanj v dramu, saj je zgodba postavljena v širše obdobje, v katerem so zajeti tudi dogodki iz zadnje vojne, ki so spremenili način življenja in junake drame med seboj še bolj oddaljili. To posebej velja za Jankina, ki po več letih prejme pismo nekdanje zaročenke in upa, da je njeno vabilo zanj nova možnost. Toda stvari se odvijajo drugače, kot si je zamislil in želel.

Oddajniki II. TV mreže:

15.25 Test - športno popoldne - 15.40 Rokomet Medveščak: Borac - 17.00 Zlata pirueta - 18.00 Nogomet Partizan - Hajduk, reportaža - 18.30 Vaterpolo Partizan: Pošk Brodomekur, slov. komentar - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Grimseyev otok v severnem Atlantiku, dokumentarna oddaja - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.10 V zadnjem hipu, ameriški film (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

9.50 Poročila - 10.00 Mizica, pogumni se - 11.30 Narodna glasba - 12.00 Kmetijska oddaja - 14.15 Gledalci in TV - 14.45 Winnietou, mlad. film - 16.20 Nedeljsko popoldne - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Ščuke pa ni... - 21.05 Dokumentarna reportaža - 21.35 TV dnevnik - 21.55 Na svoj način - 22.10 Športni pregled

PONEDELJEK, 24. XI.

8.45 TV v šoli: TV koledar, Pravljica, Kultura govora in branja, Makedonščina - 10.00 TV v šoli: Materičina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, Iz arhiva šolske TV, Zadnje minute (do 11.55) - 14.55 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) -

16.10 Kmetijska oddaja TV Novi Sad - 17.10 Poročila - 17.15 Minigodci v glasbeni deželi - 17.30 Živalstvo Avstralije, poljudno znanstvena serija - 18.00 Delegatski vodnik: Delegatski sistem v samoupravnih interesih skupnosti - 18.20 Jezik v javni rabi: Izpeljanke iz skladenjske zveze - 18.35 Obzorik - 18.45 Mladinska oddaja - 19.15 Risanka - 19.20 Cickak - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Carl Orff: Carmina Burana, opera - 21.05 Propagandna oddaja - 21.10 V znamenju - Seja CK ZKS - 22.10 Mosaik kratkega filma

Nocoj si bomo namesto drame ogledali opero Carla Orffa Carmina burana, ki je napisana na besedilo pesmi iz rokopisne zbirke potujočih študentov in klerikov iz trinajstega stoletja.

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Medvedek Uhec, lutkovna nadaljevanje - 18.00 Otroška oddaja - 18.15 Ljudje govore: Življenje in boj učiteljice Nadje - 18.45 Telesport - 19.30 TV dnevnik - 20.00 M. Begović: D. Piškorić: Kresna noč, drama - 21.30 Glasbeni trenutek - 21.35 Kultura - 22.20 TV dnevnik - 22.35 Glasbeni dnevnik (do 23.15)

TV Zagreb - I. program:

17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Medvedek Uhec - 18.00 Otroška oddaja - 18.15 Politična šola ZK Hrvatske, II - 18.45 Mladinska oddaja - od 19.30 naprej isto kot na odd. II. TV mreže

TOREK, 25. XI.

9.00 TV v šoli: TV koledar, Nalezljive bolezni, Dom brez hišne številke, Dnevnik 10 - 10.00 TV v šoli: Prirodopis, Risanka, Književnost in jezik, Zgodba, Glasbena vzgoja, Zadnje minute (do 11.55) - 16.15 Šolska TV: O katodnem osciloskopu, Gibanje zračnih gnet, Hrana in sonce, Uravnilovka in uspešnost dela, Dohodek, TOZD je družbena last - 17.15 Poročila - 17.20 Dimnikarček se potepa po svetu - 17.30 Poletavček - 18.00 Srečanje oktobra 80, 4. oddaja - 18.25 Obzorik - 18.35 Po sledih na-

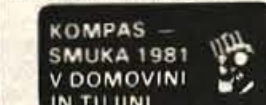
predka - 19.05 Risanka - 19.15 Cickak - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Mednarodna obzorja: Mlajša sestra Belorusija - 21.05 Propagandna oddaja - 21.06 B. Ibanes: Trasje in blato, španska TV nadaljevanje - 21.55 V znamenju - 22.10 Dinarske skice, balet

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.40 Pionirski TV studio - 18.15 Branje - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Brasil Fantastico, zabavno glasbena oddaja - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Porota, dokumentarna serija - 22.10 Poezija - Mila Kačičeva: Poezija in življenje (do 22.35)

TV Zagreb - I. program:

17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Pionirski TV studio - 18.15 Branje - 18.45 Dnevnik 10 - 19.00 Kulturni pregled - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Aktualnosti - 20.55 Mož v stekleni kletki, ameriški film - 22.35 TV dnevnik

SREDA, 26. XI.

9.20 TV v šoli: TV koledar, Ali ste vedeli, Kanal Donava-Tisa-Donava - 10.00 TV v šoli: Boj za obstanek, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba (do 11.20) - 17.20 Poročila - 17.25 Zbisi - S. Makarovič: Polh si sposodi hrushko - 17.45 Anamorfoze, 2. del kulturno dok. oddaje - 18.10 Na obisku: KUD "Mladost" Rudar - 18.40 Obzorik - 18.55 Ne prezrite - 19.10 Risanka - 19.15 Cickak - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrna do zrna - 19.30

dnevnik - 19.55 propagandna oddaja - 20.00 Film tedna: Malopridneži, ameriški film - 21.45 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 21.50 V znamenju - 22.05 Miniature: Alenka Gerlovič

Dela Williama Faulknerja, pisatelja ameriškega juga, so bila že od nekdaj zanimiva za filmske ustvarjalce. Tudi Malopridneži so privedba njegovega romana. Vendar pa je moral pisateljeva neizprosnost kritika prepustiti mesto romanu, ki je v šegavi obarvanosti in podobi Mississippija na začetku našega stoletja.

ko so bili avtomobili še prava redkost. V glavni vlogi je zaigral Steve McQueen.

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Lutkovna predstava - 18.15 Izobraževalna oddaja - 18.30 Amaterski studio - 19.30 TV dnevnik - 20.00 A. Obradović: Ljudje z juga, predstava mostarskega narodnega gledališča - 21.30 Včeraj, danes, jutri - 21.50 Kitara in kitaristi - 22.20 M. Kelemen: Apokaliptika, opera-balet (do 23.20)

TV Zagreb - I. program:

17.15 TV dnevnik - 17.35 TV koledar - 17.45 Lutkovna predstava - 18.15 Dokumentarni film - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Prosta sredi - 21.30 Pop non stop, zabavno glasbena oddaja - 22.15 TV dnevnik - 22.30 Dokumentarni film

ČETRTEK, 27. XI.

9.00 TV v šoli: TV koledar, Nasvidenje spomladi, Matematika, Naše, tvoje, moje - 10.00 TV v šoli: Kemija, Risanka, Biologija, Predšolska vzgoja, Zadnje minute (do 11.40) - 16.15 Šolska TV: O katodnem osciloskopu, Gibanje zračnih gnet, Hrana in sonce, Uravnilovka in uspešnost dela, Dohodek, TOZD je družbena last - 17.15 Poročila - 17.20 Kdo bo zmagoval, češki dokumentarni film - 17.40 Bjorn Borg, francoski dokumentarni film - 18.00 Klesar in sinova, otroška oddaja TV Sarajevo - 18.30 Obzorik - 18.40 Ugasla kulturna ognjišča, dokumentarna odd. TV Skopje - 19.10 Risanka - 19.15 Cickak - 19.22 TV nocoj - 19.24 Zrna do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 Obljubljena dežela za bodečo žico, dokumentarna oddaja - 21.10 Jazz na ekanu: Kvartet Ronnie Scott - 21.35 V znamenju - 21.50 Za lahko noč: F. Chopin-Largo iz sonate za čelo in klavir

Oddajniki II. TV mreže:

16.55 Test - 17.10 TV dnevnik v madžarsčini - 17.30 TV dnevnik - 17.45 Pučje strašilo - 18.15 Znanost - 18.45 Dnevi jazz - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kino oko - 23.00 Včeraj, danes, jutri (do 23.00)

PETEK, 28. XI.

8.45 TV v šoli: TV koledar, TV vrtec, Ruščina, Energija vode - 10.00 TV v šoli: Angličščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute (do 11.55) - 16.05 Poročila - 16.10 Pravljice iz lutkarjevega vozička - 16.35 Pan Tau, češka otroška serija - 17.05 Obzorik - 17.15 Košarka Iskra Olimpija: Cibona, prenos (za JRT) - v odmoru Propagandna oddaja - 18.45 Telesport 80, 4. oddaja - 19.10 Risanka - 19.15 Cickak - 19.24 TV nocoj - 19.26 Zrna do zrna - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.00 7 + 7, zabavno glasbena oddaja - 21.00 Propagandna oddaja - 21.05 V znamenju - 21.20 Washington za zaprtimi vrati, TV nadaljevanje - 22.30 Med strahom in dolžnostjo, slovenski film

Vojko Duletić je doslej posnel štiri celovečerne filme. Med strahom in dolžnostjo je njegov tretji. Zgodba se odvija v drugi svetovni vojni v polhograjskih hribih. V ospredju dogajanja je majhna kmetija, na kateri se lastnika srečujejo vsakodnevni tegobami, revščino in s trdim delom na skopi zemlji. Njune težave vojna še poveča; mimo domačije prihajajo razne vojske, ropajo in jemljejo še tisto malo, kar lastnika uspeva zrediti. A vendar je volja, da bi preživela, močnejša od vsega hudega.

Oddajniki II. TV mreže:

17.45 Test - 18.00 Zagrebska panorama - 18.45 Ogramba in zaščita - 19.15 Mali koncert - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Gost urednik: Jakov Blažević - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.15 Bilečanka, glasbena oddaja - 22.00 Portreti: Boro in Ramiz - 22.30 Recital za alt saksofon (do 23.00)

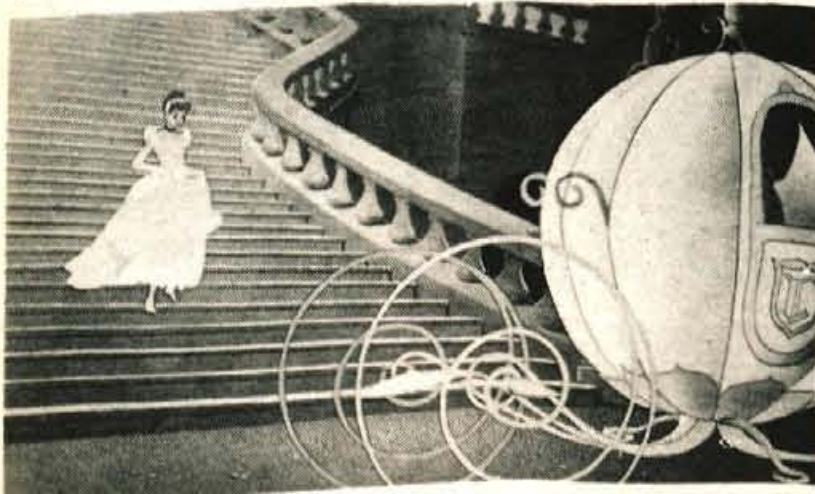
NOVO V KINU

Dan velikih valov je zgodba o treh prijateljih, mojstrih jadranja na deski. Je pa tudi več kot le privlačen prikaz obvladovanja valov. Življenja ne sestavljajo samo lepe stvari. Prijatelji se počasi razhajajo. Njihove usode so toliko zanimivejše, ker se za njimi skrivajo problemi ameriške mladine.

V kino podjetju so najbrž prepričani, da bo šla zahodnonemška seksi drama Vanessa dobro v promet, saj jo bodo vrteli kar ves prihodnji teden. »Moralnežem in otrokom zaradi kočljivih prizorov ogleda ne priporočamo, čeprav film, po vsebini sodeč, ne bo tako slab.

Najmlajši pa se bodo razveselili zgodbi o zapostavljeni deklici, ki z vilino pomočjo osvobi bogatega princa. Risani film Pepelka je nastal v Disneyevih studijih.

Avtorji italijanske komedije Presajanje moškosti obljublja veliko smeha. Zgodba govori o priletnem bogatašu, ki želi kupiti moško moč. Seveda mu je nihče ne odstopi, na koncu, ko že domata obupa, pa se mu vrne sama od sebe.

KINO

KRANJ CENTER

21. novembra amer. barv. fant. grozljiva KRČ GROZE ob 16. in 20. uri
22. novembra amer. barv. fant. grozljiva KRČ GROZE ob 16. in 18. uri, DNEVI VOJ-
VODINSKE KULTURE program dokument. in animir. filmov ob 20. uri, premiera ital. barv. erot. komedije PRESAJANJE MOŠKOSTI ob 22. uri

23. novembra jap. barv. risani film PAL-
CICA ob 10. uri, amer. barv. fant. grozljiva KRČ GROZE ob 15. in 19. uri, premiera nem. barv. erot. filma VANESA ob 21. uri
24. in 25. novembra premiera amer. barv. Walt Disneyevskega risanege filma PEPELKA ob 16. uri, nem. barv. erot. film VANESA ob 18. in 20. uri
27. novembra amer. barv. risani film PE-
PELKA ob 16. uri, amer. barv. film NO-
TRANJOSTI ob 18. in 20. uri

KRANJ STORŽIČ

21. novembra danski barv. erot. film AVTOCESTA V POSTELJI ob 16. in 18. in 20. uri

22. novembra ital. barv. pust. film PUSČI-
CA, MEČ IN KARATE ob 16. uri, amer. barv. pust. film CONVOY ob 18. in 20. uri
23. novembra ital. barv. komedija TUDI
ANGELI HITRO VOZJO ob 14. in 18. uri, amer. barv. fant. film VOJNA ZVEZD ob 16. uri, premiera amer. barv. akcij. filma DAN VELIKIH VALOV ob 20. uri
24. in 25. novembra amer. barv. akcij. film DAN VELIKIH VALOV ob 16. in 18. in 20. uri
26. novembra franc. barv. komedija RAZ-
JEZIL SE BOM ob 16. in 18. in 20. uri
27. novembra amer. barv. fant. film VOJ-
NA ZVEZD ob 16. in 18. in 20. uri

KINO TRŽIČ

22. novembra ital. barv. akcij. film TUDI
ANGELI HITRO VOZJO ob 16. uri, amer. barv. erot. film NOČNE IGRE ob 18. in 20. uri, premiera amer. barv. akcij. filma DAN VELIKIH VALOV ob 22. uri

23. novembra amer. barv. Walt Disneyev
film PEPELKA ob 15. uri, amer. barv. erot. drama NOČNE IGRE ob 17. in 19. uri, premiera amer. barv. krim. filma SKRIV-
NOST ŠVICARSKÉ BANKE ob 21. uri

24. novembra ital. barv. pust. film PUSČI-
CA, MEČ IN KARATE ob 17. uri, premiera domačega barv. filma SKRIVNOST NIKO-
LE TESLE ob 19. uri

25. in 26. novembra ital. barv. erot. kome-
dija PRESAJANJE MOŠKOSTI ob 17. in 19. uri

27. novembra amer. barv. krim. film SKRIVNOST ŠVICARSKÉ BANKE ob 17. in 19. uri

KINO KAMNIK

22. novembra amer. barv. Walt Disneyev-
risani film PEPELKA ob 16. uri, amer. barv. rock musical LASJE ob 18. in 20. uri, premiera nem. barv. erot. filma VANESA ob 22. uri

23. novembra angl. barv. pust. film DE-
KLE IZ PLEMENA ASHANTI ob 15. uri, amer. barv. rock musical LASJE ob 17. in 19. uri, premiera ital. barv. erot. filma PRESAJANJE MOŠKOSTI ob 21. uri

24. novembra amer. barv. krim. film SKRIVNOST ŠVICARSKÉ BANKE ob 18. in 20. uri

25. in 26. novembra amer. barv. fant. groz-
ljiva KRČ GROZE ob 18. in 20. uri
27. novembra premiera amer. barv. filma KRAMER PROTI KRAMERJU ob 18. in 20. uri

DUPLICA

22. novembra nem. barv. erot. film VANE-
SA ob 20. uri

23. novembra amer. barv. pust. film ŠTIR-
JE MUŠKETIRJI ob 15. uri, premiera ital. barv. erot. komedije PRESAJANJE MOŠKOSTI ob 17. in 19. uri

26. novembra amer. barv. glasb. musical LASJE ob 20. uri

27. novembra amer. barv. fant. grozljiva KRČ GROZE ob 20. uri

KOMENDA

21. novembra ital. barv. akcij. film TUDI
ANGELI HITRO VOZJO ob 19. uri

22. novembra amer. barv. pust. film ŠTIR-
JE MUŠKETIRJI ob 17. uri, amer. barv. fant. film VOJNA ZVEZD ob 19. uri

ČESNJICA

21. novembra amer. barv. west. film ZA-
GRIZI V KROGLO ob 20. uri

23. novembra angl. barv. mladinski film NENAVADNI PSI ČUVAJI ob 17. uri, angl. barv. vojni film MOST NA REKI KWAI ob 20. uri

KINO RADOVLJICA

21. novembra gostuje GLEDALIŠČE
22. novembra amer. barv. krim. film TAJNI DRUŽABNIK ob 18. uri, franc. barv. zabavni film POROČNA AGENCIJA ob 20. uri

23. novembra franc. barv. zabavni film POROČNA AGENCIJA ob 18. uri, amer. barv. krim. film DETEKTIV TOMA ob 20. uri

24. novembra amer. barv. krim. film TAJ-
NI DRUŽABNIK ob 20. uri

25. novembra amer. barv. krim. film DE-
TEKTIV TOMA ob 20. uri

26. novembra amer. barv. akcij. film KASKADERJI IN ROKERJI ob 20. uri

27. novembra amer. barv. krim. komedija UBLJANJE A LA CARTE ob 20. uri

KINO BLEJ

21. novembra amer. barv. pust. film ČU-
VAJ DIVJINE ob 20. uri

22. novembra amer. barv. pust. film ČU-
VAJ DIVJINE ob 18. in 20. uri

23. novembra amer. barv. pust. film TI-
GROVE OČI ob 18. uri, jap. barv. zabav. film KAMIKAZE NA KOLESIH ob 20. uri

24. novembra franc. barv. zabav. film PO-
ROČNA AGENCIJA ob 20. uri

25. novembra amer. barv. krim. film TAJ-
NI DRUŽABNIK ob 20. uri

26. novembra amer. barv. krim. film DE-
TEKTIV TOMA ob 20. uri

27. novembra amer. barv. pust. film TIGROVE
OČI ob 18. uri

23. novembra amer. barv. pust. film ČU-
VAJ DIVJINE ob 18. uri, jug. barv. film DNEVI ODSANJ ob 20. uri

27. novembra franc. barv. zabavni film PO-
ROČNA AGENCIJA ob 20. uri

27. novembra franc. barv. pust. film TIGROVE
OČI ob 18. uri

27. novembra franc. barv. pust. film TIGROVE
OČI ob 18. uri

27. novembra franc. barv. pust. film TIGROVE
OČI ob 18. uri

27. novembra franc. barv. pust. film TIGROVE
OČI ob 18. uri

27. novembra franc. barv. pust.

Aktivni oddih v Dubrovniku

V svojem hotelu v Dubrovniku Kompas preko cele zime nudi aktiven oddih. Hotel je prenovljen in ima zaprt zimski bazen, savno, masažo, trim kabinet, ter seveda centralno ogrevanje. V ceno tedenskega bivanja po osebi, ki je od 3.050 do 3.450 din (odvisno od sobe), je vračunan prevoz z letalom tja in nazaj, prevoz z letališča do hotela in obratno, 7 polnih penzionov, turistična taksa in prijava. Ob bivanju nad 7 dni boste plačali 1.000 din manj. Za novoletni termin od 28. 12. do 4. 1. so cene nekoliko višje. Posebej za goste hotela Kompas pa so letos ustanovili »Klub Seniors«, v okviru katerega se odvija bivanje v hotelu. Klub nudi vključeno v zgoraj navedene cene (brez doplačila): aperitiv ob prihodu, stacioniranega vodiča, ki bo v hotelu skrbel za dobro počutje gostov, bogat program dela in aktivnosti v času bivanja, poseben klubski prostor za dnevni oddih, v katerem bodo na voljo knjižnica, TV sprejemnik in družabne igre, prehrano po lastnem izboru (naročilo za naslednji dan), možnost dietne prehrane, enkrat tedensko bo šef kuhinje demonstriral pripravo dietne prehrane, vsak dan bo v hotelskem bazenu organizirano plavanje, rekreacija in masaža v času, ko v prostorih ne bo drugih gostov, gostom bo omogočena nabava zdravilnih čajev in drugih preparatov v svobodni prodaji, proti doplačilu pa se bodo lahko udeleževali izletov v bližnjo okolico. Naštetim ugodnostim so dodali še 30 % popust za otroke do 7. leta in 20 % popusta za ostale na bivanje na tretjem ležišču v dvoposteljni sobi.

KVLINARIČNI TEDNI V GOSTINSKIH OBRATIH PETROLA SO V POLNEM TEKU

V restavraciji Deteljica v Bistrici pri Trzinu so vam še do pojutrišnjem na voljo narodne jedi: štajerska kisla juha, močnikova juha, belokranjsko cvrtje, ajdov trijed, ričet, kranjska bržola, jota, bizeljaka ajdova potica, ajdovi žganci, ocvirkova radičeva solata...

Mizo si lahko rezervirate na telefon: 50-575.

Ce boste šli ta konec tedna proti Zagrebu, se lahko ustavite v motelu Čatež, kjer nudijo kolone. V restavraciji Tepanje ob cesti Ljubljana-Maribor lahko ravno tako kot v Deteljici te dni poskusite narodne jedi. V motelu Podlehnik ob cesti Maribor Ptuj pa ima do nedelje Teden polžev.

Jutri se lahko udeležite kulinarčnega izleta v Tepanje in Podlehnik, v Liboje in Ptuj, ter v Čatež, kjer bo ples. Izlet, ki stane samo 520 din (prevoz, 3 obroki, ogledi, ples, vodstvo), organizirata Petrol in Sap Viator, ki tudi sprejema prijave.

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE — HALA A — LJUBLJANA

20. XI. — 1. XII. 1980
PREDPRODAJA:
INEX: TITOVA 25
LJUBLJANA

JE ŽE PRI NAS

Včeraj je bila premiera, ki je navdušila polno Gospodarsko razstavišče. Predstave so skoraj vsak dan dvakrat, popoldne in zvečer, ob nedeljah pa dopoldne in zvečer (popoldne ob 15.30, zvečer ob 19.00, dopoldne ob 10.30).

KAM?

- Črna gora — 28/11, 4 dni
- Medulin — 4 dni, 28/11
- Mali Lošinj — 4 dni, 28/11
- Rim — 5 dni, 26/11
- Grčija — 4 dni, 29/11
- London — 5 dni, 28/11
- Benetke — Verona — Padova — 2 dni, 29/11
- Pariz — 3 dni, 28/11
- NIL — večna reka, reka življenja — 9 dni, 30/11 (brez Abu Simbla)

SMUČANJE

- Kranjska gora, Bovec, Kanin, Pampeago, Alleghe-Selve di Cadore, Passo Tonale, Nevegal, Passo Pordoi, Avoriaz-Morzine, Chamonix, Obertauern, La Toussuire

STROKOVNO POTOVANJE

- London — izpopolnjevalni tečaj angleščine za učitelje in profesorje angleščine, 2 tedna, odhod 18/1-1981

KOMPAS — JESEN — ZIMA — POMLAD OB MORJU

- Hoteli v Portorožu — Poreču — Vrsarju — Rovinju — Medulinu — Rabcu — Malem Lošnju — Opatiji — Dubrovniku — Crikvenici — Selcah — Rabu — Primoštenu — Splitu — Baški vodi — Makarski — Podgori — Veliki Luki — Korčuli — Igalu

SILVESTROVANJE

- Prekmurje — 2 dni, 31/12
- Dobrna — Rogla — Kope — 5 dni, 31/12
- Medulin — 5 dni, 31/12
- Dubrovnik — 2 dni, 31/12

Kompasovo poslovalnico na Jesenicah so pred kratkim prenovili. V prijetno urejenih prostorih vas čaka celovit turistični in potovalni servis (ponedeljek — petek, 7. — 19.30; sobota, 7. — 14.), pokličete pa lahko tudi po tel. 81-768.

S sodobnimi modeli v novo sezono

alpina

ŽIRI

ČEVLJI ZA HOJO PO ZASNEŽENEM TERENU

— pred in po smučanju

— za prosti čas na smučiščih

2924

Topla, udobna in sodobna obutev varuje nogo pred snegom, mrazom in vlago

Alpina izdeluje tekaške čevlje, ki so primerni za vas, ki hodite ali tečete.

So lahki, topli in udobni za:

- hojo
- tek
- rekreacijo
- tekmarjenje

TOUR 5210

SARNA JR

Primerni za neurejene in urejene smučine.

Zaščiteni proti prepuščanju vode

SARNA 5205

OSNOVNA ŠOLA STANE ŽAGAR

Kranj
Komisija za delovna razmerja osnovne šole razpisuje dela in naloge

UČITELJA RAZREDNEGA POUKA
s polnim delovnim časom za nedoločen čas
nastop dela po dogovoru
Pogoji: — PA učitelj razrednega pouka

KNJIŽNICA
s polnim delovnim časom za nedoločen čas
nastop dela 10. 12. 1980
Pogoji: — knjižničarstvo PA oziroma, da izpolnjuje pogoje za učitelja osnovne šole

PK KUHARICE
s polnim delovnim časom za nedoločen čas
Pogoji: — poskusno delo v trajanju 6 tednov

Prijava z dokazilom o strokovnosti pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov Osnovna šola Stane Žagar Kranj, Cesta 1. maja 10 a — razpisno komisijo.

ISKRA
Industrija za telekomunikacijo
elektroniko in elektromehaniko
Kranj, n. sol. o.

Delavski svet TOZD TOVARNA ŠTEVCEV
razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE ODDELKA ZA EKONOMIKO

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— visokošolska izobrazba ekonomske smeri,
— 5-letne ustrezne delovne izkušnje,
— pogoje, ki jih za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi določa Družbeni dogovor o ureditvi kadrovske politike v občini Kranj.

Razpisana dela in naloge velja 4 letna mandatna doba.
Kandidati naj pisane prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov ISKRA ELEKTROMECHANIKA Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, Kranj, z oznako »za TOZD ŠTEVCEV«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po sklepu DS TOZD

HTDO GORENJSKA JESENICE
TOZD Gostinstvo Jesenice

Odbor za medsebojna razmerja objavlja prosta dela in naloge

2 SAMOSTOJNIH NATAKARJEV

Pogoji:
— KV natakari ali z delom pridobljene delovne izkušnje,
— delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom

3 SAMOSTOJNIH KUHARJEV

Pogoji:
— KV kuhar ali z delom pridobljene delovne izkušnje,
— delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s polnim delovnim časom

RECEPTORJA
za opravljanje del in nalog ob nedeljah in praznikih
oziroma 80 ur mesečno

Pisane prijave pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov HTDO Gorenjska, Jesenice, kadrovska služba, Prešernova 16, Jesenice.

KEMIČNA TOVARNA PODNART p. o. PODNART

Delavski svet razpisuje prosta dela in naloge

vodje splošne službe

Pogoji:
— diplomirani pravnik in 3 letne delovne izkušnje ali pravnik in 5 letne delovne izkušnje na ustreznih vodilnih ali vodstvenih delih in nalogah,
— strokovni izpit za opravljanje zunanjetrogovinskih poslov,
— moralno-politična neoporečnost,
— 3 mesečno poskusno delo
Pisane prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v 15 dneh po objavi.

Osnovna šola
FRANCE PREŠERER
Kranj

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri osnovni šoli razpisuje prosta dela in naloge

ČISTILKE PRI PODRUŽNIČNI ŠOLI DUPLJE ZA NDC.

Razpisni rok velja 15 dni po objavi.

Prijave pošljite komisiji za medsebojna delovna razmerja pri osnovni šoli France Prešeren Kranj.

Obrtno podjetje
za popravilo
tehtnic
TEHTNICA
Kranj,
Benedikova 1

razpisuje na podlagi sklepa zbora delavcev prosta dela in naloge

ADMINISTRATIVNO KOMERCIALNEGA REFERENTA

Pogoji:
— ekonomski ali administrativni tehnik,
— poklicna administrativna šola,
— znanje strojepisja

Delo se združuje za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu). Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. Razpis velja do zasedbe.

ŽIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE - KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 21. 11. do 28. 11. 1980

Za občini Kranj in Trzin

TERAN Janez, dipl. vet.,
Kranj, Vrečkova 5, tel.
26-357 ali 21-798
RUDEŽ Anton, dipl. vet.,
Kranj, Benedikova 6 a, tel.
23-055

Za občino Škofja Loka
PIPP Andrej, dipl. vet.,
Škofja Loka, Partizanska
37, tel. 60-380
KRIŽNAR Miro, dipl. vet.,
Godešič 134, tel. 62-130

Za občini Radovljica in
Jesenice
PAVLIČ Franc, dipl. vet.,
Zasip, Stagne 24, tel. 77-639
Dežurna služba pri Živino-
rejskem veterinarskem za-
vodu Gorenjske, Iva Slavca
1, tel. 25-779 ali 22-781 pa
deluje neprekinjeno.

PRIREDITVE DRUŠTVA MODRINA

MATINEJSKI PLES

Za učence višjih razredov osnovnih šol pod strokovnim vodstvom plesnega učitelja bo v nedeljo, 23. novembra ob 15. uri v Delavskem domu v Kranju, vhod št. 6

Vabljeni tudi starši plesalcev.

Kemična tovarna

Delavski svet objavlja na podlagi 83. člena Statuta delovne organizacije naslednji razpis za opravljanje del in nalog

individualnega poslovnega organa — direktorja

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko izobrazbo metalurške, kemične, ekonomske ali pravne smeri,
- da imajo pet let prakse, od tega najmanj tri leta na vodilnem položaju v industrijski delovni organizaciji,
- da so širše družbeno-politično aktivni,
- da so moralno in politično neoporečni,
- da se da iz dosedanjega dela utemeljeno sklepati, da bodo pri svojem delu uspešni

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Pisane prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo priporočeno v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Exoterm, kemična tovarna Kranj, Struževo 66, z oznako za razpisno komisijo.

Tiskarna in kartonaža
GORENJSKI TISK n. sol. o.
TOZD DODELAVA Kranj, b. o.
Kranj, Moše Pijadeja 1

Delavski svet TOZD DODELAVA KRANJ, b. o. v skladu s statutom TOZD razpisuje dela in naloge

individualnega poslovnega organa TOZD dodelava Kranj, b. o.

VODJE TOZD DODELAVA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima višjo šolsko izobrazbo,
- da ima najmanj dve leti delovnih ustreznih izkušenj v grafični dejavnosti ali dejavnosti v okviru TOZD,
- prijavljeni kandidati pa morajo izpolnjevati še naslednje pogoje:
- da imajo pozitiven odnos do pridobitve socialistične revolucije, bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov, ustvarjalni odnos do uveljavljanja samoupravljanja, odnos do dela, ljudi in sodelavcev, spoštovanja zakonitosti, poštenosti, odgovorno gospodarjenje z družbenimi sredstvi, ter sposobnost povezovanja pravic z dolžnostmi in odgovornostjo,
- da niso bili nepojasnjeno obsojeni za naklepna kazniva dejanja zoper temeljne socialistične samoupravne družbene ureditve in varnost države, zoper gospodarstvo, zoper samoupravne pravice, zoper družbeno lastnino in zoper uradno dolžnost.

Mandat individualnega poslovnega organa TOZD v smislu statuta TOZD traja 4 leta.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po objavi razpisa. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo priporočeno na naslov Tiskarna in kartonaža Gorenjski tisk, n. sol. o. Kranj, Moše Pijadeja 1 — za razpisno komisijo.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po zaključku razpisnega roka.

CENTRAL

CENTRAL n. sol. o.
Gostinska in trgovska delovna organizacija
Kranj, Maistrov trg 11

Objavlja na podlagi Pravilnika o delovnih razmerjih, sklepa sveta PE Preddvor, sklepa IO DS TOZD VINO in IO DS DSSS proste delovne naloge in opravila

1. v TOZD Gostinstvo — PE Preddvor
VODJE KUHINJE
— stanovanje zagotovljeno

2. v TOZD VINO
VODJE POLNILNICE

3. v DSSS
ČISTILKE

Pogoji:

pod 1.:

- hotelska šola ali gostinska šola z dopolnilno izobrazbo,
- 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- poskusno delo 3 mesece

pod 2.:

- srednja strokovna izobrazba strojne smeri,
- 2 leti delovnih ustreznih izkušenj,
- poskusno delo 3 mesece

pod 3.:

- končana osnovna šola,
- poskusno delo 1 mesec

Kandidati naj pošljejo pisane prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov Central Kranj, Maistrov trg 11 — kadrovska služba. Vsi prijavljeni kandidati bodo pisмено obveščeni o izidu izbirnega postopka v 30 dneh po poteku roka za prijave.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame in stare mame

FRANČIŠKE RIBNIKAR

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno so-
žalje, poklonjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.Hvala duhovniku in pevskega zboru za lep pogrebni obred. Posebna zahvala celotnemu
zdravniškemu in sesterskemu osebju Pnevmoškega oddelka 200 Instituta za TBC Golnik,
ki so ji v njenih zadnjih težkih trenutkih stali ob strani in ji lajšali bolečine.

Mož in sinovi!

JANEZA GAŠPIRCA

Cimžarjevega ata

se najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem za nesebično pomoč, izrečeno
sožalje in podarjeno cvetje ter številno spremstvo na zadnji poti.Iskrena hvala vsem sodelavcem kolektiva Iskre — Oddelka GPP, kolektiva Oljarice Britof, Obrt-
nega podjetja Cerklje, kolektiva Strmol za izrečeno sožalje in podarjene vence.Nadalje se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju Instituta Golnik za dolgoletno zdravljenje, dr. Bo-
rutu Beleharju in sestri Anici Žura za obiske na domu v času njegove težke bolezni. Zahvala velja
tudi duhovščini za opravljen pogrebni obred, pevcem, zvonarjem in vsem, ki so pomagali v teh
težkih dneh.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi!

Češnjavek, Gorenje, Zalog, Letence, 13. novembra 1980

ZAHVALA

Ob boleči, mnogo prezgodnji izgubi drage žene, mamice, hčerke in sestre

MARINKE KOSMAČ

roj. Podobnik — iz Stare Oselice št. 22

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih
stali ob strani in nam pomagali, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na
njeni zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo sodelavcem iz Termopola Sovodenj in Geološkega
zavoda Ljubljana ter kolektivoma SGP Tehnik iz Škofje Loke ter O. S. Ivan Tavčar iz Gorenje vasi.
Iskrena zahvala tudi govornikom za tople poslovilne besede, pevcem za žalostinke ter ž.g. župniku
za opravljen obred.

Vsem še enkrat, naša iskrena hvala!

Žalujejoči: mož, hčerki, ata, mama in brat

Stara Oselica, 10. novembra 1980

V SPOMIN

mojega moža

FRANCA KRAJNIKA

Minilo je leto odkar si se za vedno poslovil od nas. Sonce, ki zatone in se ohladi še vedno se povrne,
toda tebe ni. 17. novembra si zaključil in se poslovil od vseh nas. Ne moremo te pozabiti, ker si nas
vse neskončno ljubil. V našem domu je ostala praznina, v naših srcih pa bolečina in solze, ki se ne
bojo nikoli posušile. Vsem se najtopleje zahvaljujem.

Kdorkoli se ga spominja in mu prižiga svečke, še enkrat hvala.

Žena Angelca, sin Miro z družino, hčerka Olga z družino in vsi sorodniki.

ZAHVALA

Ob smrti očeta, starega očeta, brata in strica

JANEZA NAROBETA

Kovačevega ata iz Podrečja št. 53

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom, ki so se poslovili od njega,
ga pospremili na zadnji poti, mu darovali cvetje in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni
krajevni organizaciji ZZB NOV Mavčiče in ZVVI Kranj — Stražišče za venec in izkazano pozornost
ob njegovi smrti, obema nosilcema praporov in tov. Filipu Lavriši za poslovilne besede ob odprtem
grobu. Hvala tudi g. župniku za pogrebni obred.

Vsi njegovi!

Podrečje, 14. novembra 1980

MALI
OGLASItelefon
23-341

PRODAM

SEDEŽNO GARNITURO in
2 kW termoakumulacijsko PEC.
prodam. Plačilo možno s kreditom.
Pevc Jana, C. talcev 6, Škofja Loka.
tel. 064-60-754 9615Prodaj malo rabljeno PEC stad-
ler, 35.000 c.c.al. Telefon 064-61-919
9698Prodaj dve KRAVI, dobri mle-
karici, ki sta prvič teletili. Čebulj,
Adergas 27, Cerklje 9702Prodaj 5 mesecev starega ZRE-
BETA, Vrba 6, Zirovnica 9704Prodaj električni in plinski STE-
DILNIK, Jelenko, Nazorjeva 6,
Kranj 9740Prodaj novo leseno OTROŠKO
STAJICO in HOJCO, Florjančič,
Zasavska 24, Kranj 9741Prodaj 10 tednov stare MLA-
DICE — NEMSKE OVČARJE z
rodovnikom, Jerala, Zeje 6, Duplje
9742Prodaj električni ŠIVALNI
STROJ avtomatik, Rogelj Franc,
Drolčevo naselje 21, Kranj — Ore-
hek 9743Prodaj LES za ostrešje, Stenovec
Drago, Moše 2, Smlednik 9744Po zelo ugodni ceni prodam nov
ženski KRZNEN PLASČ — perzi-
aner (nogice — črn) z ovratnikom iz
nerca, modni kroj, velikost št.
38—40, Informacije po tel. 60-413
popoldan 9745Prodaj dobro ohranjeno STRUŽ-
NICO prvomajska TES 3, 250x2000,
Kranj, C. na Klanec 37 9746Prodaj 2 trajnožareči PEČI:
koppersbusch in gorenje, po ugodni
ceni, Blejska Dobrava 26/a 9747Prodaj 5 let staro KOBILLO,
Višelnica 4, Zg. Gorje 9748Prodaj nov uvožen VRTALNI
STROJ, Telefon 064-82-487 9749Prodaj TELETA, Gorica 17, Ra-
dovljica 9750Prodaj KRAVO tik pred telit-
vijo, Voglje 106, Senčur 9751Prodaj 2 meseca staro NEMSKO
OVČARKO, brez rodovnika, Zevnik,
Zg. Bitnje 70, Zabnica 9752STEDILNIK koppersbusch, rab-
ljen, za 3.000 din, električni RA-
DIATOR emo, za 2.000 din in PE-
ČNICE za lončeno peč, prodam,
Telefon 40-546 9753Prodaj rabljen POLKAVČ in
starejši RADIATOR mol 500/220 —
23 členov, Uršič Ivanka, Luznarjeva
16, Kranj 9754Prodaj drobni in semenski
KROMPIR igor, Čirče 13, Kranj
9755Prodaj novo italijansko frizer-
sko, stensko HAVBO, Informacije
po tel. 064-21-466 9756Prodaj KRAVO s tretjim tele-
tom ali brez, Strahinj 65, Naklo
9757Prodaj en teden starega TELE-
TA — BIKCA, Zeje 12, Duplje 9758Zamenjam brejo KRAVO za ja-
lovo in prodam nove in rabljene
SALONITKE (PLOŠČE) ter sadni
MOST, Lahovče 42, Cerklje 9759Prodaj otroško POSTELJICO,
STAJICO, globok in športni
OTROŠKI VOZIČEK, Kranj, C.
1. maja 73 9760Prodaj mešana DRVA (klaftre),
Lahovče 21, Cerklje 9761Prodaj STEDILNIK na trda go-
riva (širina 47 cm), Znidaršič, Za-
savska 56, Kranj 9762Prodaj električno KITARO so-
list, Telefon 064-28-316 9763Prodaj ŠIVALNA STROJA: pfaf
in danico elektronik, Tel. 064-26-909
9764Prodaj STEDILNIK calorex
koppersbusch, še v garanciji, Kokra
4, Predvor 9765Prodaj 13 kv. m hrast »meblo«
stenske oziroma stropne OBLOGE
in belo OTROŠKO POSTELJICO z
jogijem, Škofja Loka, Kidričeva 39
9766Prodaj malo rabljen črn KR-
ZNEN PLASČ, za 2.000 din in sivo-
modro moško OBLEKO, Informa-
cije po tel. 75-911 od 16. do 20. ure
9767Prodaj OVČO z dvema mladi-
čema, Mošnje 7, Radovljica 9768Poceni prodaj črnobel TELEVI-
ZOR Iskra panorama vega, Strahinj
št. 77 9769Prodaj AVTO-RADIO stereo s
kasetami, Gasperlin Jonatan, Plani-
na 1, Kranj 9797Prodaj približno 500 kosov
STREŠNE OPEKE bobrovec, malo
rabljene, Pestotnik Florjan, Zg. Ko-
kra 66, Jezersko 9798Prodaj doroške plemenske ZAJ-
CE, pasme nemški lisec, Osredkar
Franc, Šutna 34, Zabnica 9799Prodaj obrana ZIMSKA JA-
BOLKA: voščenske, ontaria in jo-
natan, Jerala Janez, Podrečje 11
9800Prodaj KRAVO po izbiri in KO-
TEL za žganjekuho, Gros Jože,
Brdo 1, Ljubno 9801Vse, ki imate smisel
za moderni ples, vabimo
na avdicijo ob ustanovitviSKUPINE ZA MODERNI
PLES

Pogoj:

- starost od 17—23 let,
- višina deklet vsaj 166—172 cm,
- višina fantov vsaj 175—184 cm

Avdicija bo v soboto, dne
22. 11. 1980, ob 16. uri v pro-
storih Delavskega doma v
Kranju, vhod št. 6.Prodaj TELETA za plem-
Zg. Brnik 46, CerkljeProdaj suha DRVA, Aljan-
Bistrica 2, Duplje, tel. 70-006 9802Prodaj KRAVO za zakol, S-
Duh 44, Škofja Loka 9803Po ugodni ceni prodam traj-
žarečo PEC, Rudno 16, Zelen-
de 9804Prodaj dvobrazdni traktor
fergusonov PLUG, Sora 17, Med-
de 9805Prodaj KONJA, Krničar
Mevkuž 7, Zg. Gorje pri Bledu 9806Prodaj 10-litrski KOMPRESOR
Lom 52, Tržič 9807Prodaj PRAŠICE, težke od 100
do 200 kg, Virmaše 42, Škofja Loka
9808Prodaj KRAVO za zakol ali
njam za brejo; ter prevozniki MOL-
NI STROJ, star eno leto, Sp. Brnik
66, Cerklje na Gorenjskem 9809Prodaj 80 kg težkega PRAŠICA
Arh Silvester, Zirovnica 57 9810Prodaj dvobrazdni PLUG IM-
754 (nov, visok), Zabnica 39 9811STEDILNIK na trda goriva
trajnožarečo PEC, prodam, M. Fe-
čej, Zasip — Muže 4, Bled 9812Poceni prodaj lepa ZIMSKA
JABOLKA, Sr. Bela 6, Predvor-
45-223 9813Prodaj 100 kg težkega PRAŠICA
CA, Breg 10, Komenda 9814Prodaj dobro ohranjeno
HINJSKO OMARO, Sušnik Jan-
Beleharjeva 17, Senčur 9815Fotoreporterji pozor! FOTOAP-
RAT canon, japonski in PEC,
ceni prodam, Jakara, Gosposvet-
11, Kranj 9816Prodaj polovico PRAŠICA,
protina polica 19, Cerklje 9817Prodaj PRAŠICE za zakol,
150 kg, Informacije po tel. 81-
9818Zaradi odhoda k vojakom up-
prodaj GLASBENI CENTER
renje, še v garanciji, 2x50 W
zvočniki, Ogled v petek od 17. do
ure, soboto in nedeljo od 8. do
ure, Zarnik Vojko, Dežmanova
Planina — Kranj 9819Prodaj električni RADIATOR
2 kW, še v garanciji, Telefon 22-
9820Prodaj 9 mesecev brejo KRAVO
simentalko, telila bo tretjič, Lah-
če 17, Cerklje 9821Prodaj krmilno KORENJE
OPEKO špičak, Grad 13, Cerklje
9822Prodaj 2 PRAŠICA, težka od 100
do 200 kg, težko KRAVO, po in-
ali zamenjam za mlado, Zalog 1,
Cerklje 9823Prodaj SMUČI (185 cm), Slup-
Grad 5, Cerklje 9824Prodaj večjo količino belih
klenih PRIZM, Bistrica 78, Trži-
popoldanskem času 9825Prodaj rabljeno PEC koppers-
busch, Kalan, Razgledna 4, Za-
Bled 9826Prodaj več mešanih CVER-
GLOV (tudi enodnevnih), Mesec
Ciril, Zabnica 1 9827Poceni prodaj SPALNICO
formacije po tel. 62-882 9828Prodaj montažno GARAJN-
Pintar, Škofja Loka, Stara c. 11
9829Prodaj 20 salonitnih PLOŠČ
15 knigips PLOŠČ za oblaganje
sten, Jerman, Ročevnica 33, Bistrica
pri Trzinu 9830Prodaj 10 mesecev staro PŠČ
KO koker španjel, z rodovnikom
Telefon 57-098 od 12. do 14. ure 9831Prodaj GARAZNA VRATA
širina 230 cm, višina 200 cm, malo
rabljena, mizarsko delo in KON-
ZOLNO DVIGALO, Černe, Krmo-
14, 64247 Zg. Gorje 9832Izdaja CP Glas, Kranj, Stavak TK Go-
renjski tiak Kranj, tiak: ZP Ljudska
pravica, Ljubljana, Naslov uredništva
in uprave lista: Kranj, Moše Pijandja 1.
— Tekoči račun pri SDK v Kranju, šte-
vilka 51900-603-31999 — Telefoni: s. c.
23-341, glavni urednik, odgovorni ured-
nik in uprava 21-835, redakcija 21-888,
komercialna — propagandna, naročnina,
mali oglasi in računovodstvo 23-341.
Oproščeno prometnega davka po
pristojnem mnenju 421-1/72.

BOKEJISTI POZOR! Prodajam **PROJEKTOVNO OPREMO.** Zg. Dup. 9853
Prodajam **PRAŠICA**, težkega pri-
ključa 150 kg. Hartman Franc. Sp. 9848
Prodajam **HLADILNIK** gorenje.
Bistrica 12, Duplje 9849
Prodajam **termoakumulacijsko**
6 kW in nov ženski **PLAŠC**, št.
Prodajam **TELEFON 22-034** 9850
Prodajam **NOVO PEČ** za centralno
gorenje Sombor. Sveteljeva
Prodajam, tel. 41-113 9851
Prodajam **SPALNICO**. Kramarič.
242 9852
Zamenjam plemensko **KRAVO** za
mlako 61, Kranj 9854
Ugodno prodajam **OSOVINE** z leža-
jem in jermenico za **CIRKULAR**.
Golnik 46, soba 101 9855
Prodajam **plinisko PEČ** aida in dviz-
je. **GARAŽNA VRATA**. Pot na
35, Kranj 9856
Prodajam **PEČ** trika, 35.000 kcal. z boiler-
jem, rabljeno, poceni prodajam. Ko-
ranj, Ivan, Ješetova 12, Kranj 9857
Prodajam **skoraj novo DNEVNO**
sedežno garnituro).
Vučič, tel. 27-189 9881
Prodajam **okroglo plastično**
KROKO, približno 3200-litrsko.
Informacije: 25-461 - int. 406 do-
biti 9882
Prodajam **550 kosov porolit OPEKE**
8 cm, format 25 x 20 cm).
Informacije dobite po tel. 24-155 9883
Prodajam **športni OTROŠKI VOZI-**
lari za dvojčke. Žibert, Janeza
1 9884

KUPIM

Kupim **voz BUTAR**. Zabnica 52
9858
Kupim **kos lipovega DEBLA**,
50 do 60 cm, dolžina 150 do
200 cm. Javite po tel.: 064-60-919
9859
Kupim **KOTEL** za žganjekuho,
po možnosti vdelan, kot
parnik. Plešec, Sora 17,
Medvode 9860
Kupim **HRUSKE** in **JABOLKA**
delavo. Telefon 70-084 9769
Kupim **TELIČKO** simentalo,
6 tednov, za rejo. Globočnik
Lahovč 52, Cerklje 9770
Kupim **KOLO** na dvanajst ozi-
deset prestav s tabolarji.
23-341 dopoldan (Dolhar) 9771
Kupim **termoakumulacijsko PEČ**,
3 kW, Novak, Lesce, Vojkova 1
9772

VOZILA

Prodajam **R-4**, star 4 leta, registri-
ran do novembra 1981. Telefon
9834
Prodajam **SKODO**, po
letnik 1978. Zg. Bitnje 164,
9835
Prodajam **OPEL KADETT**, v zelo
dobro stanju, letnik 1968. Zg. Bit-
nja, Zabnica 9836
Prodajam **FIAT 124**, letnik 1970, ali
ZASTAVO 750. Preba-
nja, tel. 49-058 9837
Prodajam **ZASTAVO 1300**, po delih
STROJA za 1300. Kapič
Prešernova 27, Bled 9838
Prodajam **AMIJA 8 break**:
1973 - celega in letnik 1971
delih. Telefon 70-237 9839
Prodajam **SIMCE 1000** prodajam motor,
zavojnik, oboja desna vrata, za-
stavbo in steklo ter še druge
Sara 17, Medvode 9840
Prodajam **P. letnik 1977**, brezhiben, pro-
Informacije po tel. 40-546
9841
Prodajam **SKOVIČ 1500**, letnik 1978, prvič
registriran februarja 1979, prodajam.
Informacije po tel. 74-007 od 19. ure
9842
Prodajam **ZASTAVO 1300**, celo za
Vprašajte po telefonu: 40-617
9843
Prodajam **R-4**, letnik 1974.
Dobrava 8, Kamna gorica 9844
Prodajam **FIAT 126-P**, letnik 1980.
Plačila z gradbenim kre-
ditom. Ogled v nedeljo. Prosen,
c. 14, Šk. Loka 9845
Prodajam **avto 126-P**, letnik 1977.
Cerklje 9846
Prodajam **ZATAVO 101**, letnik 1973,
8M, registriran do septembra
Pavc, Mandeljeva 7/a, Kranj 9847
Prodajam **CZ**, 250 Enduro. Jenko
Godešič 53, Škofja Loka 9711
Prodajam **PUCH CR 125**, moto
Kranjnik Zdravko, Godešič 11/a,
Škofja Loka 9712
Prodajam **3 leta starega ZAPOROŽ-**
je motorja in **ZASTAVO 750** s
motorjem. Tel. 064-40-081
9713
Prodajam **AMI 8 break**, letnik 1972.
Krek, Gmajnica 30/b, Ko-
9717
Prodajam **vrstni red za GOLFA**.
pod sifro: Februar 1981
9773
Prodajam **osebni avto ZASTAVA**
letnik 1979. Znidaršič Igor,
Cankarjeva 4 9774
Prodajam **VW 1500**. Popović Kata-
37, Trzin 9775

Ugodno prodajam **WARTBURGA**.
letnik 1973 in **PRIKOLICO** za
prevoz gradbenega materiala, no-
silnost 1300 kg, ročno motorno KO-
SILNICO, znamki motobenasi, pri-
merno za hribovite kraje in standard
PLETILNI STROJ ter kombiniran
STEDILNIK (4 plin, 2 elektrika).
Informacije po tel. 26-737 Kranj
9777

Prodajam **ZASTAVO 750** ali me-
njam za **ZASTAVO 101**. Milje 26,
Senčur 9778
Prodajam **R-4**, letnik 1978, prevo-
zenih 34.000 km in avto-radio s ka-
setami stereo univerzum. Tominče-
va 26, Stražišče, tel. 26-344 od 15. ure
dalje 9779

Prodajam **ZASTAVO 101**, letnik
1974. Kranj, Ješetova 22, tel. 23-892
9780
Na posojilo kupim avto **ZASTA-**
VA 101 ali **LADO 1200**. Naslov v
oglasnem oddelku 9781
Prodajam **ZASTAVO 750**. Informa-
cije po tel. 064-40-120 9782
Prodajam **ZASTAVO 750**, letnik
1977. Kranj, Kocjanova 22, Stražišče
8783

Ugodno prodajam **ZASTAVO 750**,
letnik 1976. Jerič, Tatinec 1. Pred-
dvor 8784
Prodajam **AMI 8**, letnik 1974. Sp.
Bitnje 47, Zabnica, Strugar Milan
9785

Prodajam **MOPED** tomos avtomat-
ic 3 KIK. Hribar, Kuratova 21.
Kokrica - Kranj 9786

Prodajam **DŽIP**, v voznem stanju,
letnik 1970. Razgledna c. 14, Bled
9787

Prodajam **LADO 1200**, letnik 1977.
Oblak, Oprešnikova 16, Kranj, tel.
25-798 9861

Prodajam **ZASTAVO 750**, letnik
1976. Dolenc Igor, Skokova 8, Kranj
9862

R-4, letnik 1978, prodajam. Infor-
macije po tel. 22-127 v nedeljo od 10.
do 12. ure 9863

Prodajam registrirano **ZASTAVO**
750, cena 28.000 din. Mlaka 41,
Kranj 9776

ZAPOSLITVE

V redno delovno razmerje sprej-
mem **ORODJARJA**, za izdelavo
orodij za brizganje plastičnih mas. V
posvet pridejo orodjarji z nekaj
prakse ali strojni ključavničarji, ki
imajo veselje za priučetev za poklic
orodjarja. OD po dogovoru in v
skladu s sindikalno listo. Informaci-
je osebno na naslov: Urh Filip, Pre-
delava kovin in plastičnih mas Ra-
dovljica, Gregorčičeva 27 9868
KV KLJUČAVNICAR, z vozni-
skim izpitom D, C in E kategorije,
išče v popoldanskem času kakršno-
koli honorarno zaposlitev. Naslov v
oglasnem oddelku. 9869

STANOVANJA

Oddam dvosobno **STANOVA-**
NJE. Pogoj predplačilo. Ponudbe
pod: Britof 9864
Ogrevano **SOBO** v Kranju, oddam
študentki ali študentu za pomoč
osmošolki pri matematiki. Telefon
25-542 9865
Zamenjam dvosobno **STANO-**
VANJE z garažo (v novi hiši s cen-
tralno) za enako v bloku. Pozneje
naprodaj. Naslov v oglasnem od-
delku 9866

Kupim manjše **STANOVANJE**
ali starejšo **HISO** v Kranju ali oko-
lici. Plačam v gotovini (tudi devize).

Iščem **SOBO** za moškega srednjih
let v Kranju. Sifra: Predplačilo ali
nega bolnika 9790

Zamenjam enosobno občinsko,
sončno, prtično **STANOVANJE** na
lepem kraju na Zlatem polju za
večjega kjerkoli v Kranju. Sifra:
Ugodnosti 9791

Mlada zakonca iščeta za dobo 2
let enosobno **STANOVANJE** ali
SOBO, lahko neopremljeno. Po-
nudbe pod: Pravnik ali tel. 22-023
9792

STANOVANJE, **GARSONJERO**
ali **SOBO** v Radovljici ali bližnji
okolici vzamem v najem za eno do
dve leti. Sifra: Nudim predplačilo
9793

Brat in sestra vzameta v najem
GARSONJERO v Kranju ali Škofji
Loki. Sifra: Dobro plačilo 9794
Pošteno dekle išče ogrevano **SO-**
BO s souporabo kopalnice v Kranju
ali Škofji Loki. Sifra: Plačam v na-
prej 9795

Kupim enoinpol ali dvosobno
STANOVANJE v Kranju ali v
okolici. Zaželeno centralna kurjava.
Ponudbe pod: Gotovina - takoj
9796

POSESTI

Kupim **ZAZIDLJIVO PARCELO**
z urejeno ali neurejeno dokumen-
tациjo na območju Škofje Loke -
Selške doline. Sifra: Devize 5723

Oddam **GARAŽO** v Škofji Loki na
Kidričevi cesti. Telefon 60-309 9788

GARAŽO v Šempetarski ul. v
Stražišču, prodajam. Ponudbe v oglas-
nem oddelku pod Zima 80 9789

OBVESTILA

BAGAT TEČAJ krojenja in ši-
vanja, obvešča da se začne nov tečaj
24. novembra 1980, ob 15. uri in 26.
novembra 1980, ob 8. uri. Prijave:
Delavski dom Kranj, vhod 6, ali
telefon 47-256 9870

GRADITELJI! Načrte za vse
vrste gradenj, izdelam ugodno. Na-
slov v oglasnem oddelku. PIŠITE
dalje 9871

ROLETE: lesene, plastične in vse
vrste **ZALUZIJ**, naročite **ŠPILER-**
JU, Gradnikova 9, 64240 Radovljica,
tel. 064-75-610. Lahko pišete, pridem
na dom 9304

Termoakumulacijske **PEČI**
MONTIRAM, ČISTIM in **PO-**
PRAVLJAM. Telefon 061-737-466
9541

Popravilam vseh vrst **HLADIL-**
NIKOV. Telefon 60-801 9675

MATEMATIKO INŠTRUIRAM
v Kranju za vse šole. Telefon 27-329
9339

PRIREDITVE

ZDRUŽENJE OBRTNIKOV
Škofja Loka, prireja v soboto,
22. 11. 1980, ob 20. uri v hotelu
TRANSTURIST OBRTNIŠKI
PLES. Igra ansambel **JEVŠEK** s
pevko **ANDREJO ZUPANČIČ** 9872

V počastitev dneva republike, bo v
nedeljo, 30. 11. 1980, ob 16.30 **MLA-**
DINSKI PLES v dvorani na Ko-
krici. Nastopa ansambel **SIBILA** v
novi zasedbi 9873

OO ZSMS PODBREZJE, prireja
vsako soboto **MLADINSKI PLES** v
kulturnem domu v Podbrezjah. Igra
skupina **SENCA VABLJENI!**

OO ZSMS LENART, priredi v
soboto, 22. 11. 1980 **PLES** z ansam-
blom **RUPAR**, ob 20. uri v Osnovni
šoli Lenart. Cesta prevozna 9875

IZGUBLJENO

15. 11. sem izgubila večjo vsoto
DENARJA v Kranju, v trgovini
Kokra ali v okolici trgovine. Pošte-
nega najditelja prosim, naj ga proti
nagradi vrne na naslov: Vodnjov,
Pšata 24, Cerklje 9876

POZNANSTVA

Moški, trezen, nekadilec, delaven,
značajan, išče vso oskrbo pri osam-

ljeni ženski, ji vsestransko pomaga.
Lahko tudi v širši okolici Kranja.
Sifra: 45-letni domačin 9877

OSTALO

Preključujem neresnične besede, ki
sem jih izrekla **Fatimi Kordić** in
Serifu Hrnčič, Sebenje 28 in se jima
opravičujem. Pašič Rubija, Sebenje
28, Kranj 9878
V **VARSTVO** vzamem dva otroka.
Telefon 27-189 9879
Iščem žensko za **VARSTVO** dveh
otrok (starih 6 let in 18 mesecev) na
domu v Kranju. Telefon 26-909 ali
Naslov v oglasnem oddelku 9880

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, sina, brata in očeta

STANKA KOKALJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in tolažilne besede. Zahvaljujemo se sosedom za nesebično pomoč v času bolezni ter bivšim sodelavcem Elektrodelavnice na Javorniku, sodelavcem Strojnih delavnic in Občinskemu komiteju ZK občine Jesenice za denarno pomoč. Zahvaljujemo se godbi na pihala z Jesenic, pevcem iz Žirovnice in tov. Ravniku za poslovilne besede. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju Obratne ambulante ŽJ in dr. Rojčevi za zdravstveno pomoč na domu. Hvala vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

IVANA LANGUSA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, pevcem, godbi, gasilcem, sodelavcem iz Planike in Iskre, ki so ga pospremili na njegovo zadnjo pot, mu poklonili cvetje in vence ter sočustvovali z nami.
Posebna hvala zdravnikom dr. Grošlju in dr. Černetu iz Radovljice za večletno zdravljenje, DPO Ljubnega in Radovljice in sosedom Cvenkeljnovim iz Ljubnega

Zalujoci: žena Franciška, hči Marica, sinova Janez in Jože z družinami ter drugo sorodstvo!

Ljubno, 19. novembra 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in deda

STANETA GRAŠIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami, darovali vence in cvetje in ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Tereziji Potokar in ostalemu zdravstvenemu osebju Pnevmoškega oddelka Instituta Golnik, dr. Andreju Robiču in ostalim zdravnikom in sestram Zdravstvenega doma Trzin za večletno zdravljenje, dr. Žumru in sestram Nevrološke klinike Ljubljana za lajšanje bolečin v zadnjih težkih dneh. Iskrena hvala govornikom: soborcu Milanu Valjavcu in Pavlu Kleindinstu KS Križe, pevcem bratov Zupan, zastavonošam in g. župniku za poslovilni obred.

Zalujoci: žena Lucija, hčerka Metka z družino in Anka ter drugo sorodstvo!

Križe, 15. novembra 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica

LUDVIKA KUNČIČA

se iskreno zahvaljujemo za vsestransko in nesebično pomoč vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, se v tako velikem številu poslovlili od njega, nam izrazili sožalja, mu darovali vence in ga spremlili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se zdravniškemu osebju Kirurškega oddelka Bolnice Jesenice, zdravstvenemu osebju Intenzivnega oddelka Bolnice Golnik, pevcem za žalostinke, govornikom za poslovilne besede in g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Vsem še enkrat, iskrena hvala!

Zalujoci: žena Ivanka, sin Matko, hčerka Danica z družino, hčerka Minka z Alešem in drugo sorodstvo!

Bohinjska Bela, 17. novembra 1980

ZA GOBARSKO ZAVIST

Čeprav je že mrzla zima in o gobah ni ne duha in ne sluha več, bo najbrž prav zanimivo pismo našega bralca, ki pripoveduje, kako je sam zasejal gobe in požel obilno gobjo letino. Če že za nič drugega, vsaj za pristno gobjo zavist vam ga bo dano prebrati.

«Bilo je jeseni leta 1977,» nam piše, «ko sem na Bledu nepriznavačano naletel na sošolca, ki se je posvetil študiju naravoslovja. Konec decembra mi je poslal pismo, v katerem je bila mala polivinilasta vrečka z neznačno komaj za noževno špico sivega prahu. Prijatelj mi je sporočal, naj poiščem v iglastem gozdu samotni kraj, kamor ne zaidejo gobarji in kjer ni ne listja in ne mahu. Ko je bilo pomladi par dni deževno vreme, sem potresel ta prah po gozdu. Najprej sem hodil gledat, pa dolgo ni bilo nič. Žena in vsi domači so se mi smejali, kako me je nekdo potegnil za nos. Nisem mogel verjeti, saj je bil prijatelj poštenjak. Na gobe sem popolnoma pozabil in lani nisem šel nikoli pogledat na tisti kraj.

Letos septembra pa me je pot vodila mimo. Zlezal sem skozi travo na kraj, kjer sem posejal prah in doživel enkratno doživetje. Tako sem nabral 137 lepih mladih jurčkov in mi je bilo zelo žal, ker je bilo poleg še veliko starih in gnilih.

Predlanskim sem potresel ta prah na okoli 3 kvadratne metre, kolobar pa se je razširil na okoli 20 kvadratnih metrov. Tako sem hodil na ta kraj vsak drugi dan in nabral do srede septembra in do snega 57 kilogramov krasnih jurčkov – ajdovčkov. Do zdaj sem jih nabiral še sam, skrbi pa me, če jih izsele še drugi gobarji in potem bo konec z mojimi gobami.

Seveda vam, dragi bralec, marsikateri gobar ne bo verjel, tako, kot niso pred leti verjeli meni, ko sem nabral na enem samem kraju 40 lepih in manj lepih jurčkov. Vsakokrat se mi je na istem kraju nasmehnila sreča – pa so se mi le smejali. A nič ne de – iz vsega srca vam želim, da vaših gob ne bo nihče odkril...

Sojenje Metodu Trobcu

Tožilec zahteva najstrožjo kazen, zagovornik oprostitev

V torek, 25. novembra, dopoldne bo predsednik senata temeljnega sodišča v Kranju razglasil sodbo glede petih umorov, ropa in dveh tatvin, česar je v tem kazenskem postopku obtožen 32-letni Metod Trobec

»TOŽIL BOM PSIHIATRE«

Tako je v torek, dvanajsti dan sodne obravnave pred kranjskim temeljnim sodiščem izjavil Metod Trobec. »Tožil jih bom, ker so mi uničili zdravje,« vendar pa verjetno obtoženi in pa njegov zagovornik odvetnik Stanislav Klep nista prišla do tega zaključka šele v torek, ko je bil pred sodiščem še četrti sodni izvedenec psihiater prof. dr. Nikola Peršič iz Zagreba, ki je skupaj s kolegom dr. Vinekom in dr. Košuljančičem pisal izvedensko mnenje o psihičnem zdravju obtoženega Trobca na dvomesečnem opazovanju v Zagrebu. Dr. Peršič je namreč tudi v svojem dodatnem izvedenskem mnenju kljub nekaterim novim podatkom o duševni bolezni v Trobcevi družini, le potrdil mnenje, da Trobec med storitvijo očitanih mu dejanj in tudi sedaj ni duševno bolan, duševno zaostal in da nima organskega obolenja možgan. Zaključek opazovanja in kliničnih preiskav v zagrebški bolnišnici je ekipa psihiatrov opisala v izvedenskem mnenju in zaključila, da je Trobec razumel svoja dejanja in da je lahko na svoja ravnanja vplival.

Obramba obtoženega Metoda Trobca si namreč prizadeva, da bi Trobec bil spoznan za osebo dedno obremenjeno z duševno boleznijo v družini. Trobec polbrat po očetovi strani, umrl je že leta 1949, se je zdravil za shizofrenijo. Po mnenju sodnih izvedencev in tudi priznane strokovnjaka za psihiatrijo prof. dr. Peršiča z Medicinske fakultete pa take možnosti pri Trobcu ni; pri kompletnem preučevanju telesnega in duševnega zdravja obtoženega v zagrebški bolnišnici so namreč tudi z nekaterimi preiskavami, kot so preiskava kromosomov, ugotavljali vpliv dednih bolezni na obtoženca. Shizofrenija je ena takih

bolezni, za katero sicer še ni poznanih vseh vzrokov nastanka, povzroča poškodbe kromosomov, tega pa pri preiskavi Trobca ni bilo opaziti.

Dr. Peršič je odločno zavrnil možnost, da bi ob tem, da je bil polbrat duševni bolnik – shizofrenik, lahko bil tudi Trobec enak bolnik. Zatrnil je, da se pri tako delikatnih stvareh, kot so obtožbe, ki bremenijo Trobca, strokovnjaki pri ocenjevanju telesnega in duševnega zdravja obtoženega poglobljajo prav v vse faktorje, ki bi lahko vplivali na določeno ravnanje obtoženega; zato niso preučevali le morebitnih dednih vplivov, pač pa je bilo končno mnenje o obtoženem le skupek rezultatov preučevanj bioloških, psiholoških, socialnih in ostalih faktorjev, ki sicer vplivajo na razvoj in obnašanje vsakega človeka, torej tudi obtoženega Trobca. Ugotovili so le, da Trobec ni duševni bolnik (to zatrjuje tudi sam), pač pa je psihopatska osebnost.

SO POSLEDICE ŠE ALI JIH NI?

Zadnjega od sodnih izvedencev, kajti senat se je namreč odločil, da ne ugodí obrambi, ki je zahtevala nove izvedence psihiatre in pa psihologa in seksologa, sta tako zastopnik obtožbe kot zastopnik obrambe spraševala o možnih posledicah elektrošok terapije, ki ji je bil podvržen Metod Trobec leta 1974 v ljubljanski kliniki; na dvakratnem zdravljenju zaradi psihotičnih težav v preiskovalnem zaporu je namreč Trobec petkrat dobil elektrošok. Dr. Peršič je zatrdil, da obtoženi nima nobenih posledic takšnega zdravljenja. Dialog med zastopnikom obrambe in psihiatrom dr. Peršičem se je na trenutke spustil v razčiščevanje strokovnega mnenja o neka-

terih področjih psihiatrije in predvsem metodah njenega zdravljenja, zato je moral posredovati predsednik sodnega senata. Dr. Peršič je povedal, da v strokovni literaturi še nihče ni opisal takšnih stanj, kakršne je imel oziroma naj bi jih imel Trobec po zdravljenju v Ljubljani: to pa je sprememba osebnosti in pa delna izguba spomina predvsem za čas, ko so se zgodili dogodki, ki mu jih očita obtožnica.

Zastopnik obrambe se ni strinjal z izvedencem psihiatrom dr. Peršičem, da je namreč elektrošok terapija le ena od možnosti zdravljenja psihogenih težav in seveda duševnih bolezni in da je v skladu z zdravniškim poslanstvom izključno pomagati človeku, ne mu pa škoditi; zagovornik namreč meni, da je bila leta 1974, ko je bil Trobec dobil v priporu določene psihotične težave in bil zaradi tega prepeljan v kliniko za psihiatrijo v Ljubljani, zdravljen napačno in da so mu zato tudi elektrošoki škodili. Zagotovil je, da bosta z njegovim varovancem ljubljanske psihiatrije tožila zaradi napačno postavljene diagnoze in zato tudi v napačne namene uporabljenega zdravljenja z elektrošoki. (Trobce so po zdravljenju na ljubljanski kliniki težave, ki so jih psihiatri označili za Ganserjev sindrom, značilen za nenormalno zaporniško obnašanje, polagoma premile). Prav zaradi takšnih dvomov v pravilno zdravljenje pred leti in pa dvomov v sedanje izvedeniško mnenje zagrebških psihiatrov, je Trobec zagovornik ocenil izvedeniško mnenje kot preuranjeno, izvedencu dr. Peršiču pa je očital, da se izmika odgovorom na vprašanja. V zelo »vroče besedovanje« med zagovornikom in izvedencem psihiatrom je nekajkrat moral poseči predsednik senata.

GLAVNA OBRABNAVA ZAKLJUČENA

Včeraj, trinajsti dan sodne obravnave, je bila po zaključnih govorih tožila in zagovornika glavna obrabna zaključena. Petčlanski senat si je vzel pet dni premisleka, da bo lahko pretehtal, ali je dovolj tehtnih dokazov in pričevanj za izrek sodbe. Oba, tožilec in zagovornik obtoženega, sta v svojih zaključnih govorih včeraj postavila popolnoma diametralno nasprotni zahtevi. Tožilec je namreč ob koncu svojega dnevne govora zahteval za obtoženega Trobca najstrožjo, to je smrtno kazen. Te sicer v Sloveniji ni bilo že okoli 20 let, toda tudi tako hudih dejanj ni bilo. Zagovornik pa je ob zaključku svojega več kot tri ure dolgega končnega govora zahteval za svojega varovanca oprostilo sodbo. Zadnjo besedo je dobil, kot je po predpisih, tudi Metod Trobec. Izjavil je: »Nedolžen sem pri tem, za kar mi sodite. Uničili so mi življenje, zdravje, ne sodite tistim, katerim bi morali.«

BESEDA OBTOŽBE

Tožilec je v zaključni besedi navedel, da je Metod Trobec na podlagi zanesljivih dokazov moral in to petkrat ter tudi kradel in ropal, kar mu je očitala obtožba v sedanjem kazenskem postopku in to je počel naklepoma in polno prišteven. Tožilec ni izbiral besed, ko je označeval Metoda Trobca kot človeka brez vesti, ki je iz nizkotnih nagibov povabil v hišo v Dolenjo vas št. 22 pet žensk, od koder se ni nobena več vrnila. Podrobno je opisal za vsako posamezno žrtev, kje jo je Trobec srečal, poudaril materialne dokaze, ki so ostali po nesrečnih ženskah, tako njihova oblačila, ki so jih sorodniki in druge priče prepoznale ter posmrtno ostanke v peči, ki so jih izvedenci z Instituta za sodno medicino prepoznali za okostja odraslih ženskih oseb in eno od teh po zobeh tudi identificirali – Nikolič Zorico.

Trobec bi verjetno še nadaljeval tako svojo dejavnost, če ga ne bi zaradi napada na nemškega državljana Lempanauerja lani 5. avgusta aretirali. Dokumenti treh žensk, ki so bili najdeni v njegovi hiši na Sp. Beli poleg vseh drugih ženskih oblačil, so se kasneje izkazali za dokumente pogrešanih, že nekaj časa iskanih oseb. Roman Lun in Ekskardus, ki so ga našli v Trobcevi hiši, ima na nekem mestu tudi »mastno« tiskano besedilo »vse tajne predajem vatri...«, zato so preiskovalci tudi pogledali v krušno peč v Trobcevi hiši in tam našli in še na drugih

mestih med pepelom ostanke ženskih okostij. O tem, kaj je storil ženskami, je Trobec sam pripovedoval in priznal preiskovalnemu sodniku in pri tem navajal imena kraje in dejstva, ki so se kasneje izkazala za resnična, ko so jih preverjali, zato po mnenju tožila ni vzroka, da ne bi Trobcu verjeli, posebno še, ker je večkrat ponovil priznanje. Drži tudi to, da je dve od žensk pretepel do krvi, saj so sledile ostali, nobena od krvi pa nima skupine O, kot je Trobceva. Če jih ni zadavil med spolnim občevanjem, zakaj pa bi potem v Trobcevi hiši umrle naravne smrti med spolnim občevanjem, se je vprašal tožilec. Zadavil jih je, pri tem pa so se branile in kričale, Trobec pa je pri tem doživel zadovoljstvo. Vendar pa se ni, kot je rekel tožilec, zadovoljil le s brutalnim davljanjem, kar je ponovil petkrat, pač pa se je s premoženjem žrtev tudi okoristil oziroma uporabil ključ, ki jih je našel pri njih za krogo. Tožilec je zavrnil možnost, da bi lahko iz težkih razmer nastalo tako nagnjenje, kot je prikazoval obtoženec, saj končno ni malo ljudi, ki so živeli v mladosti v pomanjkanju, pa so pošteni; Trobec pa je nasprotno zagrešil domale vsa kazniva dejanja, kar jih pomena naš kazenski zakonik. Pri Trobcu tožilec ni našel nobene pozitivne lastnosti.

BESEDA OBRAMBE

Zagovornik Metoda Trobca se je v svojem zaključnem govoru dolgo časa zadržal pri opozarjanju senata naj v tem primeru, ko gre za obtoženo nedvomno zelo hudih dejanj, pravično sodijo in se seveda dosledno drže zakonov, pripombe pa je imel na sam potek kazenskega postopka, ker da ni bil navzoč pri zaslišanju preiskovalnem sodniku, ko naj bi Trobec prvič priznal očitana mu dejanja, pač pa je bil prisoten kasneje in tudi na to, da obtoženi ni bil na začetku obravnave opozorjen, da se lahko zagovoru tudi odpove.

Za dokaze – predvsem oblačila – obramba meni, da niso dovolj trdnja, le nekatera od njih. Nasprotno pa ni dvoma, da kosti pripadajo omenjenim žrtvam, sodni izvedenci so bili toliko prepričljivi, da jim biva dvoma gre verjeti, nasprotno pa zagovornik ne sprejema izvedenskega mnenja in pričanja psihiatrov, ki so Trobca spoznali za kazenskega odgovornega za njegova dejanja. Ker je zagovornik menil, da obtoženi nima prepričljivih dokazov, kako se umrle ženske v Trobcevi hiši, je navedel drugo, po njegovem pravi tako možno verzijo: Vida Markotič naj bi umrla pri Trobcu zaradi je-manja mamil, Cankarjeva Marijana je lahko umrla zaradi epileptičnega napada, Urška Brečko naj bi se zadušila zaradi hrane v sapniku, in naj bi se ji zaradi strastnega objema s Trobcem dvignila hrana v želodec. Ana Plevnik – vdana alkoholcu – je lahko umrla zaradi delirija in Zorica Nikolič zaradi samomora – ker jo je pustil njen fant, naj bi si v Trobcevi hiši prerezala žile.

Zagovornik je nato zahteval od sodišča naj presodi uporabo medicinskih posegov, kot je uporaba elektrošokov z ozirom na kršenje človekove svobode, na kršenje lastnega duševnega življenja. Če pa je Metod Trobec v resnici počel, kar mu je očitalo, potem bi lahko tudi kdo drugi zaradi uporabe elektrošokov prišel na takšno pot in zato po mnenju obrambe tu tiči pravi vzrok vsega hudega. Trobec po mnenju zagovornika ni hotel smrti teh pet žensk, menjal je sicer veliko groznil, ker je – tako meni zagovornik – hotel otroka od njih. Da bi bil najbolj nazorno prikazal škodljive posledice elektrošok terapije, je zagovornik pomagal z več posnetki iz časopisov in revij ter s časopisnimi učbeniki o duševnih boleznih. Za svojega varovanca meni, da je bil nasilja psihiatrov, kar naj ne bi minilo nekažnovano, saj naj bi ga s tem zdravilo napačno in s prevladujočo napetostjo. Priznanje, ki ga je Trobec dal preiskovalnemu sodniku za umore, naj bi mu bilo po mnenju obrambe sugerirano. Na vprašanje, zakaj ni prijavil prve smrti, če naj bi se zgodila brez njegove krivde, si zagovornik odgovarja s Trobcevo bojaznijo pred nasiljem zdravnikov in policije in iz tega zaključuje, da do ostalih trupel niti ne bi moglo priti, če ne bi bilo takih in takih Trobcevih izkušenj z elektrošokom.

Na vsa ta vprašanja, dvome in vrsto nespornih dokazov bo dala v torek odgovor razglasitev sodbe.

L. M.

kovarska prodajalna

Deteljica

za
prijetne
praznične trenutke
sproščenosti